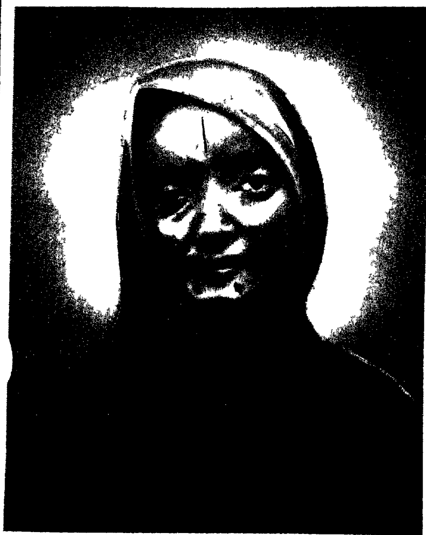
ಹರಪನಹಳ್ಳಿ ಭೀಮವ್ವ

ಹರಪನಹಳ್ಳಿ ಭೀಮವ್ವ

(ಕ್ರಿ ಶ 1823–1903)

ಮಾರಜನಕ ಭೀಮೇಶ ಕೃಷ್ಣನೆ
ಮರೆಯಾಗಿದ್ದರೇನೋ ಮರೆಯದಂತಿರೋ ॥

ಲೇಖಕ

ಜಯಸಿಂಹ

ಪರಿಮಳ ಪ್ರಕಾಶನ

178 19ನೇ ಮುಖ್ಯರಸ್ತೆ, ಶ್ರೀನಗರ,
ಬನಶಂಕರಿ 1ನೇ ಸ್ಟೇಜ್, 2ನೇ ಬ್ಲಾಕ್,
ಬೆಂಗಳೂರು – 560 050

Name of the Book	**HARAPANAHALLI BHIMAVVA**
Author	**JAYASIMHA**
Publisher	**PARIMALA PRAKASHANA** No 178 19th Main, Srinagar, Banashankari I Stage, II Block BANGALORE - 560 050
Year of Publication	**1992**
PRICE	**Rs 15-00**

Printers **Shri P R M Desai,**
VYASA ENTERPRISES
Lalbagh Fort Road
BANGALORE-4

ಪರಮಪೂಜ್ಯ ಶ್ರೀ ಸೋದೆ ವಾದಿರಾಜ ಮಠಾಧೀಶರ
ಅನುಗ್ರಹ ಸಂದೇಶ

SRI SODF VADIRAJA MUTT UDUPI D K
19 9 1992

ಶ್ರೀ ಹರಿಗುರುಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಭಾವದಿಂದಲೇ ಭಕ್ತಿ ವಿಶ್ವಾಸವುಳ್ಳ ಶ್ರೀ ಜಯಸಿಂಹ ಅವರು ಕಾಲವನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪವೂ ವ್ಯರ್ಥಮಾಡದೆ ಹರಿದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಆಗಿಹೋದ ದಾಸರಾಯರುಗಳ ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆ ಕೃತಿಗಳು, ಮತ್ತು ಕೃತಿಗಳ ವಿಮರ್ಶೆ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗಿ ಅವರು ಅಂಥ ಗ್ರಂಥಗಳ ಸಂಕಲನವನ್ನು ತಮ್ಮ ಧ್ಯೇಯಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿ ಆರಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದು ಬಹಳ ಸಂತೋಷಕರವಾದ ವಿಷಯ ಈ ಕೆಲಸ ಯಾರೂ ಮಾಡದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಆಗಿಹೋದ ದಾಸರಾಯರುಗಳ ಚರಿತ್ರೆ ಮತ್ತು ಅವರು ಸಾಧಿಸಿದ ಮಹತ್ಕಾರ್ಯ ಇವೆಲ್ಲಾ ಕಾಲಚಕ್ರದಲ್ಲಿ ಮಸಳಿಸಿಹೋಗುತ್ತಿತ್ತು

ಪ್ರಕೃತ, ಹಿಂದಿನ ಶತಮಾನದ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಹರಿದಾಸ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದ ಹರಪನಹಳ್ಳಿ ಭೀಮವ್ವನವರ ಜೀವನ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಕೊಡುವ ಈ ಕೃತಿಯನ್ನು ಬರೆದು ಜಯಸಿಂಹ ಅವರು ದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯಾಭಿಮಾನಿಗಳಿಗೆ ದೊಡ್ಡ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ ಹರಪನಹಳ್ಳಿ ಭೀಮವ್ವನವರು ಸ್ವಭಾವದಿಂದಲೇ ದೊಡ್ಡ ಜ್ಞಾನಿ ಮತ್ತು ಕವಯಿತ್ರಿ ಆಗಿದ್ದರು ಭೀಮವ್ವನವರ ಕೊಡುಗೆ ಹರಿದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೂ ಅಮೋಘವಾದದ್ದು

ಇಂತಹ ಕೃತಿಗಳು ಶ್ರೀ ಜಯಸಿಂಹ ಅವರಿಂದ ಮುಂದೆಯೂ ಸಹ ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಹೊರಬರುತ್ತಿರಲಿ ಅವರ ಸೇವೆ ಹರಿದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಅನುಪಮವಾದ ಸೇವೆಯಾಗಲಿ ಎಂದು ನಾವು ಹಾರೈಸುತ್ತೇವೆ

ಇತಿ ನಾರಾಯಣ ಸ್ಮರಣೆಗಳು

ಶ್ರೀ ವಿಶ್ವೋತ್ತಮತೀರ್ಥ ಶ್ರೀಪಾದಂಗಳವರು

ಪರಿವಿಡಿ

ಪುಟ

ಬಿನ್ನಹ

ಹರಪನಹಳ್ಳಿ ಭೀಮವ್ವನ ಹಾಡುಗಳು ನನಗೆ ತುಂಬಾ ಪ್ರಿಯವಾದಂಥವು ಆಕೆಯ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಸರಳತೆಯನ್ನು ನಾನು ಇಷ್ಟಪಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ ಅದರಲ್ಲೂ ಭೀಮವ್ವನ "ಸ್ತುತಿಮಣಿ ಮಾಲಿಕೆ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಮೋಡಿಯನ್ನೇ ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟಿದೆ ಅದನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಂಡಾಗ ದೊರಕುವ ಅಲೌಕಿಕ ಆನಂದ ವರ್ಣನೆಗೆ ಮೀರಿದ್ದು

ಭೀಮವ್ವನ ಕೃತಿಗಳಂತೆ ಆಕೆಯ ಜೀವನವೂ ಸಹ ಚೇತೋಹಾರಿಯಾದದ್ದು ಓದು-ಬರಹ ಬಾರದ, ಚಿಕ್ಕ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೇ ವೈದವ್ಯಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾದ, ಸಾಮಾನ್ಯ ಹಳ್ಳಿಯ ಹೆಂಗಸೊಬ್ಬಳು ತಿಳಿಯಾದ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ವದ್ಜನರೂ ತಲೆದೂಗುವಂತಹ ತತ್ವಭರಿತ ವಿಪುಲ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸೃಷ್ಟಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿರುವುದು ಎಂಥವರಲ್ಲೂ ಆಶ್ಚರ್ಯ ಹುಟ್ಟಿಸುತ್ತದೆ ಪರಮಾತ್ಮನ ಅನುಗ್ರಹ, ಅಚಲ ಆತ್ಮಸ್ಥೈರ್ಯವನ್ನು ನೀಡಿ ಎಂತಹ ಅದ್ಭುತ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಸಬಲ್ಲದು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಭೀಮವ್ವನ ಬದುಕೇ ಒಂದು ಸ್ಪಷ್ಟ ನಿದರ್ಶನ

ಭೀಮವ್ವನ ಬದುಕನ್ನು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ಬಿಂಬಿಸುವ ಈ ಚಿಕ್ಕ ಪುಸ್ತಕದ ರಚನೆಗೆ ನನ್ನನ್ನು ಪ್ರೇರೇಪಿಸಿದ್ದು ಆಕೆಯನ್ನು ಉದ್ಧರಿಸಿದ ದೈವ 'ಭೀಮೇಶ ಕೃಷ್ಣ"ನ ಕಾರುಣ್ಯವೆಂದು ನಾನು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ

ಪರಮಪೂಜ್ಯ ಶ್ರೀ ಸೋದೆ ವಾದಿರಾಜ ಮಠಾಧೀಶರಾದ ಶ್ರೀ ವಿಶ್ವೋತ್ತಮತೀರ್ಥ ಶ್ರೀಪಾದಂಗಳವರು ತಮ್ಮ "ಅನುಗ್ರಹ ಸಂದೇಶ ವನ್ನು ನೀಡಿ ಈ ಕಿರುಕೃತಿಗೆ ಶೋಭೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ ಪೂಜ್ಯ ಶ್ರೀಗಳವರಿಗೆ ನನ್ನ ಭಕ್ತಿಪೂರ್ವಕ ನಮಸ್ಕಾರಗಳು

"ಪರಿಮಳ ಪ್ರಕಾಶನ"ದವರು ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತಿರುವ ಈ ಪುಸ್ತಕ ಅರಳಲು ಸಹಕರಿಸಿದ ಗುರುಭಕ್ತರಾದ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಪಾದಾಚಾರ್, ಶ್ರೀ ನರಸೇಗೌಡ, ಶ್ರೀ ಎಸ್ ಆರ್ ಆನಂದರಾವ್, ಶ್ರೀ ನಾಗರಾಜಾರಾವ್ ಮುಂತಾದವರಿಗೆ ಮತ್ತು "ಪರಿಮಳ ಗೆಳೆಯರ ಬಳಗ"ದ ಎಲ್ಲಾ ಮಿತ್ರರಿಗೆ ನಾನು ಋಣಿ ಉತ್ತಮ ವಾಗಿ ಮುದ್ರಣ ಮಾಡಿರುವ ಮಿತ್ರರಾದ ಶ್ರೀ ಪಿ ಆರ್ ಎಂ ದೇಸಾಯಿ ಮತ್ತು ಭೀಮವ್ವನ ಸುಂದರ ವರ್ಣಚಿತ್ರವನ್ನು ಬರೆದು ಮುಖಪುಟದ ವಿನ್ಯಾಸ ಮಾಡಿರುವ ಹಿರಿಯ ಕಲಾವಿದ ಶ್ರೀ ಫಕೀರಸ್ವಾಮಿ ಅವರಿಗೆ ನಾನು ಆಭಾರಿ

"ಶ್ರೀಶ ನೀ ಸಲಹೋ ಭೀಮೇಶಕೃಷ್ಣನೆ ಎನ್ನ
ಘಾಸಿ ಮಾಡದೆ ಹೃಷಿಕೇಶ ಕರುಣದಿಂದ ||"

ಬೆಂಗಳೂರು
5-10-1992

ಜಯಸಿಂಹ

ನೋಡಿರಿ ರಾಘವೇಂದ್ರರ

ನೋಡಿರಿ ರಾಘವೇಂದ್ರರ ಮಾಡಿರಿ ನಮಸ್ಕಾರ
ಬೇಡಿದ ಇಷ್ಟವರ ನೀಡುವರು ನಮ್ಮ ಯತಿವರ ॥ ಪ ॥

ಮಂತ್ರಾಲಯದಿ ನಿಂತಿಹ ಚಿಂತೆಗಳ ಪರಿಹರಿಸುವ
ಕಂತುಪಿತನನಂತಗುಣ ತನ್ನಂತರಂಗದಿ ಸ್ತುತಿಸುವ ।
ಇಂಥ ಯತಿಗಳ ಕಾಣೆ ಹರಿಯೇಕಾಂತ ಭಕ್ತರೆನಿಸಿಕೊಂಡು
ಮಂತ್ರಾಕ್ಷತೆ ಫಲ ನೀಡಿ ತಾ ಸಂತಾನ ಸಂಪತ್ತು ಕೊಡುವರ ॥೧॥

ಭೂತ ಪ್ರೇತ ಭಯಗಳ ವಾತಪಿತ್ತ ವ್ಯಾಧಿಗಳ
ಶ್ವೇತ ಕುಷ್ಠ ರೋಗಗಳ ಪಾತಕಿಯರ ಪಾಪಗಳ ।
ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಕಳೆವರ ಪ್ರಖ್ಯಾತರಾಗಿ ಬೆಳೆವರ
ಭೂತಳದಿ ಸನ್ನಿಹಿತರಾಗಿ ಸೀತಾಪತಿ ನಿಜ ದಾಸರೆನಿಪರ ॥೨॥

ಭಜಿಸೆ ಭಕ್ತರ ನೋಡುವ ಸದನಕೆ ಬಂದು ಕೂಡುವ
ಒದಗಿದಾಪತ್ತು ದೂಡುವ ಮುದದಿ ತಾ ದಯಮಾಡುವ ।
ಅಜನಯ್ಯನ ಕೊಂಡಾಡುತ ತುಂಗಾನದಿಯ ತೀರ ವಾಸವಾಗಿ
ಹೃದಯದೊಳು ಭೀಮೇಶಕೃಷ್ಣನ ಪದವ ಭಜಿಸಿ
ಪಡೆವರಾನಂದವ ॥೩॥

——————————ಹರಪನಹಳ್ಳಿ ಭೀಮವ್ವ

ವಿದ್ಯಾವಂತರಾದ ಪ್ರತಿಭಾನ್ವಿತರು ಅನೇಕ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ ಜನಪ್ರಿಯರಾಗುವುದು ಅಷ್ಟೊಂದು ಆಶ್ಚರ್ಯಕರ ಸಂಗತಿಯಲ್ಲ ಆದರೆ ಓದು ಬರಹ ಬಾರದ, ಗ್ರಾಮೀಣ ನೆಲೆಯಿಂದ ಬಂದ ನಿರಕ್ಷರ ಕುಕ್ಷಿಯೊಬ್ಬಳು ತಿಳಿಯಾದ ಸರಸ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ, ಮಧುರವಾಗಿ ಜನ–ಮನವನ್ನು ಮುಟ್ಟುವ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸುವುದು ಆಶ್ಚರ್ಯಕರವಾದದ್ದು "ಭೀಮೇಶ ಕೃಷ್ಣ"ನಾದ ಶ್ರೀಹರಿಯ ಅನುಗ್ರಹ ವಿಶೇಷದಿಂದ ಇಂತಹ ಆಶ್ಚರ್ಯಕರ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಭಂಡಾರವನ್ನು ಶ್ರೀಮಂತಗೊಳಿಸಿದವಳು ಹರಪನಹಳ್ಳಿ ಭೀಮವ್ವ

ಈ ಕಡೆ ಭೀಮವ್ವನ ಹೆಸರು ಅಷ್ಟಾಗಿ ಕೇಳಿಬರುವುದಿಲ್ಲ ಆದರೆ ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ, ಅದರಲ್ಲೂ ಬಳ್ಳಾರಿ, ರಾಯದುರ್ಗ, ಧಾರವಾಡ ಮುಂತಾದ ಕಡೆ ಅವಳು ಮನೆ–ಮನೆಯ ಮಾತಾಗಿದ್ದಾಳೆ ಭೀಮವ್ವ ರಚಿಸಿರುವ ಭಕ್ತಿರಸ ಪೂರ್ಣವಾದ ಹಲವಾರು ಹಾಡುಗಳು ಇಂದಿಗೂ ಆ ಕಡೆಯ ಹೆಂಗಳೆಯರ ನಾಲಿಗೆಗಳ ಮೇಲೆ ಉದಯರಾಗವಾಗಿ ನಲಿಯುತ್ತಿವೆ ಭೀಮವ್ವನ "ಆರತಿ

ಹಾಡು ರಾಶಿಹಾಡು, ಸ್ತುತಿಮಣಿ ಮಾಲಿಕೆ ನಳಚರಿತ್ರೆ ಮುಯ್ಯದ ಹಾಡು, ರತಿ ಕಲ್ಯಾಣ ಸುಭದ್ರಾ ಕಲ್ಯಾಣ, ಪ-ದಾನದ ಹಾಡು ಮುಂತಾದ ರಚನೆ ಗಳಲ್ಲಿ ಮಿಂಚುವ ಕಾವ್ಯಶಕ್ತಿ ಅಪೂರ್ವವಾದದ್ದು ಎಂತಹ ವಿದ್ವಾಂಸರೂ ಕಣ್ಣಿಗೊತ್ತಿಕೊಳ್ಳುವಂತಹ ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾದ, ವಿಪುಲವಾದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸೃಷ್ಟಿ ಯನ್ನು ಭೀಮವ್ವ ಮಾಡಿದ್ದಾಳೆ ಶಾಸ್ತ್ರ-ಪುರಾಣಗಳ ಮಥಿತಾರ್ಥವನ್ನು ಹರಿದಾಸರ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಪದ್ಧತಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಸರಳವಾದ ತಿಳಿಗನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಸುಂದರವಾಗಿ ಕಡಿದಿಟ್ಟಿದ್ದಾಳೆ ಕೇಳಿದಾಕ್ಷಣ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಕೇಳಬೇಕೆನಿಸುವ ಆಕರ್ಷಕ ಶಕ್ತಿ ಎಂತಹ ನಾಸ್ತಿಕ ಹೃದಯವನ್ನೂ ದ್ರವಿಸುವಂತಹ ಶ್ರದ್ಧಾ ಭಕ್ತಿ, ನಂಬಿಕೆಗಳು ಅವಳ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಂಗೊಳಿಸುತ್ತವೆ

ಸಾಮಾನ್ಯ ಹಳ್ಳಿಯ ಹೆಂಗಸಾದ ಭೀಮವ್ವನ ಬದುಕು ಹೂವಿನ ಹಾಸಿಗೆ ಯಾಗಿರಲಿಲ್ಲ ಶಿಕ್ಷಣ ವಂಚಿತಳಾದ ಆಕೆಗೆ ಚಿಕ್ಕವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೇ ವೈಧವ್ಯ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಯಿತು ಜೀವನದ ಯೌವನಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಒದಗಿದ ಈ ಆಘಾತ ದಿಂದ ಭೀಮವ್ವ ವಿಚಲಿತಳಾಗಲಿಲ್ಲ ನಿರಾಶೆಯ ಕೂಪದಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದು ಪಲಾಯನ ವಾದಿಯಾಗಲಿಲ್ಲ ಬದುಕನ್ನು ಆಕೆ ಒಂದು ಸವಾಲಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದಳು ವಿಧಿಯ ಕ್ರೌರ್ಯವನ್ನು ಶಾಪವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸದೆ ಭಗವದನುಗ್ರಹವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸುವ ವರವಾಗಿ ಮಾರ್ಪಡಿಸಿಕೊಂಡಳು ಮನವೆ ಈ ಜನುಮ ತಪ್ಪಿದ ಮೇಲೆ ಯಾವ ಸಾಧನೆಂಬೂ ನಿಶ್ಚಯವಿಲ್ಲ, ವಿಜಯವಿಠಲ ಬಲ್ಲ ಎಂಬ ವಿಜಯದಾಸರ ವಾಣಿಯನ್ನು ತನ್ನ ಬದುಕಿನ ಧ್ಯೇಯವಾಕ್ಯವಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಇಡೀ ಸ್ತ್ರೀಕುಲ ಹೆಮ್ಮೆ ಪಡುವಂತಹ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಭೀಮವ್ವ ಮಾಡಿದಳು ಕೃಷ್ಣಾರ್ಪಣ ಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ತನ್ನನ್ನು ಭೀಮೇಶ ಕೃಷ್ಣನ ಚರಣಕಮಲಗಳಿಗೆ ಸಮರ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಮೀಸಲು ಬಾಳು ನಡೆಸಿ ತನ್ನ ಬದುಕನ್ನು ಸಾರ್ಥಕಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಇತರರ ಬದುಕಿಗೂ ಒಂದು ಮಾದರಿಯಾದಳು ಯಾವ ಸದ್ದು-ಗದ್ದಲವಿಲ್ಲದೆ ಹಣತೆಯ ದೀಪದಂತೆ ಶಾಂತವಾಗಿ ಭಕ್ತಿಯ ಬೆಳಕನ್ನು ಸುತ್ತ ಮುತ್ತ ಪಸರಿಸಿ ಕನ್ನಡಿಗರು ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಮರೆಯದಂತಹ ಉತ್ತಮ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ನೀಡಿ, ಹರಿದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯದ ನಭೋ ಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಉಜ್ವಲ ತಾರೆಯಾಗಿ ಬೀಮವ್ವ ಸೇರ್ಪಡೆಯಾದಳು

ಜನನ–ಬಾಲ್ಯ

ಹೆಸರೇ ಹೇಳುವಂತೆ ಭೀಮವ್ವ ಹರಪನಹಳ್ಳಿಯವಳು ಅವಳ ತವರು ಮನೆ ಮತ್ತು ಅತ್ತೆಯ ಮನೆ ಎರಡೂ ಹರಪನಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದದ್ದು ಆದರೆ ಅವಳ ತಾಯಿಯ ತವರು ಮನೆ ಮಾತ್ರ ಹೊಸಪೇಟೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಸೇರಿದ ನಾರಾಯಣ ದೇವರಕೆರೆಯಲ್ಲಿತ್ತು ನಾರಾಯಣ ದೇವರಕೆರೆ ಎಂಬುದು ಹೊಸ ಪೇಟೆ ಬಳಿಯ ತುಂಗಭದ್ರಾ ಅಣೆಕಟ್ಟಿನ ಜಲಾನಯನ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ಒಂದು ಪುಟ್ಟ ಹಳ್ಳಿ ಭೀಮವ್ವ ಹುಟ್ಟಿದ್ದು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಅವಳು ಹುಟ್ಟಿದ್ದು ಕ್ರಿ ಶ 1823ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ತಾಯಿಯ ಹೆಸರು ರಾಘಮ್ಮ ತಂದೆಯದು ರಘುಪತ್ಯಾಚಾರ್ಯ ಕೌಂಡಿನ್ಯ ಗೋತ್ರದ ಯಜುರ್ವೇದಿಗಳಾದ ಅವರು ಮಂತ್ರಾಲಯದ ಶ್ರೀ ರಾಘವೇಂದ್ರ ಸ್ವಾಮಿಗಳ ಮಠದ ಅನುಯಾಯಿಗಳು

ತಂದೆ–ತಾಯಿಗಳ ಚೊಚ್ಚಲ ಮಗಳಾಗಿ ಭೀಮವ್ವ ಸ್ವಭಾನು ಸಂವತ್ಸರದ ಜೇಷ್ಠ ಬಹುಳ ತ್ರಯೋದಶಿಯಂದು ಜನ್ಮ ತಾಳಿದಳು ಆಕೆಗೆ ಕಮಲಾಕ್ಷಿ" ಎಂಬ ಜನ್ಮನಾಮವಿತ್ತಾದರೂ ಭೀಮಾಬಾಯಿ ಅಥವಾ ಭೀಮವ್ವ ಎಂಬ ಹೆಸರೇ ಹೆಚ್ಚು ರೂಢಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿತು ಭೀಮವ್ವನ ನಂತರ ರಾಘಮ್ಮ–ರಘುಪತ್ಯಾಚಾರ್ಯ ದಂಪತಿಗಳಿಗೆ ಒಬ್ಬ ಗಂಡು ಮಗ ಮತ್ತು ಇಬ್ಬರು ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ಹುಟ್ಟಿದರು ಅವರಿಗೆ ಕ್ರಮವಾಗಿ ದ್ವೈಪಾಯನಾಚಾರ್ಯ ಬಾಳವ್ವ ಮತ್ತು ರಮಾಬಾಯಿ ಎಂಬ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟರು

ಭೀಮವ್ವನ ತಂದೆ–ತಾಯಿಗಳು ವೈಷ್ಣವ ಸಂಪ್ರದಾಯದವರು ಹಬ್ಬ–ಹರಿದಿನಗಳನ್ನು ತುಂಬಾ ನಿಷ್ಠೆಯಿಂದ ಅವರು ಆಚರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು ದೈವಭಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಒಳ್ಳೆಯ ಗುಣಶೀಲಗಳಿಂದ ಸರಳವಾದ ಜೀವನವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದರು ಭೀಮವ್ವನ ತಾತನ ಹೆಸರು ಜೋಯಿಸ ವೆಂಕಪ್ಪಾಚಾರ್ಯ ಅವರು ದಾಸದೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಹರಿದಾಸರಾಗಿದ್ದರು ಇಂಪಾಗಿ ದೇವರನಾಮಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು ಭೀಮವ್ವ ಮಗುವಾಗಿದ್ದಾಗ ಅವಳ ತಾತನೇ ದೇವರನಾಮಗಳನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ತೊಟ್ಟಿಲನ್ನು ತೂಗುತ್ತಿದ್ದರು ದೇವರನಾಮಗಳನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ತೊಟ್ಟಿಲನ್ನು ತೂಗಿದಾಗ ಭೀಮವ್ವ ಶಾಂತವಾಗಿ ಮಲಗಿ ನಿದ್ರಿಸುತ್ತಿದ್ದಳಂತೆ ಲೌಕಿಕ ಪದಗಳನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಬೇರೆ ಯಾರಾದರೂ ತೂಗಿದರೆ ನಿದ್ರೆಮಾಡದೆ ಅವಳು ಅಳುತ್ತಿದ್ದಳಂತೆ

ಬೆಳೆಯುವ ಪೈರು ಮೊಳಕೆಯಲ್ಲೇ ಎಂಬಂತೆ ಭೀಮವ್ವನ ಆಸ್ಥೆ - ಆಸಕ್ತಿಗಳು ಚಿಕ್ಕಂದಿನಿಂದಲೇ ಒಡಮೂಡುತ್ತಿದ್ದವು

ಮತ್ತೊಂದು ವಿಶೇಷವೆಂದರೆ ಮಗುವಾಗಿದ್ದಾಗಲೇ ಭೀಮವ್ವನ ಮೈಮೇಲೆ ಚಕ್ರಗಳ ಚಿನ್ನೆಗಳು ಒಡಮೂಡಿದ್ದವಂತೆ ಅವಳ ಅಂಗೈ ಮತ್ತು ಅಂಗಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ದೇವತಾಸ್ತ್ರೀಯರಿಗಿರುವಂತೆ ಪದ್ಮರೇಖೆಗಳು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಗೋಚರಿಸುತ್ತಿದ್ದವಂತೆ

ಭೀಮವ್ವನ ತಾತನಾದ ಜೋಯಿಸ ವೆಂಕಪ್ಪಾಚಾರ್ಯರಿಗೆ ಜೋತಿಷ್ಯ ತಿಳಿದಿತ್ತು ಅವರು ಭೀಮವ್ವನ ಜಾತಕವನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆಮಾಡಿ ಅವಳು ಮುಂದೆ ಭಗವದ್ಭಕ್ತಳಾಗಿ ಮನೆತನಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಹೆಸರು ತರುವಳೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟಿದ್ದರು

ಭೀಮವ್ವ ಒಂದು ವರ್ಷದ ಮಗುವಾಗಿದ್ದಾಗ ಒಮ್ಮೆ ಹೀಗೆ ನಡೆಯಿತು ಒಂದು ದಿನ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ, ತಾಯಿ ರಾಘವಮ್ಮ ಕಾಳುಬೀಸಬೇಕೆಂದು ಪಕ್ಕದ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಳು ಮಗು ತೊಟ್ಟಿಲಲ್ಲಿ ಮಲಗಿ ನಿದ್ರಿಸುತ್ತಿತ್ತು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಇರಲಿಲ್ಲ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯದ ನಂತರ ಎಲ್ಲೋ ಹೋಗಿದ್ದ ತಂದೆ ಮನೆಗೆ ಬಂದರು ಅಲ್ಲಿ ಅವರು ಕಂಡ ದೃಶ್ಯ ಏನು ? ಮಗು ಹಾಯಾಗಿ ಮಲಗಿ ನಿದ್ರಿಸುತ್ತಿದೆ ಆದರೆ ಮಗುವಿನ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ತೊಟ್ಟಿಲಿನ ಹಗ್ಗದ ಮೂಲಕ ಇಳಿದು ಬಂದಿದ್ದ ಹಾವೊಂದು ಹೆಡೆಯಾಡಿಸುತ್ತಿದೆ ತಂದೆಗೆ ಆ ಕೃಷ್ಣಸರ್ಪವನ್ನು ನೋಡಿ ಎದೆ ಭುಗಿಲೆದ್ದಿತು ! ಅವರು ಗಾಭರಿಯಿಂದ ಆಚೀಚೆ ಜನರನ್ನು ಕೂಗುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಆ ಹಾವು ಹೊರಟುಹೋಗಿತ್ತು ಆ ನಂತರ ಪಕ್ಕದ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದ ತಾಯಿಯೂ ಬಂದಳು ಮಗುವಿಗೆ ಯಾವ ತೊಂದರೆಯೂ ಆಗದಿರುವುದನ್ನು ಕಂಡು ಅವಳಿಗಾದ ಆನಂದ ಅಷ್ಟಿಷ್ಟಲ್ಲ ದಂಪತಿಗಳು ಆನಂದಭಾಷ್ಪ ಸುರಿಸುತ್ತಾ ದೇವರ ಮುಂದೆ ತುಪ್ಪದ ದೀಪವನ್ನು ಹಚ್ಚಿಟ್ಟರು

ಅಪೂರ್ವ ಸ್ಮರಣಶಕ್ತಿ

ಬಿದಿಗೆಯ ಚಂದ್ರನಂತೆ ಭೀಮವ್ವ ಬೆಳೆಯಲಾರಂಭಿಸಿದಳು ಅವಳ ಬಾಲಲೀಲೆಗಳು ಮೋಹಕವಾಗಿದ್ದವು ಪುಟ್ಟ–ಪುಟ್ಟ ಹೆಜ್ಜೆಗಳನ್ನು ಇಡುತ್ತಾ ಅವಳು ತನ್ನ ಕಾಲಿಗೆ ಕಟ್ಟಿದ ಗೆಜ್ಜೆಯ ಸದ್ದಿನೊಂದಿಗೆ ಮನೆ ತುಂಬಾ ಓಡಾಡುತ್ತಿದ್ದುದೇ ಒಂದು ಸೊಗಸು ! ನೋಡಿದವರೆಲ್ಲಾ ಇವಳು ನಮ್ಮ ಊರಿಗೆ

ಗೌರವ ತರುತ್ತಾಳೆ ಎಂದು ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಮುದ್ದಾಡುತ್ತಿದ್ದರು ಇದನ್ನು ಕಂಡಾಗ ಅವಳ ತಂದೆ-ತಾಯಿಗಳಿಗಾಗುತ್ತಿದ್ದ ಆನಂದ ಹೇಳತೀರದು ಮಗಳ ಮೈಮೇಲೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದ ದೇವತಾ ಚಿನ್ಹೆಗಳು, ಒಂದು ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ತೊಟ್ಟಿಲಿನಿಂದ ಇಳಿದುಬಂದು ದ್ರಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಅವಳ ತಲೆಯ ಸಮೀಪ ಹೆಡೆ ಯಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಕೃಷ್ಣಸರ್ಪದ ದೃಶ್ಯ-ಇವೆಲ್ಲವೂ ಅವರಿಗೆ ಭೀಮವ್ವನ ಭವ್ಯ ಭವಿಷ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಸದೃಢ ಭರವಸೆಯನ್ನು ನೀಡಿದ್ದವು

ಆಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಅಷ್ಟೊಂದು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ ಅದರಲ್ಲೂ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳನ್ನು ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಕಳಿಸುವ ಪದ್ಧತಿ ಬೆಳೆದಿರದಿಲ್ಲ ಹಾಗಾಗಿ ಭೀಮವ್ವನಿಗೂ ಅವಳ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳು ಓದು-ಬರಹ ಕಲಿಸಲಿಲ್ಲ ಆದರೆ ದೇವರ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದಲೋ ಏನೋ ಭೀಮವ್ವನ ಸ್ಮರಣಶಕ್ತಿ ಅದ್ಭುತವಾಗಿತ್ತು ಒಂದು ಸಲ ಗ್ರಹಿಸಿದ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಅವಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನೆನಪಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಳು ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಎಷ್ಟೋ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಅವಳು ತನ್ನ ಎಪ್ಪತ್ತರ ಮುಪ್ಪಿನಲ್ಲೂ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಟ್ಟುವಂತೆ ವಿವರವಾಗಿ ವರ್ಣಿಸುತ್ತಿದ್ದಳಂತೆ ಎಷ್ಟೋ ವರುಷಗಳ ಹಿಂದೆ ತಾನು ರಚಿಸಿದ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಸಹ ಒಂದು ಪದವೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಗದ ಹಾಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಳಂತೆ

ಭೀಮವ್ವ ಎರಡು ವರ್ಷದ ಬಾಲಿಕೆಯಾಗಿದ್ದಾಗ ಅವಳ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳು ಆಕೆಗೆ ಒಂದು ಚಿನ್ನದ ಮುಂದಲೆಹೂವನ್ನು ಮಾಡಿಸಿದ್ದರು ಎರಡನೆ ವರ್ಷದ ಹುಟ್ಟಿದ ಹಬ್ಬದ ದಿವಸ ಭೀಮವ್ವನಿಗೆ ಮುಂದಲೆಹೂವನ್ನು ತೊಡಿಸಿ ಅಲಂಕರಿಸಿದ್ದರು ಹಬ್ಬದ ದಿನ ರಾತ್ರಿ ಭೀಮವ್ವ ತಲೆಯಿಂದ ಮುಂದಲೆಹೂವಿನ ಆಭರಣ ತೆಗೆಯದೇ ಹಾಗೇ ನಿದ್ರೆಮಾಡಿದ್ದಳು ರಾತ್ರಿ ಒಂದು ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಅವಳು ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದ ಹಾಗೆ ಎದ್ದು ಚೇಳು ಬಂದಿದೆ ಚೇಳು ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಕೂಗತೊಡಗಿದಳು ಕೂಡಲೆ ಮನೆಯವರು ದಡಬಡನೆ ಎದ್ದು ದೀಪಬೆಳಗಿಸಿ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಯೂ ಹುಡುಕಿದರು ಆದರೆ ಚೇಳು ಎಲ್ಲೂ ಕಾಣಿಸಲಿಲ್ಲ ಆಗ ಚಿಕ್ಕ ಹುಡುಗಿಯಾದ ಭೀಮವ್ವ ಅಳುತ್ತಾ ಚೇಳು ನನ್ನ ಮುಂದಲೆಹೂವಿನ ಅಡಿಯಲ್ಲಿದೆ" ಎಂದಳು ಮನೆಯವರು ಅವಳ ಮುಂದಲೆಹೂವನ್ನು ತೆಗೆದು ಶೋಧಿಸಿ

ದಾಗ ಚೇಳು ಆಭರಣದೊಳಗೆ ಕೊಂಡಿಯಾಡಿಸುತ್ತಾ ಇತ್ತಂತೆ ! ಭೀಮವ್ವನ ಅಶೀತ ಪ್ರಜ್ಞಾಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಬಿಂಬಿಸುವ ಇಂತಹ ಅನೇಕ ಪ್ರಸಂಗಗಳು ಅವಳ ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿ ನಡೆದಿವೆ

ಭೀಮವ್ವನಿಗೆ ಸುಮಾರು ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳು ತುಂಬಿದಾಗ ಅಂದರೆ 1826ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಘಟನೆಯೊಂದು ಉಲ್ಲೇಖಾರ್ಹವಾದದ್ದು ಆಗ ಬ್ರಿಟಿಷರು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಭಾರ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದ ಸಮಯ ಹರಪನಹಳ್ಳಿಗೆ ಒಂದು ಸಲ ಸೈನಿಕರ ದಂಡು ಬಂದಿತು ಕುದುರೆಗಳು ಸಿಪಾಯಿ ಗಾಡಿಗಳು, ಅವುಗಳ ಹಿಂದೆ ಸಾಲುಸಾಲಾಗಿ ಸಾಗುತ್ತಿರುವ ಸಾವಿರಾರು ಸೈನಿಕರು ಬಂದೂಕ ವನ್ನು ಹಿಡಿದು ಹೊರಟಿರುವವರದು ಒಂದು ಸಾಲು ಬಂದೂಕವಿಲ್ಲದವರದು ಒಂದು ಸಾಲು ಸಮವಸ್ತ್ರಧಾರಿಯರಾದ ಆ ಸೈನಿಕರ ಬೂಟುಕಾಲಿನ ಶಬ್ದ ಲಯಬದ್ಧವಾಗಿ ಕೇಳಿಬರುತ್ತಿತ್ತು

ಹರಪನಹಳ್ಳಿಯ ಜನಗಳೆಲ್ಲರೂ ವಿಸ್ಮಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ದೃಶ್ಯವನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದರು ಮಕ್ಕಳಿಗಂತೂ ಇದೊಂದು ಬಗೆಯ ಮೋಜಾಗಿತ್ತು ಉತ್ಸಾಹ ಸಡಗರಗಳಿಂದ ಒಬ್ಬರನ್ನೊಬ್ಬರು ಕರೆಯುತ್ತಾ ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಸೈನಿಕರು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದರು

ಮಕ್ಕಳ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಭೀಮವ್ವನೂ ನಿಂತುಕೊಂಡಿದ್ದಳು ಎಲ್ಲರಂತೆ ಅವಳೂ ಈ ನೋಟವನ್ನು ಕುತೂಹಲದಿಂದ ತನ್ನ ಪುಟ್ಟ ಕಣ್ಣುಗಳನ್ನರಳಿಸಿ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಳು ಆಗಾಗ ಕೈ ಚಪ್ಪಾಳೆ ತಟ್ಟಿ ತನ್ನ ಸಂತೋಷವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸು ತ್ತಿದ್ದಳು ತುಂಬಾ ಮುದ್ದಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದ ಅವಳ ಮೈತುಂಬಾ ಮನೆಯವರು ಬೆಲೆಬಾಳುವ ಆಭರಣಗಳನ್ನು ತೊಡಿಸಿದ್ದರು ಅವುಗಳ ಹೊಳಪಿನಿಂದ ಸಹಜ ವಾಗಿ ಜನಗಳ ದೃಷ್ಟಿ ಅವಳ ಕಡೆ ಹೊರಳುತ್ತಿತ್ತು ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಸೈನಿಕನೊಬ್ಬನ ದೃಷ್ಟಿ ಭೀಮವ್ವನ ಮೇಲೆ ಬಿತ್ತು ಅವಳು ಧರಿಸಿದ ಬೆಲೆಬಾಳುವ ಆಭರಣಗಳು ಅವನ ಕಣ್ಣು ಕುಕ್ಕಿದವು ಅವನು ಭೀಮವ್ವನನ್ನು ನೋಡಿ ಮುಗುಳುನಕ್ಕ ಹತ್ತಿರ ಕರೆದು ಎತ್ತಿಕೊಂಡ ಮೃದುವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿಸುತ್ತಾ ಮುಂದೆ ಸಾಗಿದ ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿ ಭೀಮವ್ವನ ಆಭರಣಗಳನ್ನು ಲಪಟಾಯಿ ಸುವ ಹಂಚಿಕೆ ಅವನದು

ಆದರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರ ಹೋಗುವಷ್ಟರಲ್ಲಿಯೇ ಸೈನಿಕನ ಮನಸ್ಸು ಬದಲಾಯಿತು ಕಿಲ ಕಿಲ ನಗುತ್ತಾ, ಮುದ್ದು ಮುದ್ದಾಗಿ ತೊದಲುನುಡಿಯಾಡುತ್ತಾ ನಿರ್ಭಯವಾಗಿದ್ದ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷದ ಹುಡುಗಿ ಭೀಮವ್ವ ಅವನ ಹೃದಯವನ್ನು ಸೂರೆಗೊಂಡಿದ್ದಳು ಶುದ್ಧ ಮುಗ್ಧವಾದ ಅವಳ ಸರಳ ಸ್ವಭಾವದೆದುರಿನಲ್ಲಿ ಸೈನಿಕನ ದುರಾಲೋಚನೆ ಕರಗಿಹೋಗಿತ್ತು

ಆ ಸೈನಿಕನಿಗೆ ಭೀಮವ್ವನ ಬಾಲ ಮುಗ್ಧ ಭಾಷೆ ತನ್ನ ಮಗುವಿನ ನೆನಪನ್ನು ತಂದಿರಬೇಕು ಆತ ಮುದ್ದಿನ ಗಿಣಿಯಂತೆ ತೋರುತ್ತಿದ್ದ ಭೀಮವ್ವನನ್ನು ಮುದ್ದಿಸಿ, ಅವಳ ಕೈತುಂಬಾ ಸಿಹಿ ತಿಂಡಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಿಸಿದ ಆಭರಣಗಳನ್ನು ಕಸಿಯುವ ಬದಲು ಅವಳ ಮನೆ ಎಲ್ಲಿ ಎಂದು ವಿಚಾರಿಸಿ ಭೀಮವ್ವನನ್ನು ಅವಳ ಮನೆಯುವರೆಗೂ ತಂದು ಬಿಟ್ಟುಹೋದ (ಆಭರಣಗಳನ್ನು ಕಸಿಯುವ ದುರಾಸೆಯಿಂದಾಗಿ ಸೈನಿಕನ ಕಣ್ಣುಗಳು ಕಾಣಿಸದಂತಾಯಿತೆಂದೂ ಅವರಿವರ ಸಹಾಯದಿಂದ ಅವಳನ್ನು ಮನೆಯವರೆಗೂ ಬಿಟ್ಟುಬಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯದಲ್ಲಿಯೇ ಅವನ ಕಣ್ಣುಗಳು ಪುನ ಕಾಣಿಸುವಂತಾಯಿತೆಂದೂ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ)

ಗಂಭೀರ ಪ್ರವೃತ್ತಿ-ತನ್ಮಯತೆ

ಭೀಮವ್ವನಿಗೆ ಆರುವರ್ಷವಾಗಿದ್ದಾಗ ಒಂದು ವಿಶೇಷ ನಡೆಯಿತು ಒಮ್ಮೆ ಭೀಮವ್ವನ ತಾತ ಜೋಯಿಸ ವೆಂಕಪ್ಪಾಚಾರ್ಯರು ಒಂದು ರೀತಿಯ ವಿಲಕ್ಷಣವಾದ ಬೆಳಕನ್ನು ಕಂಡರು ಆ ಬೆಳಕು ಚಿಕ್ಕ ಬಾಲಿಕೆಯಾದ ಭೀಮವ್ವನ ಮೇಲೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಬೀಳುತ್ತಿತ್ತು ವೆಂಕಪ್ಪಾಚಾರ್ಯರಿಗೆ ಆ ದಿವ್ಯವಾದ ಪ್ರಭೆಯಲ್ಲಿ ಜಟಾಧಾರಿಗಳಾಗಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡಿದ್ದ ವೇದವ್ಯಾಸದೇವರ ಪ್ರಸನ್ನಕರವಾದ ರೂಪ ಕಂಡಿತಂತೆ ಆದರೆ ಭೀಮವ್ವನಿಗೆ ಇದರ ಯಾವ ಅರಿವೂ ಆಗಲಿಲ್ಲ ವೇದವ್ಯಾಸದೇವರ ದಿವ್ಯ ಪ್ರಭೆ ಭೀಮವ್ವನ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದ ನಂತರ ಆಕೆ ದೈವೋನ್ಮಾದಿನಿಯ ಸ್ಥಿತಿ ತಲುಪಿದಳೆಂಬ ಹೇಳಿಕೆಯಿದೆ

ಎಂಟುವರ್ಷದ ಬಾಲಕಿಯಾಗುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಭೀಮವ್ವ ಗಂಭೀರ ಸ್ವಭಾವದವಳಾದಳು ತನ್ನ ವಯಸ್ಸಿನ ಸ್ನೇಹಿತೆಯರೊಂದಿಗೆ ಸದಾ ಆಟವಾಡುವುದಾ

ಗಲಿ ಹರಟೆ ಕೊಚ್ಚುವುದಾಗಲಿ ಅವಳಿಗೆ ಸೇರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ಯಾವುದೋ ಚಿಂತನೆಯಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿರುವಂತೆ ಮೌನವಾಗಿರುತ್ತಿದ್ದ ಅವಳಿಗೆ ದೇವರ ಭಜನೆ, ಕೀರ್ತನೆಗಳೆಂದರೆ ಉತ್ಸಾಹ ಇಮ್ಮಡಿಗೊಳ್ಳುತ್ತಿತ್ತು ತನ್ನ ಮನೆಯ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಭಜನೆ, ಹರಿಕಥೆಗಳು ನಡೆದರೆ ಭೀಮವ್ವ ಅಲ್ಲಿಗೆ ತಪ್ಪದೇ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಳು ಎಷ್ಟು ಹೊತ್ತಾದರೂ ಸರಿ ಬೇಸರವಿಲ್ಲದೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಳು ಮನೆಗೆ ಬಂದ ನಂತರ ಅಲ್ಲಿ ಕೇಳಿದ ದೇವರನಾಮಗಳನ್ನು, ಕಥಾ–ಸಂದರ್ಭಗಳನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪವೂ ತಪ್ಪದೆ, ತಡವರಿಸದೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಳು

ಮತ್ತೊಂದು ಆಶ್ಚರ್ಯಕರ ಸಂಗತಿಯೆಂದರೆ ಭೀಮವ್ವ ಪುರಾಣ, ಪುಣ್ಯ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಕೇಳುವಾಗ ಅದರಲ್ಲೇ ತನ್ಮಯಳಾಗುತ್ತಿದ್ದಳಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಅವುಗಳ ಪಾತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ತನ್ನನ್ನು ತಾನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಳು ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ದುಃಖದ ಪ್ರಸಂಗ ಬಂದರೆ ತಾನೂ ದುಃಖಪಟ್ಟು ಬಿಕ್ಕಿ ಬಿಕ್ಕಿ ಅಳುತ್ತಿದ್ದಳು ಸಂತೋಷಕರವಾದ ಸಂಗತಿಗಳು ಬಂದರೆ ತನಗೇ ಆದ ಸಂತೋಷವೆಂಬಂತೆ ಉಲ್ಲಸಿತಳಾಗುತ್ತಿದ್ದಳು ಒಂದೊಂದು ಸಲ ದಿನಗಟ್ಟಲೆ ದೈವೋನ್ಮಾದಿನಿಯಂತೆ ಮೌನವಹಿಸಿ ಇದ್ದುಬಿಡುತ್ತಿದ್ದಳು ನೋಡುವವರಿಗೆ ಅವಳ ಮನಃಸ್ಥಿತಿ ಅರ್ಥವಾಗದೆ, ಅವಳ ವರ್ತನೆ ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿತ್ತು ಅವಳನ್ನು ಹುಚ್ಚಿ ಎಂದು ಕರೆದವರೂ ಉಂಟು

ಒಮ್ಮೆ ಭೀಮವ್ವನ ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದ ಮನೆಯ ಹೆಂಗಸರೆಲ್ಲಾ ಕಾಳುಗಳನ್ನು ಬೀಸಲು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿದ್ದರು ತನ್ನ ತಾಯಿಯ ಜೊತೆಗೆ ಭೀಮವ್ವನೂ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಳು ಕಾಳುಗಳನ್ನು ಬೀಸುವಾಗ ಆ ಹೆಂಗಸರು ಜನಪದ ಧಾಟಿಯಲ್ಲಿ ಪತಿದಾನ ಎಂಬ ಕಥೆಯ ಹಾಡನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು ಪತಿದಾನವೆಂಬುದು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ, ರುಕ್ಮಿಣಿ ಮತ್ತು ಸತ್ಯಭಾಮೆಯರನ್ನು ಕುರಿತಾದ ಪೌರಾಣಿಕ ಪ್ರಸಂಗವನ್ನು ವರ್ಣಿಸುವ ಕಥನ–ಕಾವ್ಯ ಎಂಟುವರ್ಷದ ಹುಡುಗಿಯಾದ ಭೀಮವ್ವ ಅವರು ಸುಶ್ರಾವ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದ ಹಾಡನ್ನೇ ತದೇಕಚಿತ್ತದಿಂದ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಳು ಅದರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯಾದ ಸತ್ಯಭಾಮೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಹೋಗುವ ಸಂದರ್ಭ ಬರುತ್ತದೆ ಆ ಸಂದರ್ಭದ ವರ್ಣನೆಯನ್ನು ಕೇಳು

ತ್ತಿದ್ದಾಗ ಭೀಮವ್ವನಿಗೆ ದುಃಖವನ್ನು ತಡೆಯಲಾಗಲಿಲ್ಲ ಅವಳು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಅತ್ತುಬಿಟ್ಟಳು

ಅದನ್ನು ಕಂಡು ಆ ಹೆಂಗಸರು ಏನೇ ಭೀಮವ್ವ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಸತ್ಯಭಾಮೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಹೋದರೆ ನೀನೇಕೆ ಅಳುತ್ತೀ' ಎಂದು ಹಾಸ್ಯದಿಂದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಿದರು

ಕೃಷ್ಣ ಸತ್ಯಭಾಮೆಯನ್ನು ಯಾಕೆ ಬಿಟ್ಟುಹೋಗಬೇಕು ? ಹಾಗೆ ಅವನು ಬಿಟ್ಟುಹೋದರೆ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ತುಂಬಾ ನೋವಾಗುತ್ತದೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಅಳುತ್ತೀನಿ ಎಂದು ಬಿಕ್ಕುತ್ತಾ ಹೇಳಿದಳಂತೆ ಭೀಮವ್ವ

ಮದುವೆ

ಭೀಮವ್ವನಿಗೆ ಮದುವೆಯಾಗುವುದೂ ತಡವಾಗಲಿಲ್ಲ ಆಗಿನ ಕಾಲದ ಪದ್ಧತಿಯಂತೆ ಅವಳಿಗೆ ಚಿಕ್ಕವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೇ, ಅಂದರೆ ಹನ್ನೊಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೇ ಮದುವೆಯಾಯಿತು ಗಂಡನ ಹೆಸರು ಮುನಿಯಪ್ಪ ಅವರ ಊರೂ ಹರಪನಹಳ್ಳಿಯೇ ಆಚಾರಶೀಲರಾದ ವೈಷ್ಣವ ಕುಟುಂಬ ಅವರದು ಹಿಂದೆ ಅವರ ವಂಶಸ್ಥರು ಹರಪನಹಳ್ಳಿ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಬೊಕ್ಕಸದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದರಿಂದ ಅವರ ಮನೆತನಕ್ಕೆ ಬೊಕ್ಕಸದವರು ಎಂದೇ ಹೆಸರುಬಂದಿತ್ತು

ಬೊಕ್ಕಸದ ಮುನಿಯಪ್ಪನವರು ವಿದ್ಯಾವಂತರು ಶಾಸ್ತ್ರ-ಪುರಾಣಗಳನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬಲ್ಲವರು ತಕ್ಕಮಟ್ಟಿಗೆ ಲೌಕಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನೂ ಪಡೆದಿದ್ದರು ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಿ ಉದ್ಯೋಗವೂ ಅವರಿಗಿತ್ತು

ಆಶ್ಚರ್ಯಕರ ಸಂಗತಿಯೆಂದರೆ ಭೀಮವ್ವನನ್ನು ಮದುವೆಯಾದಾಗ ಮುನಿಯಪ್ಪನವರಿಗೆ ನಲವತ್ತೈದು ವರ್ಷ ಭೀಮವ್ವನಿಗೆ ಹನ್ನೊಂದು ವರ್ಷ ಭೀಮವ್ವ ಮುನಿಯಪ್ಪನವರಿಗೆ ನಾಲ್ಕನೆಯ ಹೆಂಡತಿ ಮೊದಲು ಮದುವೆಯಾಗಿದ್ದ ಮೂವರು ಹೆಂಡತಿಯರೂ ತೀರಿಕೊಂಡಿದ್ದರು ಹುಟ್ಟಿದ ಮಕ್ಕಳೂ ಉಳಿದಿರಲಿಲ್ಲ ಹಿರಿಯರ ಬಲವಂತಕ್ಕೆ ಮಣಿದೋ ಅಥವಾ ವಂಶೋದ್ಧಾರದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೋ ಮುನಿಯಪ್ಪ ನಾಲ್ಕನೆಯ ಮದುವೆಗೆ ಸಮ್ಮತಿಸಿದರೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ ನಿಜಕ್ಕೂ ಇದು ವಿಧಿಯ ವಿಚಿತ್ರ ಕೈವಾಡವೇ ಸರಿ

ಸರಳ ಜೀವನ—ಪತಿವಿಯೋಗ

ಗಂಡನ ಮನೆಯವರು ಭೀಮವ್ವನಿಗೆ ಕೃಷ್ಣಾಬಾಯಿ ಎಂಬ ಹೊಸ ಹೆಸರನ್ನು ಇಟ್ಟು ಮನೆ ತುಂಬಿಸಿಕೊಂಡರು ಆದರೆ ಭೀಮವ್ವ ಎಂಬ ಹೆಸರೇ ಹೆಚ್ಚು ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದುದರಿಂದ ಅವಳು ಆ ಹೆಸರಿನಿಂದಲೇ ಮುಂದೆ ಪ್ರಸಿದ್ಧಳಾದಳು

ಗಂಡನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಭೀಮವ್ವ ಎಲ್ಲರ ಪ್ರೀತಿಗೂ ಪಾತ್ರಳಾದಳು ಯಾರ ಮನಸ್ಸನ್ನೂ ಅವಳು ನೋಯಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ಪತಿಗೆ ಅನುವರ್ತಿನಿಯಾಗಿದ್ದುದರಿಂದ ಅವಳ ದಾಂಪತ್ಯ ಜೀವನ ಸುಖಕರವಾಗಿತ್ತು ಗಂಡನಾದ ಮುನಿಯಪ್ಪನವರು ಭೀಮವ್ವನ ದೈವಭಕ್ತಿಗೆ ಎಂದೂ ವಿರೋಧ ಮಾಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ಅವರಿಗೂ ದೇವರಲ್ಲಿ ಅವಿಚ್ಛಿನ್ನವಾದ ಭಕ್ತಿಯಿತ್ತು ಭೀಮವ್ವ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ವ್ರತ ನೇಮಗಳಲ್ಲಿ ಮುನಿಯಪ್ಪನವರೂ ತುಂಬುಹೃದಯದಿಂದ ಸಹಕರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು

ದಂಪತಿಗಳಿಗೆ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳು ಕಳೆದರೂ ಸಂತಾನವಾಗಲಿಲ್ಲ ಆ ನಂತರ ಒಬ್ಬ ಗಂಡುಮಗ ಅವರಿಗೆ ಹುಟ್ಟಿದನು ಅವನಿಗೆ 'ಸ್ವಾಮಿರಾಯ ಎಂದು ಹೆಸರಿಟ್ಟರು ಮತ್ತೆ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ಹೆಣ್ಣುಮಗುವೊಂದು ಹುಟ್ಟಿತು ಅದಕ್ಕೆ ಸುಬ್ಬಮ್ಮ" ಎಂದು ನಾಮಕರಣ ಮಾಡಿದರು

ಮಕ್ಕಳ ಆಟಪಾಠಗಳಿಂದ ದಂಪತಿಗಳು ಆನಂದಿತರಾಗಿದ್ದರು ತಕ್ಕಮಟ್ಟಿಗೆ ಶ್ರೀಮಂತಿಕೆಯಿದ್ದುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಯಾವ ಕೊರತೆಯೂ ಉಂಟಾಗಲಿಲ್ಲ ಭೀಮವ್ವನ ಕೈಹಿಡಿದ ಅದೃಷ್ಟದಿಂದಲೋ ಏನೋ ಮುನಿಯಪ್ಪನವರು ತಮ್ಮ ಉದ್ಯೋಗದಲ್ಲಿ ಬಡ್ತಿಹೊಂದಿ ಉನ್ನತವಾದ ಹದ್ದೆಗೆ ಏರಿದ್ದರು ಆದರೆ ಭೀಮವ್ವ ಮಾತ್ರ ಆಡಂಭರರಹಿತಳಾಗಿ ಸರಳವಾದ ಜೀವನ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಳು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಒಡವೆ, ವಸ್ತುಗಳಿದ್ದರೂ ಅವಳು ಅವುಗಳನ್ನು ಧರಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ಬಿದ್ದುಹೋಗುವ ಈ ದೇಹಕ್ಕೇಕೆ ಎದ್ದುಕಾಣುವ ಸಿಂಗಾರ ಎಂದು ಅವಳು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಳು ಗಂಡನ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಪಡೆದು ಅವಳು ಧಾರಾಳವಾಗಿ ದಾನ–ಧರ್ಮಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಳು ಬಡಜನರನ್ನು ಕಂಡರೆ ಭೀಮವ್ವ

ನಿಗೆ ಅಪಾರ ಅನುಕಂಪವಿತ್ತು ಮನೆಬಾಗಿಲಿಗೆ ಬರುವ ಭಿಕ್ಷುಕರೊಬ್ಬರನ್ನೂ ಅವಳು ಬರಿಗೈಯಲ್ಲಿ ಕಳಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ

ಸಂಪತ್ತಿನ ಮೇಲೆ ಅವಳಿಗಿದ್ದ ಅಲಕ್ಷ್ಯವೇ ಕಾರಣವೆಂಬಂತೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದುಸಲ ಕಳ್ಳತನವಾಯಿತು ಬೆಲೆಬಾಳುವ ಒಡವೆ, ವಸ್ತುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಳ್ಳರು ದೋಚಿದರು ಇದಾದ ನಂತರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳು ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳತೊಡಗಿದವು ಮುನಿಯಪ್ಪನವರೂ ತೀವ್ರವಾದ ಖಾಯಿಲೆಯಿಂದ ಹಾಸಿಗೆ ಹಿಡಿದರು ವೈದ್ಯರು ಬಂದು ಚಿಕಿತ್ಸೆ ನಡೆಸಿದರು ಆದರೆ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಲಿಲ್ಲ ಅದು ಮರಣಾಂತಿಕ ರೋಗವಾಗಿತ್ತು ಒಂದು ದಿನ ಮುನಿಯಪ್ಪನವರು ದೇಹತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿ ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ಕೋಟಲೆಗಳಿಂದ ಮುಕ್ತರಾದರು ಆಗ ಭೀಮವ್ವನಿಗೆ ಮೂವತ್ತೈದು ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸಾಗಿತ್ತು

ಬದಲಾದ ಬದುಕು

ಪತಿವಿಯೋಗವಾದ ನಂತರ ಭೀಮವ್ವನಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಬದಲಾವಣೆಗಳಾದವು ಕುಲಪದ್ಧತಿಯಂತೆ ಅವಳು ಕೇಶಮುಂಡನವನ್ನು ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡು ಮಡಿಯಾದಳು ಜೀವನದ ಯೌವನಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಒದಗಿದ ಈ ಆಘಾತದಿಂದ ಅವಳಿಗೆ ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ವಿಷಯಗಳ ಕಡೆಗೆ ವೈರಾಗ್ಯ ಭಾವನೆ ಬೆಳೆಯಿತು ಚಿಕ್ಕಂದಿನಿಂದಲೂ ಅವಳಿಗೆ ದೇವರಲ್ಲಿ ಅತೀವ ಭಕ್ತಿಯಿತ್ತು ಅದೀಗ ಹುಲುಸಾಗಿ ಬೆಳೆಯಿತು

ತನಗೆ ಬಂದ ವೈಧವ್ಯವನ್ನು ಭೀಮವ್ವ ಶಾಪವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿ ಕೊರಗಲಿಲ್ಲ ಎಲ್ಲವೂ ದೇವರ ಚಿತ್ತವೆಂದು ಅವಳು ನಿಶ್ಚಿಂತಳಾದಳು ಮುಂದಿನ ಬಾಳುವೆಯನ್ನು ಒಂದು ತಪಸ್ಸಿನಂತೆ ತಿಳಿದು ಕೃಷ್ಣಾರ್ಪಣ ಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ಬದುಕಬೇಕೆಂದು ಅವಳು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದಳು

ಮನೆ ಕೆಲಸವೆಲ್ಲಾ ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹೆಂಗಸರು ಮಾಡುವಂತೆ ಭೀಮವ್ವ ನೆರೆಯುವರೊಂದಿಗೆ ಹರಟೆ ಹೊಡೆಯುತ್ತಾ ಕಾಲ ಕಳೆಯುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ಒಂದುಕಡೆ ಏಕಾಂತದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಅವಳು ದೇವರ ಚಿಂತನೆ ನಡೆಸುತ್ತಾ ಅಂತರ್ಮುಖಿಯಾಗುತ್ತಿದ್ದಳು ಗಂಟೆಗಟ್ಟಲೆ ದೇವರ ಭಜನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಳು

ದಿನದ ಬಹುಭಾಗವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಭಗವಂತನ ಚಿಂತನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಕಳೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಭೀಮವ್ವನಿಗೆ ಮನಸ್ಸಿನ ತುಂಬಾ ಭಗವಂತನೇ ತುಂಬಿಕೊಂಡಿದ್ದನು ರಾತ್ರಿ ಸ್ವಪ್ನದಲ್ಲಿ ಸಹ ದೈವೀಕ ವಿಷಯಗಳೇ ಗೋಚರಿಸುತ್ತಿದ್ದವು

ಒಂದು ಸಾರಿ ಭೀಮವ್ವನಿಗೆ ಸ್ವಪ್ನದಲ್ಲಿ ತೇಜಸ್ವಿಯಾದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಮತ್ತು ದೊಡ್ಡದಾದ ಒಂದು ಕೃಷ್ಣಸರ್ಪದ ದರ್ಶನವಾಯಿತು ಕೈಯಲ್ಲಿ ತಂಬೂರಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡಿದ್ದ ಅವರು ಆ ಸರ್ಪಕ್ಕೆ ಭೀಮವ್ವನ ನಾಲಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ಮೂರು ಅಕ್ಷರ ಬರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಹೇಳಿದರಂತೆ ಅದೇ ರೀತಿ ಸರ್ಪ ಅವಳ ನಾಲಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಬರೆದ ನಂತರ ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಭೀಮವ್ವನನ್ನು ಆಶೀರ್ವದಿಸಿದರಂತೆ

ತಂಬೂರಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದಿದ್ದ ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೇ ನಾರದರೆಂದೂ ಅವರಿಂದ ಆಶೀರ್ವಾದ ಪಡೆದ ನಂತರವೇ ಭೀಮವ್ವನಿಗೆ ಕಾವ್ಯ ರಚಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಉಂಟಾಯಿತೆಂದೂ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ

ಹಾಡುಗಳ ಸ್ಫುರಣೆ

ತೇಜಸ್ವೀ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೊಬ್ಬರಿಂದ ಸ್ವಪ್ನ ಮುಖೇನ ಉಪದೇಶ ಪಡೆದ ನಂತರ ಬೀಮವ್ವನ ಚಿಂತನಶಕ್ತಿ ಹೆಚ್ಚಿತು ಅವಳ ಮನೋವ್ಯಾಪಾರದಲ್ಲಿಯೇ ವಿಶೇಷ ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಕಂಡುಬಂದವು ಅವಳಲ್ಲಿ ಸುಪ್ತವಾಗಿ ಹುದುಗಿದ್ದ ಪ್ರತಿಭೆಯ ಪುಷ್ಪ ಪೂರ್ಣ ವಿಕಾಸಗೊಂಡಿತು ಭೀಮವ್ವ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಭಾವಾವಿಷ್ಟಳಾಗಿ ದೇವರ ಮುಂದೆ ಕುಳಿತು ನಿರರ್ಗಳವಾಗಿ ಹಾಡುತ್ತಿದ್ದಳು ಪರಮಾತ್ಮನ ಗುಣಗಾನಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರುತ್ತಿದ್ದ ಆ ಹಾಡುಗಳು ಅವಳಿಂದಲೇ ರಚಿತವಾದಂಥವು ಸರಳವಾದ ಪದಪಂಕ್ತಿಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದು ರಾಗಬದ್ಧವಾಗಿರುತ್ತಿದ್ದವು ಭೀಮವ್ವನ ಕಂಠವೂ ಮಧುರವಾಗಿತ್ತು ಹಾಗಾಗಿ ಅವಳ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಕೇಳುವವರ ಮನಸ್ಸುಗಳು ಭಕ್ತಿ-ಭಾವದಿಂದ ಪುಳಕಿತಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದವು

ಸೋಜಿಗದ ಸಂಗತಿಯೆಂದರೆ ಭೀಮವ್ವನಿಗೆ ಓದಲು ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ಬರೆಯುವುದಕ್ಕಂತೂ ಮೊದಲೇ ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ಆದರೂ ಅವಳು ದೇವರ ಆಸು

ಗ್ರಹದಿಂದ ದಿನನಿತ್ಯವೂ ತಿಳಿಗನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಹಾಡುಗಳನ್ನು, ಕಥನ-ಕಾವ್ಯಗಳನ್ನು ರಚಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು ಹತ್ತಿರವಿರುತ್ತಿದ್ದ ಅವಳ ಬಂಧುಗಳು ಭೀಮವ್ವ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಬರೆದಿಡುತ್ತಿದ್ದರು ಮುಂದೆ ಅವಳು ಹಾಡು ಹೇಳುವುದು ಹೆಚ್ಚಾದಾಗ ಅವುಗಳನ್ನು ಬರೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಒಬ್ಬರನ್ನು ನೇಮಿಸಿದರಂತೆ

ಭೀಮವ್ವನ ಕೃತಿಗಳ ರಚನೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಪ್ನಾನುಭವಗಳು ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ ಹಿಂದಿನ ದಿವಸ ಬಿದ್ದ ಸ್ವಪ್ನಗಳು ಆಕೆಗೆ ಪ್ರೇರಕ ಶಕ್ತಿಯಾಗಿ ನಿಂತು ಹಲವಾರು ಹಾಡುಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿರುತ್ತವೆ ಒಮ್ಮೆ ಭವಾನಿಪತಿಯಾದ ರುದ್ರದೇವರು ಕನಸಿನಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡು ನಾನು ಪರಮ ವೈಷ್ಣವ ಎಂದು ಹೇಳಿದರಂತೆ ಮರುದಿನ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಭೀಮವ್ವ ಸ್ಫೂರ್ತಿಯಿಂದ ರಕ್ಷಿಸಬೇಕೆನ್ನ ಲಕ್ಷ್ಮೀನರಸಿಂಹನ ಬಕ್ತನೆನಿಸಿದ ಭವಾನಿ ಪತೇ ಎಂಬ ಹಾಡನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ರುದ್ರದೇವರನ್ನು ಸ್ತೋತ್ರ ಮಾಡಿದಳು ಈ ಹಾಡು ಭೀಮವ್ವ ರಚಿಸಿದ ಮೊದಲ ಹಾಡು ಎಂಬ ಹೇಳಿಕೆಯಿದೆ

ತನಗೆ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲು ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಭೀಮವ್ವ ಯಾರ ಮುಂದೆಯೂ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ಮಿತಭಾಷಿಣಿಯಾದ ಅವಳಿಗೆ ಪ್ರಚಾರ ಕೀರ್ತಿ ಮುಂತಾದವುಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ನಂಬಿಕೆಯಿರಲಿಲ್ಲ ಅವುಗಳು ಸಾಧನೆಗೆ ಪ್ರತಿಬಂಧಕವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ಅವಳ ಭಾವನೆಯಾಗಿತ್ತು

ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಶಿರಹಟ್ಟಿ ವೆಂಕಟರಾಯ ಎಂಬ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ಹರಪನಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿದ್ದನು ಅವನು "ನಾನೂ ಕವನ ಕಟ್ಟುವೆ ನೆಂದು ತಿದ್ದಿ-ತೀಡಿ ಬಹು ಪ್ರಯಾಸದಿಂದ ಕೆಲವು ಕವನಗಳನ್ನು ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದನು 'ಕವನ ಕಟ್ಟುವ' ಅವನ ಗೀಳು ಕ್ರಮೇಣ ವೈಪರೀತ್ಯಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿ ಅವನ ಮನಸ್ಸಿನ ಮೇಲೆ ತೀವ್ರವಾದ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಿತ್ತು ಆತ ಹುಚ್ಚನಂತೆ ಊರೆಲ್ಲಾ ತಿರುಗುತ್ತಾ ಏನೇನೋ ಬಡಬಡಿಸುತ್ತಿದ್ದನು ಅವನಿಂದ ಜನರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಬಹುದೆಂದು ಒಂದು ಕಂಬಕ್ಕೆ ಅವನನ್ನು ಕಟ್ಟಿಹಾಕುತ್ತಿದ್ದದ್ದೂ ಉಂಟು ಇದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದ ಭೀಮವ್ವನ ಮನೆಯವರು ಆಕೆಗೆ ವೆಂಕಟರಾಯನ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೆನಪಿಸಿ ಹಾಡುಕಟ್ಟುವ ಬಗ್ಗೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ನೀಡಿದ್ದರು ಇನ್ನೂ ಸಣ್ಣ ಹೆಂಗಸಾದ

ನಿನಗೆ ಆ ವೆಂಕಟರಾಯನ ಗತಿಯೋ ಎಂದರೆ ಮನೆತನದ ಗೌರವ ಮಣ್ಣುಪಾಲಾಗುವುದು ಎಂದು ಹೆದರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು

ಇದರಿಂದಾಗಿ ಭೀಮವ್ವ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಹಾಡಲು ಹಿಂಜರಿಯುತ್ತಿದ್ದಳು ಮುಂದೆಯೂ ಹೀಗೇ ಸುಲಲಿತವಾಗಿ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ ಹೇಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ನಿಶ್ಚಯವೇನು ? ಆ ವೆಂಕಟರಾಯನಿಗಾದಂತೆ ನನಗೂ ಆದರೆ ಮರ್ಯಾದೆ ಮೂರು ಕಾಸಾಗುತ್ತದೆ ಆದ್ದರಿಂದ ಸುಮ್ಮನಿರುವುದೇ ಸರಿ" ಎಂಬ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಕೆಲವು ದಿನ ಅವಳು ತಟಸ್ಥಳಾಗಿದ್ದಳು ಆದರೆ ಭೀಮವ್ವನಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಸಮಯ ಸುಮ್ಮನಿರುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ ಹಾಡು ರಚಿಸಬೇಕೆಂಬ ಒತ್ತಾಸೆ ಅವಳನ್ನು ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ ಕಾಡಿಸುತ್ತಿತ್ತು ಹಾಡು ಹೇಳದಿದ್ದರೆ ತಲೆನೋವು, ಸಂಕಟ ಹೊಟ್ಟೆನೋವು ಇತ್ಯಾದಿ ವೇದನೆಗಳು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತಿದ್ದವು ಅಲ್ಲದೆ ಒಂದು ದಿನ ಆಕೆಯ ಸ್ವಪ್ನದಲ್ಲಿ ಋಷಿಗಳಂತಿದ್ದ ಒಬ್ಬರು ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡು 'ನಾವು ಹೇಳಿಕೊಡುವ ಮಂತ್ರವನ್ನು ನೀನೇಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸ್ವಲ್ಪ ಸಿಟ್ಟಿನಿಂದಲೇ ಕೇಳಿದರಂತೆ

ಆದರೂ ಭೀಮವ್ವನಿಗೆ ಒಂದು ಸಂಶಯವಿತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ಹರಿದಾಸರ ಕೀರ್ತನೆಗಳಿಗೆ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಅಂಕಿತವಿರುತ್ತದೆ ಆದರೆ ನನಗೆ ಯಾವ ಅಂಕಿತವೂ ಇಲ್ಲವಲ್ಲಾ ಕೀರ್ತನೆಗಳನ್ನು ನಾನು ಯಾವ ಮುದ್ರಿಕೆಯಿಂದ ರಚಿಸಬೇಕು" ಎಂದು ಯೋಚಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು ಅಂದು ರಾತ್ರಿಯೇ ಅವಳ ಕನಸಿನಲ್ಲಿ ತಂಬೂರಿ ಹಿಡಿದ ದಾಸರೊಬ್ಬರು ದರ್ಶನ ನೀಡಿ ನಿನ್ನ ತವರ ಮನೆಯ ಹೆಸರಾದ ಭೀಮವ್ವ ಮತ್ತು ಗಂಡನ ಮನೆಯ ಹೆಸರಾದ ಕೃಷ್ಣಾಬಾಯಿ ಎಂಬ ಎರಡೂ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಭೀಮೇಶಕೃಷ್ಣ' ಎಂಬ ಅಂಕಿತವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೋ ಭೀಮೇಶಕೃಷ್ಣ ಎನ್ನುವುದು ಹರಿವಾಯುಗಳ ಹೆಸರಾಗಿದೆ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ನಿನ್ನ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ನೀನು ಭೀಮೇಶಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ಅರ್ಪಣೆ ಮಾಡು ಇದರಿಂದ ಶುಭವಾಗುವುದು' ಎಂದು ಹೇಳಿದರಂತೆ ಅಲ್ಲದೆ ತಾವೇ "ಭೀಮೇಶಕೃಷ್ಣ'ನ ಮುದ್ರಿಕೆಯಿಂದ ಪ್ರಾಣದೇವರ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಕೀರ್ತನೆಯನ್ನು ರಚಿಸಿ ಭೀಮವ್ವನಿಗೆ ಉಪದೇಶಿಸಿದರಂತೆ ವಾಯುದೇವರ ಮೂರು ಅವತಾರಗಳನು ಸುಂದರವಾಗಿ ವರ್ಣಿಸುವ ಆ ಕೀರ್ತನೆ ಎನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ

ಯಾತಕವನಿಯೊಳ್ ಜನಿಸಿದೆ ನಾನು । ಸಾರ್ಥಕೇನು
ನೀತಿಯಿಲ್ಲದ ಮಾತಲಿ ಕಾಲಕಳೆವೆ ನಾನು । ಕೋತಿ ಸಾರ್ಥಕೇನು ॥ಪ॥

ಶರಧಿ ಹಾರಿ ಉರಿವಿಲಂಕೆಯನರಿವೆನೇನೋ ವಾರ್ತೆ
ತಿರುಗಿ ಮಾರ್ಗವ ಮಾಡಿ ಮಾತೆಯ ತರುವೆನೇನೋ ॥ ೧ ॥

ಕಿತ್ತು ಸಂಜೀವನವ ಬೆಟ್ಟಲ್ಲಿರಿಸುವೆನೇನೋ ರಾಮ–
ರ್ಥತ್ರಿಸ್ವಾಹನನಾಗಿ ಖ್ಯಾತಿಪಡೆವೆನೇನೋ ॥ ೨ ॥

ಇಂದಿರೇಶ ಕೊಡಲು ಪದವಿ ಒಲ್ಲೆಂಬೆನೇನೋ ರಾಮ–
ರೆಂಜಲೆಲೆಗ್ವಾರ್ಥೈಸಿ ಕದ್ದೊಯ್ದುಂಬೆನೇನೋ ॥ ೩ ॥

ಮುನ್ನ ಹರಿಯಸೇವೆಗೆಂದು ಜನಿಸಿದೆನೇನೋ ಧರೆಯೊಳ್
ಧರ್ಮ ಮೀರದೆ ನಡೆದು ಖ್ಯಾತಿಪಡೆವೆನೇನೋ ॥ ೪ ॥

ರಾಜಸೂಯಯಾಗಾಶ್ವಮೇಧ ಸಾಧಿಸುವೆನೇನೋ ರಾಜ್ಯ
ಭೇದಿಸಿ ಶತ್ರುಗಳಿಗೆ ಭಯವ ತೋರುವೆನೇನೋ ॥ ೫ ॥

ಕ್ಲೇಶಮನಕ್ಕಿಲ್ಲದೆ ವನವಾಸ ಸಹಿಸುವೆನೇನೋ ಅಜ್ಞಾತ–
ವಾಸೊಂದು ಕ್ಷಣ ಪರಿಯಂತರ ಚರಿಸುವೆನೇನೋ ॥ ೬ ॥

ಭಿಕ್ಷೆತನ ಕೊಂಬೋ ಸಜ್ಜನರಿಗೆ ನಮಿಸುವೆನೇನೋ ಬೋರೆ–
ವೃಕ್ಷಮೂಲದಲ್ಲಿ ಆವಾಸ ಬಯಸುವೆನೇನೋ ॥ ೭ ॥

ಪಾದಕ್ಕೆರಗುವ ಪ್ರಾಣೇಶ ನೀ ಪಾಲಿಸುವ್ವೇನೋ ಜ್ಞಾನ–
ಆದಿಮೂರುತಿ ವೇದವ್ಯಾಸನ ಒಲಿಸುವೆನೇನೋ ॥೮॥

ಬಿಟ್ಟು ಚಲಿಸದೆ ನಿನ್ನಲ್ಲೆ ಮನಸಿಟ್ಟೆನೇನೋ ವಾ–
ಸಿಷ್ಠ ಭೀಮೇಶಕೃಷ್ಣನ ಭಜಿಸುತ್ತಿರುವೆನೇನೋ ॥ ೯ ॥

ಅಂದಿನಿಂದ ಭೀಮವ್ವ "ಭೀಮೇಶಕೃಷ್ಣ ' ಎಂಬ ಅಂಕಿತವನ್ನು ಬಳಸಿ ಕೀರ್ತನೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲು ತೊಡಗಿದಳು ಅವಳು ರಚಿಸಿದ ಕೀರ್ತನೆಗಳು ಅರ್ಥ

ಭರಿತವಾಗಿರುತ್ತಿದ್ದವು ಸರಸವಾದ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಿತವಾಗಿರುತ್ತಿದ್ದವು ಮನೋಜ್ಞವಾದ ಜೀವಂತ ವರ್ಣನೆಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರುತ್ತಿದ್ದವು ಆಚಾರ್ಯ ಮಧ್ವರು ಬೋಧಿಸಿದ ದ್ವೈತ ಸಿದ್ಧಾಂತಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿರುತ್ತಿದ್ದವು ರಾಮಾಯಣ, ಮಹಾಭಾರತ, ಭಾಗವತ ಮುಂತಾದ ಪುರಾಣ ಪುಣ್ಯಕಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಭೀಮವ್ವನಿಗೆ ಇದ್ದ ಆಳವಾದ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಕಂಡು ವಿದ್ವಾಂಸರು ಸಹ ಬೆರಗಾಗುತ್ತಿದ್ದರು

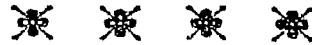
ಭೀಮವ್ವನಿಗೆ ಭೀಮೇಶಕೃಷ್ಣನೇ ಮಗುವಾಗಿ, ಜೊತೆಗಾರನಾಗಿ ತಂದೆಯಾಗಿ, ಸ್ವಾಮಿಯಾಗಿ ಆರಾಧ್ಯದೇವನಾಗಿ ನಾನಾ ವಿಧವಾದ ಲೀಲೆಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಿದನು

ಚೆಂಡನೆಂದರೂ ಹೊಮ್ಮುವ ಹಾಡು

ಕಸ್ತೂರಿಯ ಕಂಪು ತಾನಾಗಿ ಹರಡುವ ಹಾಗೆ ಭೀಮವ್ವನ ಅಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ಪ್ರತಿಭಾಶಕ್ತಿ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರಿಗೆಲ್ಲಾ ತಿಳಿಯತೊಡಗಿತು ಬಹಳ ಜನ ಅವಳ ಬಗ್ಗೆ ಪೂಜ್ಯವಾದ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರು ಕೆಲವು ಹೆಂಗಸರು ಅವಳ ಹಾಡಿನ ಮೋಡಿಗೆ ವಶವಾಗಿ ತಮಗೆ ಇಷ್ಟವಾದ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಅವಳಿಂದ ಹೇಳಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರು ಪ್ರತಿನಿತ್ಯವೂ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು

ಬೀಮವ್ವನ ಬಗ್ಗೆ ಗೌರವ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದವರು ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ಅವಳ ಕಾವ್ಯ ರಚನಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಮತ್ತು ಕಂಠಮಾಧುರ್ಯಗಳನ್ನು ಕಂಡು ಮಾತ್ಸರ್ಯಪಡುವವರೂ ಕೆಲವರಿದ್ದರು ಅವರು ಭೀಮವ್ವನನ್ನು ತೀರ ಕೇವಲವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದರು ಕವಿತಾ ಮಾಡುವ ದಾಸಿ ಎಂದು ಹಿಂದಿನಿಂದ ಹೀಗಳೆಯುತ್ತಿದ್ದರು ಆ ವಿಚಾರ ಭೀಮವ್ವನಿಗೂ ತಿಳಿದಿತ್ತು ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಅವಳು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಹಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ "ಹಂಗಿಸುವವರೆಲ್ಲಾ ನನ್ನ ಹಿತಚಿಂತಕರು ಎಂಬ ಉದಾತ್ತವಾದ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಅವಳು ತನ್ನನ್ನು ಅಸಡ್ಡೆ ಮಾಡುವವರಲ್ಲೂ ಆದರವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಳು

ಒಂದೊಂದು ಸಲ ಜನಗಳ ಅಪಹಾಸ್ಯ ಮತ್ತು ಚುಚ್ಚುನುಡಿಗಳು ಮಿತಿ ಮೀರಿದಾಗ ಬೇಸರಗೊಂಡು 'ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಹೇಳಕೂಡದು' ಎಂದು ಭೀಮವ್ವ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಳು ಆದರೆ ಅದು ಅವಳಿಂದ ಸಾಧ್ಯ ವಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ಭಕ್ತಿಪರವಶಳಾಗಿದ್ದಾಗ ಬೀಮವ್ವ ಮೈಮರೆಯುತ್ತಿದ್ದಳು ಆಗ ಅವಳಿಗೆ -ಳಿಯದ ಹಾಗೆ ಅವಳಿಂದ ಹಾಡುಗಳು ಹೊರಹೊಮ್ಮುತ್ತಿದ್ದವು

ಕೃತಿಗಳ ಪರಿಚಯ

ಭೀಮವ್ವ ಸುಮಾರು ನೂರಅರವತ್ತು ಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದಳೆಂದು ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ ಆದರೆ ಅವಳ ಬಹಳಷ್ಟು ಕೃತಿಗಳಿಗೆ ಇನ್ನೂ ವ್ಯಾಪಕವಾದ ಪ್ರಚಾರ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಕೆಲವು ಮಾತ್ರ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಅಚ್ಚಾಗಿರುವುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತವೆ ಭೀಮವ್ವನ ವಂಶಸ್ಥರು ಮಾತ್ರ ಅವಳ ಎಲ್ಲಾ ಕೃತಿಗಳನ್ನೂ ಬಹಳ ಜೋಪಾನವಾಗಿ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ ಸರಳವಾದ ತಿರುಳಿನ, ತಿಳಿಯಾದ ಶೈಲಿಯ ಅವಳ ಕೃತಿಗಳಿಗೆ ವ್ಯಾಪಕವಾದ ಪ್ರಚಾರ ಸಿಕ್ಕದಿದ್ದರೂ ಜನಗಳು ಅವುಗಳನ್ನು ಮರೆತಿಲ್ಲ ಭಕ್ತಿಯ ಸುಂದರ ಚೌಕಟ್ಟಿನೊಳಗೆ ಅಮೂಲ್ಯವಾದ ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ನಿಧಿಯನ್ನೇ ಅಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಅವಳ ಕೃತಿಗಳು ಜನ–ಜೀವನದೊಂ ದಿಗೆ ಜನಪದ ಗೀತೆಗಳಂತೆ ಬೆರೆತುಹೋಗಿವೆ

ಭೀಮವ್ವನ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ದೀರ್ಘವಾದ ಹಾಡುಗಳು (ಪೌರಾಣಿ ಚರಿತೆ ಗಳು), ಕೀರ್ತನೆಗಳು, ಸುಳಾದಿ, ಉಗಾಭೋಗ, ಆರತಿ ಹಾಡುಗಳು ಮುಂತಾ ದವು ಅವಳ ಸಹಜ ಪ್ರತಿಬೆಗೆ ಕೈಗನ್ನಡಿಯಾಗಿವೆ ದೀರ್ಘವಾದ ಹಾಡುಗಳ ಪೈಕಿ ಸುಭದ್ರಾ ಕಲ್ಯಾಣ, ನಳಚರಿತ್ರೆ, ಮುಯ್ಯದ ಹಾಡು, ರತಿ ಕಲ್ಯಾಣ ಸುಧಾ ಮನ ಹಾಡು, ಶಕುಂತಲಾ ಚರಿತ್ರೆ, ಕೃಷ್ಣದಾನವೃತ ಮುಂತಾದವು ತಮ್ಮದೇ ಆದ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿವೆ ಭಕ್ತಿಯ ರಭಸದಲ್ಲಿ ರಚಿತ

ವಾಗಿರುವ ಆ ಹಾಡುಗಳು ಒಂದೊಂದೂ ಒಂದು ಪುಸ್ತಕವಾಗುವಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ದಾಗಿವೆ ಭೀಮವ್ವ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಪದ್ಯ ಮತ್ತು ಗದ್ಯ ಶೈಲಿಗಳೆರಡನ್ನೂ ಹದವಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾಳೆ ಹೆಚ್ಚು ಶ್ರಮಪಡದೆ ಪದಗಳಿಗಾಗಿ ತಿಣುಕದೆ ಆಕೆ ನಿರರ್ಗಳ ವಾಗಿ, ಸುಲಲಿತವಾಗಿ ಹಾಡಿದ್ದಾಳೆ ರಸಭಂಗವಾಗದಂತೆ, ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಸರಳ ವಾದ ಭಾಷೆಯ ಮೂಲಕ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸುವ ಚಮತ್ಕಾರವನ್ನು ಭೀಮವ್ವ ಮೈಗೂಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾಳೆ ಕೃತಿಗಳು ಉದ್ದವೆನಿಸಿದರೂ ಬೇಸರ ತರುವುದಿಲ್ಲ ಓದಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತವೆ ತಿಳಿನೀರಿನಿಂದ ಹರಿಯುವ ವಿಶಾಲ ನದಿಯಂತೆ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಆಹ್ಲಾದಕರವಾದ ಅನುಭವವನ್ನು ತಂದುಕೊಡುತ್ತವೆ ಕಣ್ಣಿನ ಮುಂದೆಯೇ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವಂತೆ ಭಾಸವಾಗಿ ಅದರಲ್ಲಿನ ಪಾತ್ರಗಳು ಜೀವಂತ ವೆನಿಸುತ್ತವೆ

ತನ್ನ ಆರಾಧ್ಯ ದೈವವಾದ ಭೀಮೇಶಕೃಷ್ಣ ನನ್ನು ಹಾಡಿ ಕೊಂಡಾಡು ವುದರಲ್ಲಿ ಭೀಮವ್ವನಿಗೆ ಎಲ್ಲಿಲ್ಲದ ಉತ್ಸಾಹ ತಾನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವ ಪಾತ್ರಗಳ ಮೂಲಕ ಶ್ರೀಹರಿಯನ್ನು ಸ್ತೋತ್ರಮಾಡುವ ಅವಳ ಪರಿಯೇ ಒಂದು ಸೊಗಸು

ಮಾಧವ ಮಧುಸೂದನ ಹರಿ
ಯಾದವೇಶನೇ ರಾಧಾವಲ್ಲಭ

ಆದಿಮೂರುತಿ ಅನಲಾಂತರ್ಗತ
ನೀ ದಯಾಂಬುಧಿ ನಿಂದು ರಕ್ಷಿಸೋ

ಯದುಕುಲೇಶನೆ ವಿಶ್ವಗುಪ್ತನೆ
ಹೃದಯವಾಸನೆ ರುಕ್ಮಿಣೀ ಪತಿ

ಪದುಮನಾಭನೆ ಪರಮ ಆಪ್ತನೆ ಜ–
ಗದೊಳ್ವ್ಯಾಪ್ತನೆ ನೀ ನಿರ್ಲಿಪ್ತನೆ

ಜಗದೊಳೋರ್ವನೆ ಜನದೊಳಾರ್ಯನೆ
ಸುಗುಣ ಶೂರನೆ ಸುಂದರ ಗಂಭೀರನೆ

ಅಚ್ಯುತನೆ ಶ್ರೀವತ್ಸಧಾರಿ ಎ-
ನಿಚ್ಛೆ ಪೂರ್ಣಮಾಡಿಂದಿರಾಪತಿ

ಭೃತ್ಯ ವತ್ಸಲ ಬಿರುದು ನಿನ್ನದು
ಸತ್ಯಭಾಮೇರ ಕಾಂತ ಕರುಣಿಸೋ

ಕಂತುಪಿತನೆ ಎನ್ನಂತರಂಗದ
ಪಂಥ ಗೆಲಿಸೋ ಪರಮಪುರುಷನೆ

ಶೇಷಶಯನ ಶ್ರೀನಾಥ ಪ್ರಭುವೆ ಎ-
ನ್ನಾಸೆ ಗೆಲಿಸೋ ಭೀಮೇಶಕೃಷ್ಣನೇ"

ಹೀಗೆ ತೈಲಧಾರೆಯಂತೆ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಚಿಮ್ಮುವ ಪರಿಶುದ್ಧ ಕೃಷ್ಣ ಭಕ್ತಿಯೇ ಭೀಮವ್ವನ ಕೃತಿಗಳ ಜೀವಾಳ

ಕೃತಿಗಳ ಒಳನೋಟ

ಸುಭದ್ರಾ ಕಲ್ಯಾಣದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ತಂಗಿಯಾದ ಸುಭದ್ರೆ ಮತ್ತು ಅರ್ಜುನನ ವಿವಾಹವೇ ಕಥಾವಸ್ತು ಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ಸುಭದ್ರೆಯನ್ನು ತನ್ನ ಪ್ರಿಯ ಸಖನಾದ ಅರ್ಜುನನಿಗೆ ಧಾರೆಯೆರೆದು ಕೊಡುವ ಆಸೆ ಆದರೆ ಅಣ್ಣನಾದ ಬಲರಾಮನಿಗೆ ಇದು ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲ ಸುಭದ್ರೆಯನ್ನು ಕೌರವಧಿಪತಿಯಾದ ದುರ್ಯೋಧನನಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದು ಅವನ ಬಯಕೆ ಸುಭದ್ರೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಅರ್ಜುನನ ಮೇಲೇ ಮನಸ್ಸು ತಂಗಿಯ ಮನದಿಂಗಿತವನ್ನು ತಿಳಿದ ಕೃಷ್ಣ ಒಂದು ಉಪಾಯ ಹುಡುಕುತ್ತಾನೆ ಆದರಂತೆ ಅರ್ಜುನ ಸನ್ಯಾಸಿಯ ವೇಷದಲ್ಲಿ ಬಲರಾಮನ ಬಳಿಗೆ ಬರುತ್ತಾನೆ ಬಲರಾಮನಿಗೆ ಸನ್ಯಾಸಿ ಸಂತರೆಂದರೆ ಬಹಳ ಗೌರವ ಅವನು ಆ ಸನ್ಯಾಸಿಯನ್ನು ತುಂಬಾ ಆದರದಿಂದ ಬರಮಾಡಿಕೊಳ್ಳು ತ್ತಾನೆ ಇಲ್ಲೇ ಕೆಲವು ದಿನಗಳಿದ್ದು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಪುನೀತಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ ತನ್ನ ಅರಮನೆಯಲ್ಲೇ ಎಲ್ಲಾ ವಿಧವಾದ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನೂ ಒದಗಿಸಿ ತಂಗಿಯಾದ ಸುಭದ್ರೆಯನ್ನೇ ಆ ಸನ್ಯಾಸಿ ಮಹಾಶಯರ ಸೇವೆಗೆ ನೇಮಿ ಸುತ್ತಾನೆ ಇದನ್ನು ಕಂಡು ಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ವ್ಯಾಕುಲವಾಗುತ್ತದೆ

ಬ್ಯಾಡವೋ ಅಣ್ಣಯ್ಯ ಬ್ಯಾಡಬ್ಯಾಡವೋ
ಬ್ಯಾಡಬ್ಯಾಡಣ್ಣಯ್ಯ ಬೇಡಿಕೊಂಡ್ಹೇಳುವೆ
ನಾಡೊಳಗಿದು ಹಾಸ್ಯ ಗಾಡಿಕಾರ ತಿಯೀತ"

ಎಂದು ಹೇಳಿ ದೊರೆಮಕ್ಕಳಂತೆ ತೋರುವ" ಅವನನ್ನು ಅರಮನೆಗೆ ಸೇರಿಸದಂತೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಡುತ್ತಾನೆ ಸದನಕ್ಕೆ ಕರೆದೊಯ್ಯದರೆ ಕದನಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಬಹುದು ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಆತ

'ಪಾಶಗಾರನಾಗಿ ತೋರುವನು, ಹೆಣ್ಣ
ನಾಸೆಯಿಂದಲಿ ಬಂದಿಹನು ಚಲ್ವ
ಮೀಸೆ ಪ್ರಾಯದಿ ಮೋಹಿಸುವನು"
ಎನ್ನುತ್ತಾನೆ

ಬಲರಾಮನಿಗೆ ತಮ್ಮನ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆಯಿಲ್ಲ ತೇಜಸ್ವಿಗಳೂ, ಸಾತ್ವಿಕರೂ ಆಗಿರುವ ಯುವಸನ್ಯಾಸಿಗಳು ಅನಾಯಾಸವಾಗಿ ಮನೆಗೆ ಬಂದಿರುವಾಗ ಕೃಷ್ಣನ ಕುಚೋದ್ಯ ಅವನಿಗೆ ಹಿಡಿಸುವುದಿಲ್ಲ

ಸಿಂಹಕ್ಕೆ ನರಿಯೆಂದಾಡುವರೆ । ಹಡೆದವ್ವ
ಗೆಲ್ಲಾದರೂ ದಾಸಿ ಎಂಬುವರೆ ?
ಅನ್ಯಾಯ ಮಾತನಾಡುವರೆ । ಇಂಥ
ಸನ್ಯಾಸಿಗಳಿಗೆ ಹೆಣ್ಣಿನಾಶೆಯೆಂಬುವರೇ ?
ಬೆಣ್ಣೆಗಳ್ಳನೆ ಅಪಹಾಸ್ಯ ಮಾಡುವರೇ ?
ಉಡುವ ಸೀರೆಗಳನ್ನು ಕದ್ದಿ । ನೀ ಕಡ
ಆಲದ ಮರವನೇರಿದ್ದು ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ ।
ಮಡದಿಯರ ಕೂಡ ಕುಚೋದ್ಯ ।
ಇನ್ನೂ ಬಿಡಲೊಲ್ಲಿ ಭೀಮೇಶಕೃಷ್ಣ
ನಿನ್ನ ಬುದ್ಧಿ ।"

ಎಂದು ತಮ್ಮನ ಮೇಲೆ ಕೋಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ

ಅಕ್ರೂರವರದನ ಧಿಕ್ಕಾರ ಮಾಡಿ ಪಲ್ಲಕ್ಕಿಯೊಳಗೆ ಅತಿಶ್ರೇಷ್ಠರ ಕರೆದುತಂದ' ಬಲರಾಮನಿಗೆ ಕೃಷ್ಣನ ಮಾತುಗಳು ಅರಿವಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದು ಆ ಸನ್ಯಾಸಿ ಸುಭದ್ರೆಯನ್ನು ಹಾರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋದಮೇಲೆ ಆಗ ಅವನು ಕೈಕೈ ಹಿಸುಕಿಕೊಂಡು ಪೇಚಾಡುತ್ತಾನೆ

ಕೃಷ್ಣ ಮಾತ್ರ ಈ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಪಾತ್ರವೇನೂ ಇಲ್ಲವೆಂಬಂತೆ
ಎಷ್ಟು ಹೇಳಿದರೆನ್ನ ಮಾತು ನಿಷ್ಠುರವಾಯ್ತು
ಕಟ್ಟಕಡೆಗೆ ಎನ್ನ ಮಾತು ಅಷ್ಟೂ ನಿಜವಾಯ್ತು
ಎನ್ನುತ್ತಾನೆ

ಈ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಭೀಮವ್ವ ತೋರಿರುವ ನಿರೂಪಣಾ ಕೌಶಲ್ಯ ಮನಸೆಳೆಯು ವಂತಹುದು ಪ್ರಧಾನವಾದ ಕೃಷ್ಣಭಕ್ತಿಗೆ ಕುಂದುಬರದಂತೆ ಅವಳು ಹಾಸ್ಯರಸ ಮತ್ತು ಶೃಂಗಾರರಸಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದ್ದಾಳೆ

ಮೋಹಕ ಕಾವ್ಯಶಕ್ತಿ

ಸುಧಾಮನ ಚರಿತೆಯೂ ಸಹ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ರಚಿತವಾಗಿದೆ ಪ್ರಾಸಬದ್ಧವಾಗಿ, ದ್ವಿಪದಿಯಲ್ಲಿ ಸರಸವಾಗಿ ಓದಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಇದರಲ್ಲಿ ಮಿಂಚುವ ಕಾವ್ಯಶಕ್ತಿ ಮೋಹಕವಾದದ್ದು ಬಾಷೆಯ ಮೇಲೆ ಭೀಮವ್ವನಿಗಿರುವ ಅಸಾ ಮಾನ್ಯ ಪ್ರಭುತ್ವ ವಿಸ್ಮಯ ಕವಿಸಿಬಿಡುತ್ತದೆ

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಮತ್ತು ಅವನ ಬಾಲ್ಯಸ್ನೇಹಿತರಾದ ಸುಧಾಮನ ಮಧುರ ಸ್ನೇಹದ ಸುತ್ತ ಈ ಕೃತಿ ಹೆಣೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ ಸುಧಾಮ ಕಡುಬಡವ ಜೊತೆಗೆ ಅವನಿಗೆ ಮನೆ ತುಂಬಾ ಮಕ್ಕಳು ಸಂಸಾರವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ತೂಗಿಸುವುದೇ ಕಷ್ಟ ಆದರೆ ಸುಧಾಮ ಮಹಾ ಸ್ವಾಭಿಮಾನಿ ಸ್ನಾನ ಹೋಮ ಜಪವ ಮಾಡಿ ನೇಮ ನಿಷ್ಠೆಯಿಂದ ಉಪ್ಪು, ದಾನವನ್ನು ಬೇಡಿ ಕಾಲ ಕಳೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಆದ ಕಡೆಗೆ ಹೆಂಡತಿಯ ಮಾತಿಗೆ ಕಟ್ಟುಬಿದ್ದು ತನ್ನ ಬಾಲ್ಯಸ್ನೇಹಿತ ಮತ್ತು ದ್ವಾರಕಾಧೀಶ ನಾದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಬಳಿಗೆ ಸಹಾಯ ಯಾಚಿಸಲು ಬರುತ್ತಾನೆ

ಸುಧಾಮ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಕಾಣಲು ದ್ವಾರಕಾಪುರಕ್ಕೆ ಬರುವ ಪರಿಯನ್ನು ಭೀಮವ್ವ ಮನಮುಟ್ಟುವ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಿಸುತ್ತಾಳೆ

"ಹುಟ್ಟ ಮೊದಲೆ ಅನ್ನ ತನ್ನ ಹೊಟ್ಟೆಗುಂಡ ಮನುಜನಲ್ಲ
ಗಟ್ಟಿ ಗಾಳಿ ಬರಲೀಗ್ಹಾರುವಂತೆ ತೋರುವ ।

ಅಸ್ತಿ ಚರ್ಮ ಆತನಂಗಕ್ಹತ್ತಿಕೊಂಡ ಹೊಟ್ಟೆಬೆನ್ನು
ಮತ್ತೆ ನಡೆಯಲಾರ ಮಾತನಾಡಲಾರನು ।

ದೊಡ್ಡನಾಮ ಹಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಮುದ್ರೆಮುಯ್ಕಲೊತ್ತಿಕೊಂಡು
ಶುದ್ಧ ಚಂದ್ರಮನ ಕಾಂತಿ ತೋರುತ್ತಿದ್ದನು ।

ಛಿದ್ರವಾದ ಬಟ್ಟೆಯುಟ್ಟು ಚಿಗುರು ತುಳಸಿ ಕಿವಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟು
ಪದ್ಮನಾಭ ಪಾಲಿಸೆನುತ ಕೂಗುತ್ತಿದ್ದನು ।

ಪ್ರಿಯ ಸ್ನೇಹಿತನಾದ ಸುಧಾಮನನ್ನು ನೋಡಿದ ಕೂಡಲೆ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ಆನಂದದ ತರಂಗಗಳು ಉಕ್ಕೇರುತ್ತವೆ ಅವನು ಸುಧಾಮನನ್ನು ತುಂಬಿದ ಹೃದಯದಿಂದ "ಕರೆಸಿ ಕರವ ಪಿಡಿದು ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ ದಿವ್ಯಾಸನದ ಮೇಲೆ, ತರಿಸಿ ಚಾಮರದ ಗಾಳಿ" ಹಾಕುತ್ತಾ ಪನ್ನೀರು ತಂದು ಪಾದ ತೊಳೆದು ದ್ರಾಕ್ಷಿ ಕಿತ್ತಳೆಹಣ್ಣು ಎಳನೀರು ತಂದು" ಆದರೋಪಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ ಪದುಮನಾಭ ಹರುಷದಿಂದ ಮುದದಿ ಮಾತನಾಡಿದನು । ಮದುವೆಯಾಯಿತೇನೋ ಸಖನೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದ " ನಂತರ ಕೃಷ್ಣ "ಅಣ್ಣ ನಮ್ಮತ್ತಿಗೆ ನಮಗೇನು ಕಳಿಸಿದಳು । ನಿನ್ನ ಹೆಗಲಗಂಟು ಬಿಚ್ಚಿ ತೋರಿಸು" ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿ ಸುಧಾಮ ತಂದ ಅವಲಕ್ಕಿಯನ್ನು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ, ಅದನ್ನು ಅಕ್ಷಯವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ತನ್ನ ಎಲ್ಲಾ ಮಹಿಷಿಯರಿಗೂ ಹಂಚುತ್ತಾನೆ ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಗುರುಕುಲವಾಸದ ಘಟನೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ತುಂಬಾ ಸಲಿಗೆಯಿಂದ ಮಿತ್ರನೊಂದಿಗೆ ಮೆಲುಕು ಹಾಕುತ್ತಾನೆ

ಆದರೆ ಸುಧಾಮನಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಂಡು ತುಂಬಾ ಸಂಕೋಚವಾಗುತ್ತದೆ ತನ್ನ ಬಡತನವನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಕೃಷ್ಣನಿಂದ ಸಹಾಯ ಪಡೆ

ಯುವ ಮನಸ್ಸೇ ಅವನಿಗೆ ಬರಲಿಲ್ಲ ಅಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ದ್ವಾರಕಾಧೀಶನೆದುರಿಗೆ ಬಾಲ್ಯದ ಗೆಳೆತನವನ್ನು ದುರುಪಯೋಗಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ನನ್ನ ಸಂಸಾರಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡು" ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅವನಿಗೆ ಸರಿಯೆನ್ನಿಸಲಿಲ್ಲ

ಸುಧಾಮ ಏನನ್ನೂ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳದೆ ಹಾಗೇ ಮನೆಗೆ ಹಿಂದಿರುಗುತ್ತಾನೆ ಮರಳಿ ಊರಿಗೆ ಬಂದು ತನ್ನ ಮನೆಯ ಸಮೀಪ ನಿಂತು ನೋಡುತ್ತಾನೆ ಅವನಿಗಾಗುವ ಆಶ್ಚರ್ಯ ಅಷ್ಟಿಷ್ಟಲ್ಲ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲೂ ಅಷ್ಟಐಶ್ವರ್ಯಗಳು ತುಂಬಿವೆ ತನ್ನ ಮುರುಕಲು ಮನೆಯ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಬಂಗಾರದ ಬಂಗಲೆಯಿದೆ ! ಸುಧಾಮ ಒಳ್ಳೆ ಹುರುಪಿನಿಂದ ಮನೆಯೊಳಕ್ಕೆ ನುಗ್ಗುತ್ತಾನೆ ಆದರೆ ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ ನಿಂತಿದ್ದ ಕಾವಲುಗಾರರು ಆ ಬಡ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನನ್ನು ತಡೆಯುತ್ತಾರೆ ಆಗ ಸುಧಾಮನಿಗೆ ತನ್ನ ಮೇಲೆಯೇ ಜಿಗುಪ್ಸೆ ಹುಟ್ಟುತ್ತದೆ "ಎತ್ತಹೋದರೆನ್ನ ಪ್ರಾರಬ್ದ ಬೇರೆ ಆಗುವುದೆ । ಸತ್ಯವಾದ ಬ್ರಹ್ಮಬರಹ ತಪ್ಪದೆಂದು ಪೇಚಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ ಜೊತೆಗೆ ಕೃಷ್ಣನ ಮೇಲೆ ಅಸಾಧ್ಯ ಕೋಪವೂ ಬರುತ್ತದೆ ನನ್ನಂಥಹ ಬಡಬ್ರಾಹ್ಮಣನನ್ನು ಹೀಗೆ ಬಳಲಿಸುವುದು ನಿನಗೆ ಭೂಷಣವೇ ಕೃಷ್ಣ ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಅವನ ಮೇಲೆ ನಿಂದಾಸ್ತುತಿಯನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸುತ್ತಾನೆ

ಭಾಳ ಎಡವನೆಂದುಯೆನ್ನ ಕೀಳು ಮಾಡಿದ್ಯಾಕೋ ಸ್ವಾಮಿ
ಕೇಳಿ ಬಲ್ಲೆ ನಿನ್ನ ಸಂಸಾರ ಸುಖವನು ।

ನೀರೊಳಗೆ ಮೀನಾಗ್ಯೊಳತು ನಾರುತ್ತಿದ್ದ ಬೆಟ್ಟದ
ಹೇರ ಭಾರಕ್ಕಂಜಿ ಮೋರೆ ಕೆಳಗೆ ಮಾಡಿದ್ಯೋ ।

ಬೇರ ತಿಂದು ಗುಡ್ಡ ಗಂಹರ ತಿರುಗಿ ಕಂಬದೊಳಗೆ
ಸೇರಿ ಕರುಳ ಹಾರಕ್ಯಾಗಿ ತೆರೆದು ಬಾಯನು ।

ನೀನು ನನ್ನಂಥ ಬಡವನಾಗಿ ಬೇಡಿಕೊಂಡು ಭೂಮಿ-
ದಾನ ಬೇಡಿ ಕಾಲ ಕಳೆಯಲಿಲ್ಲವೆ ।

ನಾರನುಟ್ಟು ನಾರಿಬಿಟ್ಟು ಘೋರ ಅರಣ್ಯ ತಿರುಗಿ
ಚೋರತನವ ಮಾಡಿ ಬೈಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲವೆ ।

ಬತ್ತಲಿದ್ದು ಬಿಳಿಯ ಕೋರಿ ಕಾಣದಂತೆ ನೀನು ಬಿಚ್ಚು
ಕತ್ತಿ ಹಿಡಿದು ಕಲಿಗಳ್ಳಿಂದೆ ತಿರುಗಿದ್ಯಾತಕೇ ।

ಎಂದು ಮುಂತಾಗಿ ಹಂಗಿಸುತ್ತಾ ದಶಾವತಾರದ ವರ್ಣನೆ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ

ಬಾರ್ಯರ್ಳಿದ್ದು ಬಸಿರು ಬಾಣಂತಿ ಖರ್ಚಗಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾಭಿಯಿಂದ ಪಡೆದ್ಯೋ ನಾಲ್ಕು ಮೋರೆ ಶಿಶುವನು ಎಂದು ಹಾಸ್ಯ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ ಕಡೆಗೆ ಸುಧಾಮನ ಮೇಲೆ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಅನುಗ್ರಹವಾಗುತ್ತದೆ ಹೆಂಡತಿ ಮಕ್ಕಳು ಓಡೋಡಿ ಬಂದು ಅವನನ್ನು ಆದರದಿಂದ ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತಾರೆ

ಇಲ್ಲಿ ಸುಧಾಮನ ಮೂಲಕ ತನ್ನ ನಿಷ್ಕಲ್ಮಶವಾದ ಸದೃಢ ಕೃಷ್ಣಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಭೀಮವ್ವ ಧಾರೆ ಧಾರೆಯಾಗಿ ಹರಿಸಿದ್ದಾಳೆ ಸಿಕ್ಕಿದ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಶಾಸ್ತ್ರಾರ್ಥಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗದ ಹಾಗೆ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಲೀಲೆಗಳನ್ನು ವರ್ಣನೆ ಮಾಡುವುದು ಭೀಮವ್ವನಿಗೆ ಸಿದ್ಧಿಸಿದ ಕಲೆ ಸರಸವಾಗಿ ಸಾಗಿರುವ ನಿಂದ್ಯಾಸ್ತುತಿಗಳೂ ಸಹ ತಿರಸ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತಿರುಗದೆ ಆಳವಾದ ಭಕ್ತಿಗೆ ದಾರಿಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತವೆ

ವರ್ಣನಾ ಕೌಶಲ್ಯ

ಅರವತ್ತೊಂದು ಧ್ವನಿಗಳುಳ್ಳ 'ರತಿ ಕಲ್ಯಾಣ'ದ ಹಾಡು ಭೀಮವ್ವನ ವರ್ಣನಾ ಕೌಶಲ್ಯಕ್ಕೆ ಕೈಗನ್ನಡಿಯಾಗಿದೆ ಭೀಮೇಶ ಕೃಷ್ಣನನುಜೆ ಕೃಷ್ಣೆ' ಯಾದ ದ್ರೌಪದಿಗೆ ಈ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ನೀಡಿ ಅವಳ ಶೌರ್ಯ–ಸಾಹಸಗಳನ್ನು ಭೀಮವ್ವ ಕೊಂಡಾಡಿದ್ದಾಳೆ

ರತಿ–ಮನ್ಮಥರ ಮದುವೆಗೆ ವಿಘ್ನವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವ ಕೌಂಡ್ರಿಕನನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲು ಪುರುಷರೆಲ್ಲರೂ ವಿಫಲರಾದಾಗ ದ್ರೌಪದಿ ಕನಲಿ ಕೆಂಡವಾಗಿ ಅವನನ್ನು ಹತ್ತಿಕ್ಕಲು ತಾನೇ ಹೊರಡುತ್ತಾಳೆ

"ಪುಂಡ ಕೌಂಡ್ರಿಕ ನಿನ್ನುದರ ಬಗೆದೋಕುಳಿ
ಕೊಂಡವನು ಮಾಡಿ ರಕ್ತವ ಸೂರೆಮಾಡುತಲಿ ಪ್ರ–
ಚಂಡ ನಿನ್ನ ಶಿರವ ನಾ ಚೆಂಡಾಡುವೆ

ಎಂದು ಭೀಮಪತ್ನಿ ದ್ರೌಪದಿ ಘೋರರೂಪ ತಳೆದು, ಗಗನದೆತ್ತರ ಬೆಳೆದು ಗರ್ಜಿಸುತ್ತಾಳೆ

ಬಡಬಡನ್ನಲ್ಲ ಕಡಿಯುತಲಿ
ಘುಡಿಘುಡಿಸುತ ಘನ ಘೋಷದಲಿ
ಘುಡಘುಡನ್ನಲ್ಲ ಮುರಿಯುತಲಿ ಥಡ
ಥಡ ರಥದಿಂದ ಕೆಡೆಯುತಲಿ ಬಡಬಡನೆ
ಸಿಡಿಲಂತೆ ಗರ್ಜಿಸಿ ಒಡಲು ಬಗೆದು ಕಿತ್ತು ಕರುಳ
ಹಿಡಿದು ಸೂರ್ಯಾಡುತಲಿ ರಕ್ತವ ಅಡವಿಯಲ್ಲಾರ್ಭಟ ಮಾಡುತ

ವೀರವನಿತೆ ದ್ರೌಪದಿ ವಿಜೃಂಭಿಸುತ್ತಾಳೆ ಕೌಂಡ್ರಿಕನನ್ನು ಮೆಟ್ಟಿ ರತಿ–ಮನ್ಮಥರ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕೆ ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಾಳೆ ಪವನನ್ನಲ್ಲಭೆಂು ಶೌರ್ಯವನ್ನು ನೋಡಿ ಅಮರಾದಿ ಸುರರೆಲ್ಲ ಅರಳು ಪುಷ್ಪಗಳ ಮಳೆ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ ದೇವಲೋಕದ ದುಂದುಮ್ಮಿ, ಭೇರಿಗಳು ದಂಧಣವೆಂದು ಮೊಳಗುತ್ತಿರಲು ಬ್ರಹ್ಮಭವರು ದ್ರೌಪದಿಗೆ 'ಜಯಜಯಾ' ಎಂದು ಜೈಕಾರ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ

ಅತಿಭಕ್ತಿಯಿಂದ ದ್ರೌಪದಿಯು ಮನ್ಮಥಗೆ ತಾ
ರತಿ ತಂದು ಲಗ್ನಮಾಡಿದ ಕಥೆಯು ಕಲ್ಯಾಣ
ಹಿತದಿಂದ ಹೇಳಿ ಕೇಳಿದ ಜನರಿಗೆಲ್ಲ ಶ್ರೀ–
ಪತಿ ಒಲಿದುಕೊಡುವ ಕಾಮಿತ ಫಲವ ಕರುಣದಿಂದ

ಎಂದು ಫಲಸ್ತುತಿಯನ್ನು ಹೇಳಿ ಭೀಮವ್ವ ಕಡೆಗೆ ಮಂಗಳ ಹಾಡಿದ್ದಾಳೆ ಈ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಭೀಮವ್ವನ ಅದ್ಭುತ ಕಲ್ಪನಾಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಸಹಜ ಕಾವ್ಯಶಕ್ತಿಗಳ ಮಧುರ ಮಿಲನವಾಗಿ ಸಾಗಿಬಂದ ಸಾಗರಕ್ಕೆ ಬಂದು ನದಿ ಕೂಡಿದ್ದಾಗೆ ವಿಹಂಗಮ ದೃಶ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುತ್ತದೆ

ಹೀಗೆ ಭೀಮವ್ವ ರಚಿಸಿರುವ ದೀರ್ಘವಾದ ಹಾಡುಗಳು ಮನಸ್ಸನ್ನು ಮುಟ್ಟುತ್ತಾ ಸುಂದರವಾದ ಕಲ್ಪನೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಾ ಹೋಗಿವೆ ಅವಳ ಮುಯ್ಯಾದ ಹಾಡಿ ನಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಲೀಲಾ ಮಹಿಮೆಗಳ ವರ್ಣನೆಯಿದ್ದರೆ 'ನಳ ಚರಿತ್ರೆ'ಯಲ್ಲಿ ನಳ ಮತ್ತು ದಮಯಂತಿಯರ ಸಮಾಗಮದ ಚಿತ್ರಣವಿದೆ

ಭೀಮೇಶಕೃಷ್ಣನ ಕೃಪೆಯಿಂದ ನಳನ ಕಷ್ಟ ಪರಂಪರೆಗಳು ದೂರವಾದುದರ ಬಣ್ಣನೆಯಿದೆ "ಶಕುಂತಲಾ ಚರಿತ್ರೆ"ಯಲ್ಲಿ ಶಕುಂತಲೆ ಮತ್ತು ದುಶ್ಯಂತರ ವಿವಾಹ, ವಿಯೋಗ ಮತ್ತು ಸಮಾಗಮದ ವರ್ಣನೆಯಿದೆ "ಕೃಷ್ಣದಾನವ್ರತ" ದಲ್ಲಿ ತುಳಸಿಯ ಮಹಿಮೆ, ರುಕ್ಮಿಣಿಯ ಪತಿಪ್ರೇಮ, ಸತ್ಯಭಾಮೆಯ ಸವತಿ ಮಾತ್ಸರ್ಯ, ನಾರದರ ಕಲಹ ಕೌಶಲ್ಯ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಅಪೂರ್ವ ಗುಣ ಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿವೆ

ಇಂತಹ ದೀರ್ಘವಾದ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ ಭಕ್ತಿಯ ಸೆಲೆಯನ್ನೇ ಚಿಮ್ಮಿ ಸಿರುವ ಭೀಮವ್ವ ತನ್ನ ಸ್ವಂತ ಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಹಾಡಿಲ್ಲವಂತೆ ನುಡಿಸುವವನು ನಾರಾಯಣನು ನಾನು ಕೇವಲ ನಾಲಿಗೆಯಿಂದ ನುಡಿಯುವವಳು ಮಾತ್ರ ಎಂದು ಅವಳು ತನ್ನ ಶಕುಂತಲಾ ಚರಿತ್ರೆಯ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿ ಕೊಂಡಿದ್ದಾಳೆ

ಭೀಮೇಶ ಕೃಷ್ಣಾಂಕಿತ ಕೀರ್ತನೆಗಳು

ಕೆಲವು ದೀರ್ಘವಾದ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಭೀಮವ್ವನ ಉಳಿದ ಕೃತಿಗಳೆಲ್ಲವೂ ಕೀರ್ತನ ರೂಪದಲ್ಲಿಯೇ ಇವೆ ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಣ್ಣ ಹಾಡುಗಳಂತೆ ಕಿರಿದಾಗಿ ತೋರಿದರೂ ಅರ್ಥವಂತಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಅವು ಹಿರಿದಾಗಿವೆ ಭೀಮವ್ವನ ಕೀರ್ತನೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ವರ್ಣನಾ ಕೌಶಲ್ಯ, ಸಂಭಾಷಣಾ ಚಾತುರ್ಯ, ಭಕ್ತಿಯ ಬುಗ್ಗೆ, ತತ್ತ್ವ ನಿರೂಪಣೆ, ಅರ್ಥಪುಷ್ಟಿ, ಕಾವ್ಯ ಸೌಂದರ್ಯ, ಆಡು ಭಾಷೆಯ ಸಮರ್ಥ ಬಳಕೆ, ಅಪೂರ್ವ ಲಯ, ಮತ್ತು ಮೋಹಕ ನುಡಿಗಟ್ಟು ಓದುಗರನ್ನು ಬೆರಗುಕವಿಸಿಬಿಡುವಷ್ಟು ಅನನ್ಯವಾಗಿವೆ ಓದು-ಬರಹ ಬಾರದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಹಳ್ಳಿಯ ಹೆಂಗಸೊಬ್ಬಳು ಇಂತಹ ಉತ್ಕೃಷ್ಟ ಕಾವ್ಯಸೃಷ್ಟಿಗೆ ಕಾರಣ ಕರ್ತಳೆಂಬುದನ್ನು ನಂಬುವುದಕ್ಕೇ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ "ಕಿಮಲಭ್ಯಂ ಭಗವತಿ ಸುಪ್ರಸನ್ನೇ ಶ್ರೀನಿಕೇತನೇ" ಎಂಬ ನುಡಿಯಂತೆ ಭಗವಂತನ ಅನುಗ್ರಹವಾದರೆ ಎಂತಹ ಸಿದ್ಧಿ-ಸಾಧನೆಗಳು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತವೆ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಭೀಮವ್ವನ ಕೃತಿಗಳೇ ಸ್ಪಷ್ಟ ನಿದರ್ಶನ

ಭೀಮವ್ವ ತನ್ನ ಬದುಕಿನ ಮೇಲೆ ಬೆಳಕು ಚೆಲ್ಲಿದ ವೈಷ್ಣವ ಸಂಪ್ರದಾಯದ ಗುರುಗಳಿಂದ ಹಿಡಿದು ಗಣಪತಿ, ಶಿವ, ಹನುಮಂತ, ಲಕ್ಷ್ಮೀದೇವಿ, ಪಾಂಡುರಂಗ ವಿಠಲ, ತಿರುಪತಿ ವೆಂಕಟೇಶ, ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಮುಂತಾದ ದೇವತೆ

ಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಕೀರ್ತನೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ ತೀರ್ಥಕ್ಷೇತ್ರ ಗಳಿಗೆ ಹೋದಾಗ ಸ್ಫೂರ್ತಿಹೊಂದಿ ಗಂಗೆ, ಸರಸ್ವತಿ ಗೋದಾವರಿ ಮೊದಲಾದ ನದಿಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಆಯಾ ಕ್ಷೇತ್ರ ಮೂರ್ತಿಗಳನ್ನು ವರ್ಣಿಸಿರುವ ಕೀರ್ತನೆ ಗಳೂ ಇವೆ

ಹರಿದಾಸ ಶ್ರೇಷ್ಠರಾದ ಮೊದಲಕಲ್ಲು ಶೇಷದಾಸರ ಮೇಲೆ ಸ್ಮರಿಸಿ ಬದು ಕಿರೋ ಸರ್ವಾನಂದ ಗುರುಗಳ ಎಂಬ ಕೀರ್ತನೆಯನ್ನು ರಚಿಸಿ ಅವರ ಮಹಿಮೆ ಯನ್ನು ಭೀಮವ್ವ ಕೊಂಡಾಡುತ್ತಾಳೆ

"ಹರಿಯು ದಿವ್ಯಾಸಿಕೆಯು ನಾಮ ಗುರು ವಿಜಯರಾ–
ಯರ ಪ್ರೇಮ ಪಡೆದು ಭೀಮೇಶ ಕೃಷ್ಣನಂಘ್ರಿ ಬಿಡದೆ ಭಜನೆ
ಮಾಡುವವರ'

ಎಂದು ಶೇಷದಾಸರ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳುವಾಗಲೂ ಶ್ರೀಹರಿಯ ಮಹಿಮಾ ವಿಶೇಷ ಗಳನ್ನು ಅವಳು ಸಂಭ್ರಮದಿಂದ ಸ್ಮರಿಸುತ್ತಾಳೆ

ಮಂತ್ರಾಲಯದ ಶ್ರೀ ರಾಘವೇಂದ್ರ ಗುರುಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಭೀಮವ್ವ ಮಾಡಿರುವ ಕೃತಿ ತುಂಬಾ ಮುದ್ದಾಗಿದೆ ತುಂಗಭದ್ರಾತೀರದ ಮಂತ್ರಾಲಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನಿಂತು, ಕಂತುಪಿತ ಸೀತಾಪತಿಯ ಅನಂತ ಗುಣಗಳನ್ನು ಅಂತರಂಗದಲ್ಲಿ ಸ್ತೋತ್ರ ಮಾಡುತ್ತಾ, ಭಜಿಸಿ ಬರುವ ಭಕ್ತರ ಅನೇಕ ಚಿಂತೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ಮಂತ್ರಾಕ್ಷತೆಯ ಫಲ ನೀಡುತ್ತಾ ಭೂತಳದಿ ಮೆರೆಯುತ್ತಿರುವ ರಾಯ ರನ್ನು ಭೀಮವ್ವ ನೋಡಿರಿ ರಾಘವೇಂದ್ರರ ಮಾಡಿರಿ ನಮಸ್ಕಾರ ಎಂಬ ಮೂರು ನುಡಿಗಳ ಕೀರ್ತನೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರದ್ಧಾಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಸ್ತುತಿಸುತ್ತಾಳೆ

ಭೂತ ಪ್ರೇತ ಭಯಗಳ ವಾತಪಿತ್ತ ವ್ಯಾದಿಗಳ
ಶ್ವೇತ ಕುಷ್ಠರೋಗಗಳ ಪಾತಕಿಯರ ಪಾಪಗಳ
ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಕಳೆವರ ಪ್ರಖ್ಯಾತರಾಗಿ ಬೆಳೆವರ

ಎನ್ನುವ ನುಡಿಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ರಾಘವೇಂದ್ರ ಗುರುಸಾರ್ವಭೌಮರ ಮಹಿಮೆ ಮತ್ತು ಅವರ ಅಸೀಮ ಕಾರುಣ್ಯವನ್ನು ಸುಂದರವಾಗಿ ಹಿಡಿದಿಟ್ಟಿದ್ದಾಳೆ

ಸೋಂದಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸನ್ನಿಹಿತರಾಗಿರುವ, ಪಂಚಬೃಂದಾವನಗಳ ಮಧ್ಯೆ ವಿರಾಜಮಾನರಾಗಿರುವ ಶ್ರೀ ವಾದಿರಾಜ ಸ್ವಾಮಿಗಳ ಬೃಂದಾವನವನ್ನು ಕಂಡ ತಕ್ಷಣ ಭೀಮವ್ವನಿಗೆ ಮೈ ಮರೆಯುತ್ತದೆ ನೇಮನಿಷ್ಠೆಯಿಂದ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುವ ಜನರಿಗೆ ಬೀಮೇಶಕೃಷ್ಣನ ದಯದಿಂದ ಬೇಡಿದ ಇಷ್ಟಾರ್ಥಗಳನ್ನು ನೀಡುವ ಅವರನ್ನು ಮತಿಹೀನರಿಗೆ ಗತಿಯ ಕೊಡುವ ಪೃಥ್ವಿಗಧಿಕ ಗುರುಗಳು' ಎಂದು ಭಕ್ತಿ ಪಾರವಶ ದಿಂದ ಕೊಂಡಾಡುತ್ತಾಳೆ

ಮಳಖೇಡದ ಶ್ರೀ ಜಯತೀರ್ಥರನ್ನು ಕುರಿತು ಮಾಡಿರುವ ಕೀರ್ತನೆಯಲ್ಲಿ ಬೀಮವ್ವ ಅವರ ಜೀವನ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ಸುಂದರವಾಗಿ ತೆರೆದಿಡುತ್ತಾಳೆ ಇಲ್ಲಿ ಅವಳ ಕದನ ಕೌಶಲ ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತದೆ ದ್ವೈತಮತ ಸ್ಥಾಪಕರಾದ ಶ್ರೀ ಮಧ್ವಾಚಾರ್ಯರ ಗ್ರಂಥಗಳಿಗೆ ಟೀಕೆ ಬರೆದ ಜಯರಾಯರಿವರು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಪತಿತರನೆ ಪಾವನವ ಮಾಡಿ ಸದ್ಗತಿಯ ಕೊಡುವ ಸಜ್ಜನ ಶಿರೋಮಣಿ ಎಂದು ಅವರನ್ನು ಸ್ತೋತ್ರಮಾಡುತ್ತಾಳೆ

ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ದಕ್ಕುವ ರಚನೆ

ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಮೊದಲು ವಿಘ್ನನಾಶಕನಾದ ವಿನಾಯಕನನ್ನು ಸ್ತುತಿಸುವ ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಭೀಮವ್ವ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾಳೆ ಗಣಪತಿಯನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಕೀರ್ತನೆಗಳು ಅವಳ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರದಿದ್ದರೂ ಭೀಮವ್ವ ತನ್ನ ದೊಡ್ಡ ಹಾಡುಗಳ ಮತ್ತು ವಿಶೇಷ ಕೀರ್ತನೆಗಳ ಪ್ರಾರಂಭಕ್ಕೆ ಗಣನಾಯಕನನ್ನು ಶ್ರದ್ಧಾ ಭಕ್ತಿಗಳಿಂದ ವಂದಿಸುತ್ತಾಳೆ

ಗಜಮುಖ ಗಣಪಗೆ ನಮೋ ನಮೋ
ತ್ರಿಜಗದೊಳು ಪೂಜಿಪ ನಮೋ ನಮೋ
ಗಜಮುಖ ಗಣಪಗೆ ನಮೋ ನಮೋ ॥ ಪ ॥

ಸಿದ್ಧಿ ವಿನಾಯಕ ನಮೋ ನಮೋ
ವಿದ್ಯಾ ಪ್ರದಾಯಕ ನಮೋ ನಮೋ
ಲಡ್ಡಿಗೆ ಮೋದಕ ನಮೋ ನಮೋ
ನೈವೇದ್ಯ ಕರ್ಪಿಸುವೆನು ನಮೋ ನಮೋ ॥ ೧ ॥

ಹರನ ಕುಮಾರನೆ ನಮೋ ನಮೋ
ಗಿರಿಜೆಯ ವರಪುತ್ರ ನಮೋ ನಮೋ
ಹರಿಕಥೆಗಳ ಕೇಳ್ವೆ ನಮೋ ನಮೋ
ವರಮತಿ ಪಾಲಿಸೋ ನಮೋ ನಮೋ ॥ ೨ ॥

ಆಕಾಶಕಭಿಮಾನಿ ನಮೋ ನಮೋ
ಮೂಷಿಕವಾಹನ ನಮೋ ನಮೋ
ಭೀಮೇಶಕೃಷ್ಣನ ಕಥೆ ನಮೋ ನಮೋ
ಸಂತೋಷದಿ ಪೇಳ್ವೆನು ನಮೋ ನಮೊ ॥ ३ ॥

ಹೀಗೆ ಪತಿದಾನ ಕೊಟ್ಟ ಹಾಡಿನ ಪ್ರಾರಂಭಕ್ಕೆ ಬರುವ ಗಣಪತಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಭೀಮವ್ವನ ಸರಳ ಶೈಲಿಗೆ ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿದೆ ಚಿಕ್ಕಮಕ್ಕಳಿಗೂ ದಕ್ಕುವಂತಹ ಕಾವ್ಯ ರಚನೆಯಲ್ಲಿ ಭೀಮವ್ವ ನಿಸ್ಸೀಮಳು

ಹಸ್ತಿಮುಖದ ಗಣಪತಿ, ರುದ್ರಕುಮಾರ, ಉಮಾಸುತ, ಸಿದ್ಧಿವಿನಾಯಕ, ಹರಕುಮಾರ ಸರ್ಪಭೂಷಣ ಸುತ ನೀಲಕಂಠನ ಸುತ, ಏಕದಂತ, ಕರಿಮುಖದ ಗಣಪತಿ" ಮುಂತಾದ ಪದಗಳ ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಿ ಗಣಪತಿಯ ಹೆಸರನ್ನು ಒಳ ಸುವುದರಲ್ಲಿಯೂ ಭೀಮವ್ವ ವೈವಿಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುತ್ತಾಳೆ

ಕೈಲಾಸಪತಿಯಾದ ಈಶ್ವರನನ್ನು ಸ್ತೋತ್ರ ಮಾಡುವುದೆಂದರೆ ಭೀಮವ್ವನಿಗೆ ಇನ್ನಿಲ್ಲದ ಉತ್ಸಾಹ ಬರುತ್ತದೆ ಕಾಶಿ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರನೂ, ಸೇತು ಶ್ರೀ ರಾಮಲಿಂಗ ನೂ, ಹಂಪೆಯಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿರುವವನೂ ಆದ ಆ ಗಂಗಾಧರನನ್ನು ಪಾರ್ವತಿ ನಾಥ ತ್ರಿನೇತ್ರ ಎನ್ನ ಭೀತಿ ಬಿಡಿಸೋ" ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾಳೆ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ನರಸಿಂಹನ ಭಕ್ತನೂ, ಪರಮವೈಷ್ಣವನೂ ಆಗಿರುವ ಭವಾನಿಪತಿಯ ಪಾದಗ ಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ಭೀಮೇಶಕೃಷ್ಣ"ನನ್ನು ತೋರಿಸಬೇಕೆಂದು ಮೊರೆಹೋಗುತ್ತಾಳೆ

ಸಂಭಾಷಣಾ ಚಾತುರ್ಯ

ಭೀಮವ್ವನ ಸಂಭಾಷಣಾ ಶೈಲಿ ತುಂಬಾ ಮೋಹಕವಾದದ್ದು ಸರಳವಾದ ಆಡುಭಾಷೆಯನ್ನು ಬಳಸಿ ಅವಳು ಹಲವಾರು ಪೌರಾಣಿಕ ಪಾತ್ರಗಳಿಗೆ ಜೀವ

ತುಂಬುತ್ತಾಳೆ ಈಶ್ವರ–ಪಾರ್ವತಿಯರ ಸಂವಾದ ಸತ್ಯಭಾಮಾ–ಪಾರ್ವತಿಯರ ಸಂವಾದ, ಅರ್ಜುನ–ದ್ರೌಪದಿಯರ ಸಂವಾದ, ರುಕ್ಮಿಣಿ–ಸತ್ಯಭಾಮೆಯರ ಸಂವಾದ, ಕೃಷ್ಣ–ರುಕ್ಮಿಣಿಯರ ಸಂವಾದ ಮುಂತಾದವುಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಭೀಮವ್ವನ ನಿರೂಪಣಾಕೌಶಲ್ಯ ಅನನ್ಯವಾದದ್ದು ಅವಳ ಅಪೂರ್ವ ಚಿತ್ರಕಶಕ್ತಿ ಕೇಳುವವರನ್ನು ಮಂತ್ರಮುಗ್ಧಗೊಳಿಸಿ, ಪೌರಾಣಿಕ ಪಾತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವ ದಿವ ಅನುಭವವನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ

ಭೀಮವ್ವ ರಚಿಸಿರುವ ಈಶ್ವರನಿಗೆ ಪಾರ್ವತಿದೇವಿ ಬಾಗಿಲು ಕಟ್ಟಿದ ಹಾಡು" ಸ್ವಾರಸ್ಯಪೂರ್ಣವಾಗಿದೆ

ಇಂದುವದನೆ ಪಾರ್ವತಿಯೆ ನಾ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದೆನು ಬಾಗಿಲು ತೆಗೆಯೆ ಜಾಣೆ ಎಂದು ಶಿವನು ಪಾರ್ವತಿಯನ್ನು ಬಾಗಿಲು ತೆಗೆಯಲು ಕೇಳುತ್ತಾನೆ ಆಗ ಪಾರ್ವತಿ–

ಬಂದವರ್ಯಾರೀ ವ್ಯಾಳದಿ ಬಾಗಿಲು ಬಂದು ತೆಗಿಯೋರಾ ರಿಲ್ಲ ಎನ್ನುತ್ತಾಳೆ

ಕುಸುಮಲೋಚನೆ ಕೇಳೆ ಪಶುಪತಿ ನಾ ಬಂದೆ ಕುಶಲದಿ ಬಾಗಿಲು ತೆಗೆಯೆ ಜಾಣೆ" ಎಂದು ಶಿವ ನುಡಿದಾಗ–

"ಪಶುಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಪತಿ ಯಾದರೆ ನಿನ್ನ ಕೊಂಬು ಹಸನಾಗಿ ತೋರಿಸು ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಾಳೆ

ಸರ್ಪಶರೀರದಲ್ಲಿ ತ್ತಿಕೊಂಡಿರುವಂಥ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಶಿವನು ನಾ ಬಂದೀನೆ" ಎಂದು ಶಿವ ಬಾಗಿಲು ತೆರೆಯಲು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ

ಸರ್ಪಸೇರಿರುವಂಥ ಹುತ್ತ ನೀನಾದರೆ ಇತ್ತ ಬರುವೋದುಚಿತವಲ್ಲ ಪೋಗೋ ಎಂದು ಪಾರ್ವತಿ ಉತ್ತರಿಸುತ್ತಾಳೆ

ಕಾಂತೆ ಪಾರ್ವತಿ ನೀಲಕಂಠನಾ ಬಂದೀನಿ ಸಂತೋಷದಿ ಬಾಗಿಲು ತೆಗೆಯೆ" ಎಂದು ಶಿವ ಗೋಗರೆಯುತ್ತಾನೆ

ಪಾರ್ವತಿ ಸೋಲುವುದಿಲ್ಲ

ಕಂರದೊಳಗೆ ಕಪ್ಪಿದ್ದರೆ ನೀ ನವಿಲಂತೆ ಕುಣಿದು ತೋರಿಸೆನೆಗೆ ಎನ್ನುತ್ತಾಳೆ

ಹೀಗೇ ಶಿವ_ಪಾರ್ವತಿಯರ ಸಂಭಾಷಣೆ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತದೆ ಕಡೆಗೆ ಶಿವ ಪಾರ್ವ_ಿಗೆ ಸೋತು_

ಮಾತಿಗೆ ಮಾತನಾಡುವೋರೆ ಪಾರ್ವತಿ ಕೇಳೆ
ಮೂಕನಂತಿರುವೆನೆ ನಾನು ಇನ್ನು
ಮೂಕನಂತಿರುವೆನೆ ನಾನು

ಎಂದಾಗ ಪಾರ್ವತಿ

ಮೂಕನಂತಿರುವುದ್ವಿವೇಕ ಭೀಮೇಶ
ಕೃಷ್ಣನ ಕರುಣಕೆ ಪಾತ್ರನಾದ ನಿನಗೆ
ನಾ ಕ್ಷೆಯ ಮುಗಿವೆ ಎಾ ನೀನು

ಎಂದು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಎಾಗಿಲನ್ನು ತೆರೆದು ಶಿವನನ್ನು ಬರಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾಳೆ

ಅಪೂರ್ವ ಲಯ

ಇದೇ ರೀತಿ ಎೀಮವ್ವ ರಚಿಸಿರುವ ಆರತಿ ಹಾಡುಗಳು ಸಹ ತುಂಬಾ ಜನಪ್ರಿಯವಾಗಿವೆ ಹಬ್ಬ-ಹರಿದಿನಗ_ಲ್ಲಿ ಮದುವೆ ಮುಂಜಿ ಮುಂತಾದ ಶುಭ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಪ್ರದಾಯಸ್ಥ ಹೆಂಗಳೆಯರು ಆವಳ ಆರತಿ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಸುಶ್ರಾವ್ಯವಾಗಿ ಹಾಡುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು

ಆರತಿ ಮಾಡೆ ನೀರೆ, ಬಾರತಿಗಾರತಿ ಮಾಡೆ ನೀರೆ
ಮಾರುತಿ ಸತಿಯಾದ ದ್ರೌಪದಿದೇವ್ಯೆರಿಗಾರತಿ ಮಾಡೆ ನೀರೆ

ಭಾರತಿದೇವಿಗೆ ಆರತಿ ಮಾಡುವ ಈ ಹಾಡಿನಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಅಪೂರ್ವ ಲಯ ಭಾವುಕರನ್ನು ಪುಳಕಿತಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ ಮಂಗಳಗೌರಿ, ರುಕ್ಮಿಣಿ ಸತ್ಯಭಾಮಾ, ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮಿ, ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಮುಂತಾಗವರನ್ನು ಕುರಿತು ಭೀಮವ್ವ ಅನೇಕ ಆರತಿ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾಳೆ

ಪ್ರಾಣದೇವರೆನಿಸಿದ ಹನುಮಂತನನ್ನು ಎಷ್ಟು ಪರಿಯಾಗಿ ಹೊಗಳಿದರೂ ಬೀಮವ್ವನಿಗೆ ತೃಪ್ತಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಹನುಮಂತನೇ ಭೀಮಸೇನನಾಗಿ ಬಂದು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಸೇವೆ ಮಾಡಿ ನಂತರ ಕಲಿಯುಗದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಮಧ್ವಾಚಾರ್ಯರಾಗಿ ಅವತರಿಸಿ ತತ್ವವಾದವನ್ನು ಬೆಳಕಿಗೆ ತಂದರೆಂದು ನಾನಾ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಡಿ ಕೊಂಡಾಡುತ್ತಾಳೆ ವಾಯುದೇವರ ಅವತಾರ ವರ್ಣನೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಮಾಡಿ ರುವ ಕೀರ್ತನೆಗಳು ತುಂಬಾ ಪ್ರಶಸ್ತವಾಗಿವೆ

"ತಿರುವಿದಿಯಾ ಮೋರೆ ತಿರುವಿದಿಯಾ ಹನುಮಾ
ತಿರುವಿದಿಯಾ || ಪ ||

ದಂಡಕವನ ಕೊ ದಂಡರಾಮರ ಪಟ್ಟ-
ದ್ಹೆಂಡತಿ ಚೋರನ್ನ ತ್ತುರುಂಡ ನೋಡದೆ || ೧ ||

ತರಳೆ ದ್ರೌಪದಿ ಸಭೆಗೆಳೆದು ಉಟ್ವಸನ ಸೆಳೆದ
ಕೌರವರೆಂಬೋ ದುರುಳರ ನೋಡದೆ || ೨ ||

ಮಧ್ವ ಮತರ್ಗಳೆಂಬೋ ಮರದ ಹಣ್ಣನು ಮೆದ್ದು
ಮುದ್ದು ಬೀಮೇಶಕೃಷ್ಣ ಎನ್ನದವರ ನೋಡಿ || ೩ ||

ತನ್ನ ಮುಖವನ್ನು ತಿರುಗಿಸಿ ನಿಂತಿರುವ ಹನುಮಂತನನ್ನು ಹೀಗೆ ಸುಂದರವಾಗಿ ವರ್ಣಿಸಿರುವ ಬೀಮವ್ವನಿಗೆ ಬೊಮ್ಮಾಗಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಾಣದೇವರಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಭಕ್ತಿ ಅನೇಕ ಬಾರಿ ಬೊಮ್ಮಾಗಟ್ಟಿ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಿರುವ ಆಕೆ ಅಲ್ಲಿ ನೆಲೆ ಸಿರುವ ಹನುಮಂತ ದೇವರನ್ನು ಕುರಿತು ಹಲವಾರು ಕೀರ್ತನೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾಳೆ

ಮಾಯಾವಾದಿಯ ಮುರಿದೊತ್ತಿದ ತಾ ಮಧ್ವ-
ರಾಯರಾಗಿ ರಜತಪೀಠಪುರದಲ್ಲೆ
ಭೀಮೇಶಕೃಷ್ಣನ್ನ ನಿಲಿಸಿ ಬಂದೀ ಬೊಮ್ಮ
ಗ್ರಾಮದಿ ನಿಂತನೆ ಸೀತಾರಾಮರ ಸಹಿತವಾಗಿ"

ಎಂದು ಕೊಂಡಾಡಿದ್ದಾಳೆ

ಲಕ್ಷ್ಮೀದೇವಿಯನ್ನು ಭೀಮವ್ವ ಸ್ತುತಿಸುವ ಶೈಲಿಯೇ ಒಂದು ಸೊಗಸು

ನೇಮದಿಂದಲಿ ನಮಿಸುವೆನು ನಿನಗೆ ಮಾಲಕ್ಷ್ಮಿತಾಯಿ
ಪ್ರೇಮದಿಂದಲಿ ಪಾಲಿಸಿ ನೀನು
ಶ್ಯಾಮವರ್ಣನ ದಿವ್ಯ ಸಾಸಿರ
ನಾಮ ನಾಲಿಗೆಲಿರಲು ನಿಲಿಸಿ
ಭೂಮಿಗೊಡೆಯ ಬೀಮೇಶಕೃಷ್ಣನ
ಧಾಮದ ದಾರಿಗಳ ತೋರಿಸೇ

ಎಂದು ಪಕ್ಷಿವಾಹನನ್ವಕ್ಷಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಆವಾಸವಾಗಿರುವ ಲಕ್ಷ್ಮೀದೇವಿಯನ್ನು ಸೆರಗೊಡ್ಡಿ ಬೇಡುತ್ತಾಳೆ

ಕೊಲ್ಲಾಪುರದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿರುವ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ನಿಲ್ಲೆ ನಿಲ್ಲೆ ಕೊಲ್ಲಾಪುರದೇವಿ, ಇಲ್ಲೆ ಬಾರೆ ಗೆಜ್ಜೆ ಘಿಲ್ಲೆನುತ ಎಂದು ರಚಿಸಿರುವ ಕೀರ್ತನೆ ಸುಂದರವಾಗಿದೆ ಕೊಲ್ಲಾಪುರ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ಭೀಮವ್ವ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಕೀರ್ತನೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾಳೆ

ರಮ್ಯ ಚಿತ್ರಣ

ಶ್ರೀಹರಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ಭೀಮವ್ವ ಮಾಡಿರುವ ಕೀರ್ತನೆಗಳು ಮನಸೆಳೆಯುವ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಒಡಮೂಡಿವೆ ಶ್ಯಾಮಲವರ್ಣದ ಬಾಲಗೋಪಾಲನ ಹಾವಳಿ, ಗೋಪಿಯರ ಸಂಗಡ ಅವನು ನಡೆಸಿದ ಪುಂಡಾಟ ಮುಂತಾದವುಗಳು ತುಂಬಾ ರಮ್ಯವಾಗಿ ಚಿತ್ರಿತವಾಗಿವೆ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿರಬೇಕಾದ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಗೋಪಿಯರಿಗಾದ ವೇದನೆ, ಪರಿತಾಪ, ತುಮುಲಗಳನ್ನು ವರ್ಣಿಸುವಾಗ ಭೀಮವ್ವ ತನ್ನನ್ನೇ ಒಬ್ಬ ಗೋಪಿಕಾಸ್ತ್ರೀಯಂತೆ ಭಾವಿಸಿಕೊಂಡು ಆ ಭಾವನೆಯಲ್ಲಿ ತೇಲಿಹೋಗಿದ್ದಾಳೆ

ಅತಿಕ್ರೂರನೆನಿಸುವಕ್ರೂರ ಬಂದು ನಮಗ–
ಹಿತ ಮಾಡಿ ಪೋದನಲ್ಲೋ
ಮತಿಹೀನರಾಗ್ಹರಿಯ ರಥವ ನಿಲಿಸದಲೆ ಮುಂ–
ದೇನವರಿಯದೆ ನಿಂತೆವೊ
ಪೃಥಿವಿ ಒಳಗಿಂಥ ಗೋಪಿಕಾಸ್ತ್ರೀಯರೆಂದು ಬಾಳಪ–
ಕೀರ್ತಿಗೊಳಗಾದೆವೋ ಉದ್ಧವ

ಎಂದು ಮಧುರೆಗೆ ಹೋದ ಕೃಷ್ಣನನ್ನು ನೆನೆಸಿಕೊಂಡು ಪ್ರಲಾಪಿಸಿದ್ದಾಳೆ

ಆ ಮುರಳೀಮೋಹನನನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿರಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದೆ–

ಬಾರೋ ಬಾರೋ ಭಾಗ್ಯದ ಸಿರಿನಲ್ಲ
ಕೇಳುತಲನ ಸೊಲ್ಲ ।
ಬಾರೋ ಬಾರೆನುತಲಿ ಭಕ್ತವತ್ಸಲನೆ
ಬಾರಿಬಾರಿಗೆ ನಿನ್ನ ಬೇಡಿಕೊಂಬೆನೋ

ಎಂದು ಕೂಗಿ ಕರೆದಿದ್ದಾಳೆ ಹೃತ್ತಾಪ ತಡೆಯಲಾರೆನೆಂದು ಹಂಬಲಿಸಿದ್ದಾಳೆ

ತಿರುಪತಿಯ ವೆಂಕಟೇಶನನ್ನು ಕೊಂಡಾಡುವುದರಲ್ಲೂ ಭೀಮವ್ವ ಹಿಂದೆ ಬಿದ್ದಿಲ್ಲ ಕಂಡೆ ಕಂಡೆ ಮುಚುಕುಂದ ವರದ ಮುಕುಂದ ಮೂಡಲಗಿರಿ ಗೋವಿಂದನ ಎಂದು ಮೊದಲಾಗುವ ಕೀರ್ತನೆಯಲ್ಲಿ ತಾನು ಕಂಡ ಗೋವಿಂದನ ಗುಣಗಾನ ಮಾಡಿದ್ದಾಳೆ ತಪ್ಪುಗಳೆಲ್ಲಾ ನಿನಗರ್ಪಿಸುವೆ ನಾನೀಗ । ಒಪ್ಪಿಸಿಕೋವೆ ಕೋ ತಿಮ್ಮಪ್ಪ ಕರುಣಾನಿಧಿ ಎಂದು ತಿಮ್ಮಪ್ಪನ ಮುಂದೆ ಮನವನ್ನು ತೋಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾಳೆ

ಇದೇ ರೀತಿ ತಿಮ್ಮಲಾಪುರದ ವೆಂಕಟೇಶ, ಉಡುಪಿಯ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ, ಪಂಢರಾಪುರದ ಪಾಂಡುರಂಗ ವಿಠಲ, ನಾರಾಯಣ ದೇವರಕೆರೆಯ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಮುಂತಾದ ಕ್ಷೇತ್ರ ಮೂರ್ತಿಗಳನ್ನು ಸ್ತುತಿಸಿದ್ದಾಳೆ

ಇತರ ಹರಿದಾಸರಂತೆ ಭೀಮವ್ವನೂ ಹರಿಯ ದಶಾವತಾರಗಳ ವರ್ಣನೆ ೦ ಎನ್ನು ತನ್ನ ಕೀರ್ತನೆಗಳಲ್ಲಿ ವೈವಿದ ಮಯವಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದಾಳೆ

ವಾರಿಧಿಯೊಳಗೆ ಓಡ್ಯಾಡಿ ನಾರುವುದೇನೋ ಮಂ–
ದರವ ಹೊತ್ತ ನೀ ಧರೆಯಾ ಹೊರುವುದೇನೋ
ಊರು ಬಗೆದು ಕರಳ್ಹಾರ ಹಾಕುವುದೇನು
ದೂರ ಬೆಳೆದು ಸುಳ್ಳ ಪೊರನೆನಿಪದೇನು
ದೂರಾಗಿ ಜನನಿಕೊಂದ ಸ್ವಾರಸ್ಯಗಳೇನು
ನಾರುಟ್ಟಾರಣ್ಯದಿ ನಾರಿಬಿಡುವುದೇನು ಅ–
ಪಾರ ಹೆಂಡಿರ ಸಂಸಾರ ಘೋರವಿದೇನು
ಜಾರಾಗಿ ಜನಕೆ ಶರೀರ ತೋರುವುದೇನು
ಕ್ರೂರ ಕಲಿಗಳ ನೀ ಸಂಹಾರ ಮಾಡುವುದೇನು
ಧೀರ ನಮ್ಮೆದುರು ನಿಲ್ಲವಾರದೇನು
ಮಾರಜನಕ ಭೀಮೇಶಕೃಷ್ಣನೆ
ಮರೆಯಾಗಿದ್ದರೇನೋ ಮರೆಯದಂತಿರೋ

ಹೀಗೆ ತನ್ನ ಸುಳಾದಿಯೊಂದರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಹರಿಯ ದಶಾವತಾರದ ವಿವರಗಳನ್ನು ಚೊಕ್ಕವಾಗಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ಭೀಮವ್ವ ತನ್ನನ್ನು ತಾನು ತೂಗಿನೋಡಿ ಆತ್ಮವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಕೆಲವು ಹಾಡುಗಳನ್ನೂ ರಚಿಸಿದ್ದಾಳೆ

ಉಡಬಲ್ಲೆ ಉಣಬಲ್ಲೆ ಉತ್ತಮಸಂಗ ಬಿಡಲೊಲ್ಲೆ
ನಡೆಯಬಲ್ಲೆನೋ ದುರ್ಮಾರ್ಗದಿಂದ
ಕಡುಕೋಪದಿಂದ ಕಠಿಣ ಮಾತನಾಡಲು ಬಲ್ಲೆ
ಕಡಲಶಯನನ್ನ ನಾಮ ನುಡಿಯಲೊಂದರಿಯೆನೋ

ಎಂದು ಕಲ್ಲು ನಾಯೇನೋ ಕೈವಲ್ಯದಾಯಕನೆ" ಎಂಬ ಕೀರ್ತನೆಯಲ್ಲಿ ಭೀಮವ್ವ ಪರಿತಪಿಸುತ್ತಾಳೆ

ಹೀಗೆ ಭೀಮವ್ವನ ಕೀರ್ತನೆಗಳು ಕವಿ ಹೃದಯದ ಸಹಜ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗಿದ್ದು ಭಕ್ತಿರಸದ ಬುಗ್ಗೆ ಹರಿಸಿ ಭಾವುಕರ ಮನಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಪ್ರಫುಲ್ಲಗೊಳಿಸುವಲ್ಲಿ ಸಫಲ ವಾಗಿವೆ

ಭಕ್ತರ ಮನಸ್ಸು ಯಾವಾಗಲೂ ಒಂದೇ ತೆರನಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ ಒಂದೊಂದು ಸಲ ಭಕ್ತಿಯುಕ್ಕಿ ಬಂದಾಗ ಭಾವಪರವಶರಾಗಿ ಪರಮಾತ್ಮನ ಮಹಿಮೆಗಳನ್ನು ಸ್ತೋತ್ರ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ತಲ್ಲೀನರಾಗುತ್ತಾರೆ ಒಮ್ಮೆ ಅವನ ಕಾರುಣ್ಯ, ಭಕ್ತಾನುಕಂಪ ಮುಂತಾದ ಗುಣಗಳನ್ನು ನೆನೆಸಿಕೊಂಡು ಧಾರೆ ಧಾರೆಯಾಗಿ ಕಣ್ಣೀರು ಸುರಿಸುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಸರ್ವಜ್ಞನಾದ ಆ ಪರಮಾತ್ಮನೆದುರಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಆತ್ಮಶೋಧನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಆಗ ಅವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಅಂತಃಸ್ಥಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಕಳವಳವುಂಟಾಗುತ್ತದೆ ಪುನ ದೇವರಲ್ಲಿಯೇ ಮೊರೆಯಿಡುತ್ತಾರೆ ಆಗ ಅವರ ಹೊಯ್ದಾಟ ಹೇಳತೀರದು

ಭೀಮವ್ವನೂ ಸಹ ತನ್ನ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಇದೇ ರೀತಿಯ ಕಳವಳವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ ತಡೆಯಲಾರದೆ ಅವಳು ಭೀಮೇಶಕೃಷ್ಣನೆದುರಿಗೆ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಬಿಚ್ಚಿ ಮೊರೆಯಿಡುತ್ತಾಳೆ

ಹೊತ್ತು ಹೋಗುತಲಿದೆ । ಮೃತ್ಯು ಕೂಗುತಲಿದೆ
ವ್ಯರ್ಥವಾಗುವುದೋ ಈ ಜನ್ಮ । ಈ ಜನ್ಮ
ನಿನ್ನ ನಾಮದೆತ್ತರವು ಯೆನಗೇ ನಿಲುಕಾದೋ"

ಎಂದು ವ್ಯರ್ಥವಾಗಿ ಹೊತ್ತು ಹೋಗುತ್ತಿರುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿತಾಪ ಪಡುತ್ತಾಳೆ

ಸ್ತುತಿಮಣಿ ಮಾಲಿಕೆ ಇಂಥದ್ದು ಇದರಲ್ಲಿ ಭೀಮವ್ವನ ಅಂತರಂಗದ ದರ್ಶನ ತುಂಬಾ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆಗುತ್ತದೆ ಅವಳ ಕಳವಳ, ಕಾತುರ, ಆತುರ, ಮುನಿಸು, ಸಂಶಯ, ದೃಢ ನಂಬಿಕೆ ಮುಂತಾದ ಅನೇಕ ಭಾವನೆಗಳ ಬುಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿದೆ

ಸ್ತುತಿಮಣಿ ಮಾಲಿಕೆ ಭೀಮವ್ವನ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿಯೇ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದದ್ದು ಸುಮಾರು ನೂರಹನ್ನೊಂದು ನುಡಿಗಳಿರುವ ಈ ಕೃತಿ ಸುವ್ವಾಲಿ ಧಾಟಿಯಲ್ಲಿದೆ ರಾಗಬದ್ಧವಾಗಿದ್ದು ಹಾಡಲು ಸೊಗಸಾಗಿದೆ ಭಾಷೆ ಸರಳವೂ, ಸುಂದರವೂ ಆಗಿದ್ದು ಭಕ್ತಿರಸ ಹದವಾಗಿ ಹೆಪ್ಪುಗಟ್ಟಿದೆ ಭಾವುಕ ಮನಸ್ಸನ್ನು ತಣಿಸಿ, ಕುಣಿಸ ಬಲ್ಲ ಆತ್ಮೀಯವಾದ ನುಡಿಗಟ್ಟುಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಹೇರಳವಾಗಿವೆ

ಕರಿಮುಖದ ಗಣಪತಿಯ ಚರಣಕ್ಕೆ ಯೆರಗಿ, ಶಾರದೆಗೆ ಸೆರಗೊಡ್ಡಿ ವರ ವನ್ನು ಬೇಡಿ ಕೃತಿಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿರುವ ಭೀಮವ್ವ ಕೇವಲ ಎರಡು ನುಡಿಗ ಳಲ್ಲಿ ಹದಿನೆಂಟು ಜನ ಋುಷಿಗಳನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಿ ವಂದಿಸುತ್ತಾಳೆ

'ಅತ್ರಿ ಅಂಗೀರಸ । ವಸಿಷ್ಠ ಗೌತಮ ವಿಶ್ವಾ
ಮಿತ್ರ ಮಾರ್ಕಂಡೇಯ ಚವ್ಯನಾರು । ಚವನ
ಭಾರದ್ವಾಜ ಶುಕ ಬಕದಾಲ್ಭ್ಯರಿಗೆ ನಮಿಸುವೆ ॥

ಮಾಂಡವ್ಯ ಸೌಭರಿ ಶಾಂಡಿಲ್ಯ ಗಾಲವರು
ಪಂಡಿತ್ವಾಲ್ಮೀಕಿ ಕೌಂಡಿಣ್ಯ । ಕೌಂಡಿಣ್ಯ
ಅಗಸ್ಯ ಮುನಿ ಮರೀಚರಿಗೆ ನಾನು ನಮೋ ಎಂಬೆ॥

ಮನೆ ದೈವವಾದ ತಿರುಪತಿಯ ತಿಮ್ಮಪ್ಪನನ್ನು ಸ್ಮರಿಸುವ ಭೀಮವ್ವನ ಶೈಲಿಯೇ ಒಂದು ಸೊಗಸು

"ಶೇಷಗಿರಿವಾಸ ಆಕಾಶನಳಿಯನೆ ವೆಂಕ
ಟೇಶ ನಮ್ಮ ಮನೆ ದೈವ । ಮನೆ ದೈವ
ಸಲಹೆನ್ನ ಪದ್ಮಾವತೀಶ ಪರಮಾತ್ಮ ॥'

ಆರು ಮಂದಿ ಅರಿಗಳು ಅನುಗಾಲ ನನ್ನನ್ನು ದುರ್ವಿಷಗಳಿಗೆ ಎಳೆದು

ಯಮನ ಬಳಿಗೆ ಕೊಂಡೊಯುಲು ಕಾತುರದಿಂದಿದ್ದಾರೆ ದಶೇಂದ್ರಿಯಗಳ ಮುತ್ತಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಬಂಧಿತಳಾಗಿ ಕತ್ತಲ ಕೂಪದಂತಿರುವ ಭವದೊಳಗೆ ಸಿಲುಕಿ ಬಳಲುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಪರಮಾತ್ಮಾ, ನನ್ನ ಸಂಚಿತಾಗಾಮಿಗಳನ್ನು ದಹಿಸು ಈ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ಎಡಿಸು, ವಂಚನೆಯಿಲ್ಲದೆ ಸಲಹು ಎಂದು ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಭೀಮವ್ವ–

ಮುಕ್ತಿದಾಯಕ ನಿನ್ನ । ಭಕ್ತರೇಸು ಮಂದಿ
ಹೆತ್ತಾಯಿಸುತರೇನವರೆಲ್ಲಾ । ಅವರು ನಾ
ಹುಟ್ಟಿದೆನೆ ಮತ್ತೆ ಮಲತಾಯಿ ಉದುರದಿ॥

ಎಂದು ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸುತ್ತಾಳೆ

ಶ್ರೀಶನೆ ಕೇಳ್ ನಿನ್ನ । ದಾಸರಂಗಳದಲ್ಲಿ
ಬೀಸಿ ಬಿಸಾಕೊ ಎನ್ನನು । ಎನ್ನ ಹರಿದಾಸರ
ದಾಸತ್ವ ಯೆನಗೇ ಕೊಡಿಸಯ್ಯಾ ॥

ಎಂದು ಹರಿದಾಸರ ದಾಸತ್ವವನ್ನು ಕೊಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೋರುತ್ತಾಳೆ

ಧೃವ, ಪ್ರಹ್ಲಾದ, ಅಜಾಮಿಳ ಸುಧಾಮ, ಬಲಿ, ಪುಂಡಲೀಕ, ಅಕ್ರೂರ, ಮುಚಕುಂದ ಮುಂತಾದವರನ್ನು ಅನುಗ್ರಹಿಸಿದ ವೃತ್ತಾಂತಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ಭಗವಂತನನ್ನು ಹಾಡಿ ಹೊಗಳುವುದರಲ್ಲಿ ಭೀಮವ್ವನಿಗೆ ಎಲ್ಲಿಲ್ಲದ ಸಂಭ್ರಮ

ಮಗ್ಗವ ಹಾಕಿ ಮಾರು । ಬಟ್ಟೆ ನೇದಿಲ್ಲ
ರೊಕ್ಕವನೆ ಕೊಟ್ಟು ತರಲಿಲ್ಲ । ತರಲಿಲ್ಲ ದ್ರೌಪದಿಗೆ
ಲೆಕ್ಕಿಲ್ಲದೊಸ್ತ್ರಾ ಉಡಿಸೀದಿ ॥'

ಹೀಗೆ ಮನಮುಟ್ಟುವ ದೃಶ್ಯಗಳನ್ನು ಮೋಹಕವಾಗಿ ನೇಯುವ ಪೌರಾಣಿಕ ಪಾತ್ರಗಳಿಗೆ ಭೀಮವ್ವ ಜೀವ ತುಂಬುತ್ತಾಳೆ

ತತ್ವ ಪ್ರತಿಪಾದನೆ

ಸ್ತುತಿಮಣಿ ಮಾಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಮಧ್ವಮತ ತತ್ವಗಳ ಸುಂದರ ಸರಮಾಲೆ

ಯನ್ನು ಭೀಮವ್ವ ಪ್ರೋಣಿಸಿಟ್ಟಿದ್ದಾಳೆ ವೇದ ಶಾಸ್ತ್ರ ಪುರಾಣಗಳ ಅಂತರ್ಯಾ ವನ್ನು ಭೀಮವ್ವ ಇಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾಳೆ ಜೀವನ ಅಸ್ವತಂತ್ರತೆ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಹರಿಯ ಸಾರ್ವಭೌಮತೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸಲು ಆಕೆ ನೀಡಿರುವ ಈ ಉಪಮೆ ತುಂಬಾ ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾಗಿದೆ

ಆಡಗಿ ಮಾಡುವನ ಕೈ ಹಿಡಿದ ಹುಟ್ಟಿನಂತೆ
ನಡೆಯುದೋ ನಮ್ಮ ಸ್ವಾತಂತ್ರ । ಸ್ವಾತಂತ್ರ
ಮೂರ್ಲೋಕ ದೊಡೆಯ ನೀ ಕರ್ತೃ ಜಗಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ॥'

ಶ್ರೀ ಮಧ್ವಾಚಾರ್ಯರು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದ ಪಂಚಭೇದಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸುತ್ತಾ "ಎನ್ನೊಳು ಭೇದಬುದ್ಧಿ ಬ್ಯಾಡಿನ್ನು ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾಳೆ

ಜೀವ ಜೀವಕು ಭೇದ ಜೀವ ಜಡಕು ಭೇದ
ಜಡ ಜಡಕೆ ಭೇದ ನಿನಗಿನ್ನು । ನಿನಗೆ
ಭೇದಾದರ್ಕೆನ್ನೊಳು ಭೇದಬುದ್ಧಿ ಬ್ಯಾಡಿನ್ನು

ಇಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಗೊಳ್ಳುವ ಆತ್ಮೀಯ ಹಿತ ಸ್ಪಂದನ ತತ್ವವನ್ನೂ ಮೀರಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆ

ತಂದೆ ತಾಯಿ ಬಂಧು ಬಳಗ ಬಾಂಧವರೆಲ್ಲಾ ಹಿಂದೆ ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಎಣಿಕೆಯಿಲ್ಲದಂತೆ ಆಗಿಹೋಗಿದ್ದಾರೆ ಎಣಿಸಲಿಕ್ಕೇ ಆಗದ ಅವರನ್ನು ನನ್ನವರು ಎಂದು ತಿಳಿದರೆ ಉಪಯೋಗವಿಲ್ಲ ಕನಕ, ಕಶ್ಯಪ ಕುಂಭಕರ್ಣ ದಂತವಕ್ರ ಮುಂತಾದವರು ಮಾಡಿದ ಎಣಿಕೆಯಿಲ್ಲದ ಅಪರಾಧಗಳನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸಿ ಸದ್ಗತಿ ನೀಡಿದ ನಾರಾಯಣನೊಬ್ಬನೇ ನನ್ನವನು ಅವನೇ ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಕಾರಣಕರ್ತ ನಿರ್ದೋಷ, ಸರ್ವಶಕ್ತ ಸರ್ವವ್ಯಾಪ್ತ, ಕರುಣಾಸಮುದ್ರನಾದ ಆತನು ಜೀವರ ಮೇಲೆ ಜೀರಿಗೆಯಷ್ಟು ದಯಮಾಡಿದರೆ ಸಾಕು ವೈಕುಂಠಪತಿಯಾದ ಅವನು ತನ್ನ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಶಮಿಷತ್ರದಷ್ಟು ಸ್ಥಳ ಕೊಟ್ಟರೆ ಸಾಕು ಅಲ್ಲಿ ಚಿತ್ತ ಸ್ವಸ್ಥಾಗಿರ ಬಹುದು, ಎಂದು ಹೇಳುವ ಭೀಮವ್ವ ಅಮಿತಫಲವನ್ನು ನೀಡುವ ಭೀಮೇಶ ಕೃಷ್ಣನ ಕರುಣೆಯೊಂದೇ ಲಕ್ಷಾಭರಣ ಅದೇ ಬದುಕಿಗೆ ಭೂಷಣ ಎಂದು ಕರಗ ಳತ್ತಿ ಸಾರುತ್ತಾಳೆ

ಒಗಟುಗಳು

ಒಗಟುಗಳನ್ನು ರಚಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಭೀಮವ್ವನದು ಎತ್ತಿದ ಕೈ ಅರ್ಥಗರ್ಭಿತವಾದ ಅವಳ ಒಗಟುಗಳಲ್ಲಿ ಅವಳ ಭಾಷಾಜ್ಞಾನ ಪದಗಳ ಮೇಲಿರುವ ಹಿಡಿತ ನಿರೂಪಣಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳು ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತವೆ ದ್ವಿಪದಿಗಳು" ಎಂದು ಹೆಸರಾಗಿರುವ ಈ ಒಗಟುಗಳಲ್ಲೂ ಭಕ್ತಿಯ ಪ್ರಚೋದನೆಯಿದೆ ಶೃಂಗಾರ ರಸದೊಂದಿಗೆ ಹಾಸ್ಯರಸದ ಸ್ಪಂದನವಿದೆ

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಮತ್ತು ರುಕ್ಮಿಣಿಯರು ಸರಸವಾಗಿ ಸಂಭಾಷಣೆಯನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಪರಸ್ಪರ ಒಗಟುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಬಿಡಿಸಲು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಮೊದಲು ಕೃಷ್ಣನ ಸರದಿ ಕೃಷ್ಣ ರೀತಿಯಿಂದ ಕುಳಿತು ಒಂದು ಒಗಟನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ

"ಕಿವಿಯಿದ್ದು ಕೇಳದು, ಕಣ್ಣಿದ್ದು ನೋಡದು, ಕಾಲಿದ್ದು ನಡೆಯಲರಿಯದು, ರುಕ್ಮಿಣಿ ನಾರಿ ನೀ ಒಗಟ ಒಡಿಯೆಂದ"

ಆಗ ರುಕ್ಮಿಣಿ

'ಚಂದನದ ಮರ ತರಿಸಿ, ಚೆಂದಾಗಿ ಕೆತ್ತಿಸಿ, ಸಣ್ಣ ಮಕ್ಕಳಾಡಿಸುವಂಥ ಗೊಂಬೆ ಮತ್ತೇನು ಅರಸರೆ" ಎಂದು ತಕ್ಷಣ ಒಗಟನ್ನು ಬಿಡಿಸುತ್ತಾಳೆ

ಕೃಷ್ಣ ಮತ್ತೊಂದು ಒಗಟನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸುತ್ತಾನೆ

ಹುಟ್ಟುತ್ತ ಹಸಿರುಂಟು ಬೆಳೆಯುತ್ತ ಕೆಂಪುಂಟು, ಮುಪ್ಪಿನ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಅತಿ ಕಪ್ಪು ರುಕ್ಮಿಣಿ ಮಿತ್ರಿ ನೀ ಒಗಟ ಒಡೆಯೆಂದ

ಸಣ್ಣನ್ನ ಎಲಿಯಾಗಿ, ನುಣ್ಣನ್ನ ಕಾಯಾಗಿ, ಹನ್ನೆರಡು ಮಂದಿ ಬೆಲೆ ಯಿಟ್ಟು ಮಾರುವ ನೇರಳೆ ಹಣ್ಣು, ಮತ್ತೇನು ಅರಸರೆ ಎಂದು ಲೀಲಾಜಾಲ ವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ

ಹೊರಗೆ ಹೊರಳಿ ಕೋಟಿ, ಒಳಗೆ ಬೆಳ್ಳಿ ಕೋಟಿ ತಿಳಿನೀರಿನಾಗ ಅಮೃತವ ರುಕ್ಮಿಣಿ ನಾರಿ ಈ ಒಗಟ ಒಡೆಯೆಂದ

ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ರುಕ್ಮಿಣಿ–

ಅಟ್ಟಂಬೋ ಅಡಿವ್ಯಾಗ ಬೆಟ್ಟೆಂಬೋ ಗಿಡಹುಟ್ಟಿ ತುಟ್ಟ ತುದಿಗೆ ನೂರೆಂಟು ಫಲವಾಗಿ ತೆಂಗಿನಕಾಯಿ ಮತ್ತೇನೂ ಅರಸರೆ ಎನ್ನುತ್ತಾಳೆ

ಕೃಷ್ಣ ರುಕ್ಮಿಣಿಯನ್ನು ಸೋಲಿಸಬೇಕೆಂದು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಒಗಟುಗಳನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಾನೆ ಆದರೆ ರುಕ್ಮಿಣಿ ಅವುಗಳನ್ನು ನಿರಾಯಾಸವಾಗಿ ಬಿಡಿಸುತ್ತಾಳೆ

ಕೃಷ್ಣನ ಒಗಟೆಲ್ಲವೂ ಮುಗಿದ ನಂತರ ರುಕ್ಮಿಣಿಯ ಸರದಿ ಬರುತ್ತದೆ ರುಕ್ಮಿಣಿ ಚಮತ್ಕಾರವಾಗಿ ಒಗಟುಗಳನ್ನು ಹೆಣೆದು ಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ಬಿಡಿಸಲು ಹೇಳು ತ್ತಾಳೆ ಆದರೆ ಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ತಕ್ಷಣ ಹೊಳೆಯುವುದಿಲ್ಲ ಅವನು ತಡವರಿಸುತ್ತಾನೆ ಆಗ ರುಕ್ಮಿಣಿ ಮುಸಿ ಮುಸಿ ನಗುತ್ತಾಳೆ ಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ಹುಸಿ ಕೋಪ ಬರುತ್ತದೆ ಅವನು ಬುಸುಗುಟ್ಟುತ್ತಾನೆ

ಒಬ್ಬನ್ನ ಕಟ್ಟಿದ್ದೆ, ಒಬ್ಬನ್ನ ಸುಟ್ಟಿದ್ದೆ ಒಬ್ಬನಿಗೆ ನೀರು ಎರೆದಿದ್ದೆ" ಎಂದು ರುಕ್ಮಿಣಿ ಹೇಳಿದಾಗ ಕೃಷ್ಣನ ಕೋಪ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ

ಯಾವನ್ನ ಕಟ್ಟಿದ್ದೆ, ಯಾವನ್ನ ಸುಟ್ಟಿದ್ದೆ, ಯಾವನಿಗೆ ನೀರು ಎರೆದಿದ್ದೆ ಎನುತಲೆ ಭೀಮೇಶ ಹಿರಿದ ಅಗಲವ" ಕೃಷ್ಣ ಕಿಡಿಕಾರುತ್ತಾ ಖಡ್ಗ ಝಳಪಿಸು ತ್ತಾನೆ

ಇಲ್ಲಿ ಬೀಮವ್ವ ಹಾಸ್ಯ ಬೆರೆತ ಸರಸವಾದ ಸಂಭಾಷಣೆಯನ್ನು ಒಗಟುಗಳ ಚೌಕಟ್ಟಿನೊಳಗೆ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾಳೆ

ರುಕ್ಮಿಣಿಯ ಒಗಟಿನ ಮಾತುಗಳು ಹೀಗೇ ಮುಂದುವರೆಯುತ್ತವೆ ಕೃಷ್ಣ ಮಾತ್ರ ಅವುಗಳ ಒಳಾರ್ಥಗಳನ್ನು ತಕ್ಷಣ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳದೆ ಕಳವಳಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರುತ್ತಾನೆ

ಕಡೆಗೆ ರುಕ್ಮಿಣಿ ಬಾಗಿಲ ಹಾಕಿದ್ದೆ, ಅಗಳಿಯ ನೂಂದ್ದೆ, ಭೀಮೇಶ ಕೃಷ್ಣರಾಯರೆ ನಿಮ್ಮ ತೋಳಿಗೆ ತಲೆಗೊಟ್ಟು ಮಲಗಿದ್ದೆ' ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ

ಆಗ ಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ಆನಂದವಾಗುತ್ತದೆ ಕೋಪ ಕರಗುತ್ತದೆ, ಕಳವಳ ದೂರವಾಗುತ್ತದೆ ಅವನು ರುಕ್ಮಿಣಿಯ ಕಡೆಗೆ ನೋಡುತ್ತಾ ಮುಗುಳ್ನಗುತ್ತಾನೆ

ಈ ಒಗಟುಗಳಲ್ಲಿ ಭೀಮವ್ವನ ಸಂಭಾಷಣಾ ಚಾತುರ್ಯ ತುಂಬಾ ಚೆನ್ನಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ, "ಭೀಮೇಶಕೃಷ್ಣ" ಎಂಬ ಅಂಕಿತದ ಬದಲು "ಭೀಮೇಶಕೃಷ್ಣರಾಯರೆ' ಎಂಬ ಪ್ರಯೋಗವಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಒಗಟುಗಳು ಆಕೆಯ ರಚನೆ ಹೌದೋ, ಅಲ್ಲವೋ ಎಂಬ ಸಂಶಯ ಬರಬಹುದು ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಭಾಷಾ ಪ್ರಯೋಗ, ಶೈಲಿ, ಸಂಭಾಷಣಾ ಚಾತುರ್ಯ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ ಇವು ಭೀಮವ್ವನ ರಚನೆಯಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ

** ** *"

ಭೀಮವ್ವನ ಅಂತ್ಯ

ಭೀಮವ್ವ ಸುಮಾರು ತನ್ನ ಎಂಬತ್ತೊಂದನೆಯ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ದೇಹವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿದಳೆಂದು ಭಕ್ತರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಸ್ವಪ್ನಾನುಭವಗಳಿಂದ ದಿವ್ಯಪ್ರೇರಣೆಯನ್ನು ಪಡೆದು ಆವಳು ಅನೇಕ ವಿಶಿಷ್ಟ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದಳು ಶ್ರೀಹರಿಯ ಗುಣ ಮಹಿಮೆಗಳನ್ನು ಕೊಂಡಾಡುತ್ತಾ ಆಕೆ ಕಾಶಿ, ಗಯಾ, ಸೋದೆ, ಮಂತ್ರಾಲಯ, ತಿರುಪತಿ, ಉಡುಪಿ ಮಳಖೇಡ ಮುಂತಾದ ಹಲವಾರು ಪುಣ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಿದಳು ಆಯಾ ಕ್ಷೇತ್ರ ಮೂರ್ತಿಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಭೀಮವ್ವ ಭಾವಾವಿಷ್ಟಳಾಗಿ ಮಾಡಿರುವ ಕೃತಿಗಳೇ ಇದಕ್ಕೆ ನಿದರ್ಶನ ನಂತರ ಆವಳು ಹೊಸಪೇಟೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ತನ್ನ ತಂಗಿಯ ಮಗನಾದ ಸೊಂಡೂರು ಕೃಷ್ಣಾಚಾರ್ಯರ ಮನೆಯನ್ನು ಸೇರಿದಳು ವೃದ್ಧಾಪ ದ ದೆಸೆಯಿಂದ ದೇಹಕ್ಕೆ ಖಾಯಿಲೆ ಬಂದರೂ ಭೀಮವ್ವ ಭೀಮೇಶಕೃಷ್ಣನ ಧ್ಯಾ ನವನ್ನು ಬಿಡಲಿಲ್ಲ ಹಾಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಮಲಗಿದ್ದರೂ ಆಗಾಗ ಭಾವಪರವಶವಾಗುವುದು, ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದು ನಡೆದೇ ಇತ್ತು 1903ನೇ ಇಸವಿ ಕೃತುನಾಮ ಸಂವತ್ಸರದ ಪುಷ್ಯ ಶುದ್ಧ ತ್ರಯೋದಸಿಯಂದು ಆವಳಿಗೆ ಭಾಗವತ ಸ್ತೋತ್ರವನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ರಚಿಸಿ ಹಾಡಬೇಕೆಂಬ ಅಪೇಕ್ಷೆಯಾಯಿತು ಹಾಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಮಲಗಿದ್ದ ಹಾಗೇ ಅವಳು ಹಾಡಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದಳು

ಗಂಗಾಧರ ಸುತ ಗಣಪತಿ । ಮಂಗಳ
ಚರಣಕ್ಕೆ ಎರಗುವೆ । ಎರಗಿ ನಾ
ಪೇಳುವೆ ॥ ನೀರೊಳಗಿರುವ ನಾರಾಯಣ
ಸ್ವಾಮಿ ದೋಷ ದೂರನಾದ ಜ್ಞಾನಗಮ್ಯ
ನಿರಾಶ್ರ್ಯ । ವೇದಶಾಸ್ತ್ರ ಭಾರತ ಭಾರಿ
ಮೂಲ ರಾಮಾಯಣ ಪಂಚರಾತ್ರಾಗಮ

' ಎಂದು ಮುಂದುವರೆಸುವಷ್ಟರಲ್ಲಿಯೇ ಅವಳಿಗೆ ಅತೀವ ಬಳಲಿಕೆಯಾಯಿತು ಧ್ವನಿ ಕ್ಷೀಣವಾಗತೊಡಗಿತು ನಾರಾಯಣ ನಾರಾಯಣ" ಎಂದು ಉಚ್ಚರಿಸುತ್ತಿರುವಾಗಲೇ ಅವಳ ಪ್ರಾಣಪಕ್ಷಿ ಹಾರಿತು ಸಾರ್ಥಕವಾದ ಜೀವನವನ್ನು ನಡೆಸಿದ ಭೀಮವ್ವ ಶ್ರೀಮೋಶಕೃಷ್ಣನ ಸ್ಮರಣೆ ಮಾಡುತ್ತಲೇ ಅವನ ಪಾದಾರವಿಂದವನ್ನು ಸೇರಿದಳು ಹರಿಭಕ್ತಿಯ ಉತ್ಕೃಷ್ಟ ಬೆಳಕನ್ನು ತನ್ನ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಬೀರಿದ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಜ್ಯೋತಿಯೊಂದು ಜಗತ್ತಿನಿಂದ ಕಣ್ಮರೆಯಾಯಿತು

ಭೀಮವ್ವ ತೀರಿಕೊಂಡ ಹತ್ತು ದಿನಗಳ ನಂತರ ಚಕ್ರದೋಪಾದಿಯಲ್ಲಿ ಜ್ವಾಜಲ್ಯಮಾನವಾದ ಕೆಂಪು ಬಣ್ಣದ ನಕ್ಷತ್ರವೊಂದು ಆಕೆಯ ಉತ್ತರಕ್ರಿಯೆಗಳು ನಡೆದ ತುಂಗಭದ್ರಾ ತೀರದ ಹೋಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬಂದಿತೆಂದೂ ನಂತರ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಗೋಪುರದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕ್ಷಣ ಮಿನುಗಿ ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಕಣ್ಮರೆಯಾಯಿತೆಂದೂ ಭಕ್ತರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ

ಬಾಳಿಗೆ ಸ್ಫೂರ್ತಿ

ಭೀಮವ್ವನ ಬದುಕು ಮುಂದಿನ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಸ್ಫೂರ್ತಿದಾಯಕವಾದದ್ದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ಹಳ್ಳಿಯ ಹೆಂಗಸು ಚಿಕ್ಕ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೇ ಗಂಡನನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಳು ಆದರೆ ತನ್ನ ದುರಾದೃಷ್ಟಕ್ಕಾಗಿ ಅವಳು ವಿಧಿಯನ್ನು ಶಪಿಸಲಿಲ್ಲ ಬಾಳಿಗೆ ಬೆನ್ನು ತೋರಿಸುವ ನಿರಾಶೆಯ ಹಾದಿಯನ್ನು ಹಿಡಿಯಲಿಲ್ಲ ಲೌಕಿಕ ಸುಖದ ಬೆನ್ನು ಹತ್ತಲಿಲ್ಲ ಜಗದಾಧಾರನಾದ ಭಗವಂತನನ್ನೇ ಅವಳು ಮೊರೆ ಹೊಕ್ಕಳು ಜೀವನದ ಒಂದೊಂದು ಕ್ಷಣವನ್ನೂ ಅವನ ಚಿಂತನೆಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡಳು ಸಾಧನಮಾರ್ಗದ ಶಿಸ್ತನ್ನು ಪಾಲಿಸಲು ವ್ರತ ನಿಯಮ ಉಪವಾಸ

ಗಳನ್ನು ನಿಷ್ಠೆಯಿಂದ ಅನುಷ್ಠಾನ ಮಾಡಿ ಸಂಪ್ರದಾಯಬದ್ಧ ಜೀವನ ನಡೆಸಿದಳು ಭಗವಂತನ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದ ಪಡೆದ ಪ್ರತಿಭಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳನ್ನು ಅವನ ಗುಣಗಾನಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಮೀಸಲಿಟ್ಟಳು ಅಕ್ಷರ ಜ್ಞಾನವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಎಂತಹ ಪಂಡಿತರೂ ವಿಸ್ಮಯಪಡುವಂತಹ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ ಜನಮನದಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಪ್ರಚೋದಿಸಿದಳು ತನ್ನ ವಿಪುಲವಾದ ಸಾಹಿತ್ಯದಿಂದ ಕನ್ನಡದ ಹರಿದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯ ಭಂಡಾರವನ್ನು ಶ್ರೀಮಂತಗೊಳಿಸಿದಳು ವೇದಶಾಸ್ತ್ರ ಪುರಾಣಗಳ ಒಳ ಅರ್ಥವನ್ನು ತಿಳಿಯಾದ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ನಿರೂಪಿಸಿದಳು ಭಕ್ತಿಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಮುನ್ನಡೆಯಲು ಕನ್ನಡಿಗರ ಕೈಗಳಿಗೆ ತನ್ನ ಕೃತಿಗಳೆಂಬ ಕೈದೀಪವೊಂದನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಮರೆಯಾಗಿ ಹೋದಳು

ಸಾಮಾನ್ಯರಾದ ಹಳ್ಳಿಯ ಹೆಂಗಸರೂ ಸಹ ಬದುಕನ್ನು ಸಾರ್ಥಕಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ದೇವರನ್ನು ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ದಾರಿಯತ್ತ ಸಾಗಬಹುದೆಂಬುದನ್ನು ತೋರಿದ ಹರಪನಹಳ್ಳಿ ಭೀಮವ್ವ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದ ಮೀರಾಬಾಯಿ ಎಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧಳಾಗಿದ್ದಾಳೆ

ದುಷ್ಟ ಅಲ್ಪರಿಗೆ ಬಾಯ್‌ತೆರೆಯಲಿಲ್ಲ ಭೀಮೇಶ–
ಕೃಷ್ಣ ನಿನ್ನದಯ ಬೇಡಿಕೊಂಬೋದೊಂದರಿಯೆನೋ ॥ '

** ** **

——— ಭೀಮವ್ವನ ಕೆಲವು ಹಾಡುಗಳು

ಸ್ಮರಿಸಿ ಬದುಕಿರೊ

ಸ್ಮರಿಸಿ ಬದುಕಿರೊ ಸರ್ವಾನಂದ ಗುರುಗಳ
ನಿರುತದಿಂದ ಇಷ್ಟಫಲವ ನೀಡೋ ವರಗಳ ಬೇಡಿ ಪ

ಆದಿಕಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಮಹಾದೇವ ಕರೆಯೆ ಬಂದು ನಿಂತ
ಶ್ರೀದೇವಿರಮಣನ ಮುದ್ದು ಪಾದಾಂಬುಜವ ಪೂಜಿಸುವರ ೧

ಉತ್ತಮವಾಗಿದ್ದ ದಿವ್ಯ ಛತ್ರ ವಿಜಯತೀರ್ಥ ನಿರ್ಮಿಸಿ
ನಿತ್ಯದಲಿ ಮೃಷ್ಟಾನ್ನದಾನ ವಿಸ್ತಾರವನೆ ಪೇಳಲೊಶವೆ ೨

ಕುಷ್ಠರೋಗ ವ್ಯಾಧಿ ಜ್ವರ ಚತುರ್ಥಿ ಭಯ ಭೀತಿಗಳನೆಲ್ಲ
ಬಿಡಿಸೋಡಿಸಿ ತೀರ್ಥಅಂಗಾರದಲಿ ಸಮಸ್ತರ ಮಹಿಮೆಯ ನೋಡಿ ೩

ಸಂತಾನ ಸ... ತದ ಫಲವ ನಿಂತುಕೊಡುತ ಮಂತ್ರಾಕ್ಷತೆಯು
ಗ್ರಂಥ ಪದಸುಳಾದಿಯು ಲಕ್ಷ್ಮೀಕಾಂತಗೆ ಮಾಡರ್ಪಿಸುವರ ೪

ಹರಿಯು ದಿವ್ಯಾಸಿಕೆಯು ನಾಮ ಗುರು ವಿಜಯರಾ-
ಯರ ಪ್ರೇಮ ಪಡೆದು ಭೀಮೇಶಕೃಷ್ಣನಂಘ್ರಿ ಬಿಡದೆ
ಭಜನೆ ಮಾಡುವವರ ೫

** ** *

ನೋಡಿ ದಣಿಯುವೆನ್ನ ಕಂಗಳು

ನೋಡಿ ದಣಯುವೆನ್ನ ಕಂಗಳು ಈ ಸೋದೆಲಿರುವ
ಈಡು ಇಲ್ಲದುತ್ಸವಂಗಳ
ಬೇಡಿದವಗೀ ದ್ವಜಬುತ್ತಿ ನೀಡಿ ದಾಸಸೂರ್ಾಡುವರ ಪ

ಯತಿಗಳ ಸಮೂಹವೆಷ್ಟು ಮಿತಿಯಿಲ್ಲದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ್ಯವೆಷ್ಟು
ಮತಿಹೀನರಿಗೆ ಗತಿಯ ಕೊಡುವ ಪ್ರಥಿವಿಗಧಿಕ ಗುರುಗಳನ್ನು ೧

ಭೂತನಾದಗೆರಗಿ ನಿಂತು ವಾತಸುತಗೆ ಕೈಯ ಮುಗಿದು
ಆತ ನಾರಾಯಣಭೂತನೆಂಬೋ ನೀತವಾದ ದೂತನಂತೆ ೨

ಕೊಳಲ ಕೃಷ್ಣ ಧವಳಗಂಗಾ ಹೊಳೆಯೊ ಮುತ್ತಿನ ಗದ್ದಿಗೆ ಮ್ಯಾಲೆ
ಕಳೆಯು ಸುರಿವೊ ಕಮಲಪಾದ ಇಳೆಯೊಳ್ ಇಲ್ಲೀಳಿಗೆಯ ಪೂಜೆ ೩

ಸನಕಾದಿ ಸುರೇಶನೆದುರು ಕಣಕ ಹ್ವಾಲಗವನ್ನೆ ಮಾಡಿ
ಮನಕೆ ಬಂದ ಮೃಷ್ಟಾನ್ನವನು ಜನಕೆ ತೃಪ್ತಿಬಡಿಸುತಿರಲು ೪

ಸುತ್ತ ವೃಂದಾವನದ ಮಧೆ ಉತ್ತಮರಾದ ವಾದಿರಾಜರು
ಸತ್ಯವತಿಯ ಸುತರ ಎದುರು ನಿತ್ಯಾನಂದಭರಿತರಾಗಿ ೫

ಸೃಷ್ಟಿಗಧಿಕಾನಂತಾಸನವು ಶ್ವೇತದ್ವೀಪ್ವೈಕುಂಠವೆಂಬೊ
ಮುಕ್ತಸ್ಥಳದಲ್ವಾಸವಾದ ಲಕ್ಕುಮಿ ತ್ರಿವಿಕ್ರಮನ ೬

ನೇಮನಿಷ್ಠ ಸೇವಕ ಜನಕೆ ಬೇಡಿದ ಇಷ್ಟಾರ್ಥ ಕೊಡುವೊ
ಭೀಮೇಶಕೃಷ್ಣನ್ನ ದಯದಿ ನೋಡಿದೆ ಹಯವದನನಂಘ್ರಿ ೭

** ** **

ಹರಪನಹಳ್ಳಿ ಭೀಮವ್ವ

ಪಾಲಿಸೆನ್ನನು ಜಯರಾಯ

ಪರಮ ಪಾವನ ವೃಂದಾವನ ಮಳಖೇಡ ಕಾಗಿನೀ ನದಿ
ತೀರದಿ ತಪವಾಚರಿಸುತ ಗುರುಗಳು ಇರುವರ್ಕ್ಯತಿ
ಗಳ್ಹನ್ನೆರಡು ಮಂದಿ
ರಘುವರ ಅಕ್ಷೋಭ್ಯತೀರ್ಥರ ನಡುವೆ ಕುಳಿತಿದ್ದಂಥ
ಟೀಕೆ ಬರೆದ ಜಯ ಮಹರಾಯರಿವರು
ಪಾಲಿಸೆನ್ನನು ಜಯರಾಯ ಪ

ಎತ್ತಿನ ಜನ್ಮದಿ ಬಂದು ಶ್ರೀಮದಾನಂದತೀರ್ಥರಲ್ಲಿದ್ದು
ಶಿಷ್ಯತ್ವ ವಹಿಸಿಕೊಂಡು
ಬಿಟ್ಟು ಹರಿದಿನ ಮೇವು ನೀರನೆ ಪುಸ್ತಕದ
ಗಂಟ್ಹೊತ್ತು ತಿರುಗುತ
ತತ್ವಜ್ಞಾನವ ತಿಳಿದು ದ್ವಾದಶ ಸ್ತೋತ್ರ ಹೇ–
ಳುತ ಪ್ರಕಟವಾದರು ೧

ಗೋವುಸುತನ ಜನ್ಮ ನೀಗಿ ಮಂಗಳವೇಡಿ
ಸಾಹುಕಾರನ ಸುತನಾಗಿ
ತೇಜಿಯನೇರಿ ಮಾನದಿ ಮಧ್ಯದಲಿ
ಮಂಡಿಬಾಗಿ ನೀರನು ಕುಡಿಯೆ
ಲಾಕ್ಷಣ ನೋಡಿ ಕರೆತರಲವರ ಗುರುಗಳ
ಪಾದಕ್ವಂದನೆ ಮಾಡಿ ನಿಂತರು ೨

ಅಕ್ಷೋಭ್ಯತೀರ್ಥರು ಆ ಮಹಿಮರ ನೋಡಿ
ಕೊಟ್ಟು ಕಾಯ್ಕರದಲಿ
ಜುಟ್ಟು ಜನಿವಾರವನು ಕಿತ್ತೆ ಕಾವಿಶಾಟಿಗಳನು
ಉಟ್ಟು ದಂಡಕಾಷ್ಟವ್ಹಿಡಿದು
ಶ್ರೇಷ್ಠ ಯತಿ ಆಶ್ರಮದಿ ಕುಳಿತಿರೆ ಹೆತ್ತವರು
ಹುಡುಕುತ್ತ ಬಂದರು ೩

ಕಂಡಕಂಡಂತೆ ಮಾತುಗಳಾಡಿ ಗುರುಗಳಿಗೆ
ಧೋಂಡು ರಘುನಾಥನ ಕರಕೊಂಡು
ಹಿಂದಕೆ ಹೋಗಿ ಹೆಂಡತಿ ಸಹಿತೆರೆದು ಪ್ರಸ್ತ
ಮಂಡಿಗಿ ಮೃಷ್ಟಾನ್ನ ಉಣಿಸಿ
ಚೆಂದದ್ವಸ್ತ್ರಾಭರಣ ಕೊಟ್ಟುರುಟಣೆಯು
ಮಾಡಿಸ್ಯಾರತಿಯು ಬೆಳಗೋರು ೪

ಸುಪ್ಪತ್ತಿಗೆಯು ಮಂಚ ಕುತ್ತಣಿ ಹಾಸಿಕೆಯಲ್ಲಿ
ಇಟ್ಟು ತಾಂಬೂಲ ಬು_
ಕ್ಕ_ಟ್ಟು ಪರಿಮಳ ಗಂದ ಸಕ್ಕರೆ ಕ್ಷೀರಗಳು ಲಡ್ಡಿಗೆ
ಅಚ್ಚಮಲ್ಲಿಗೆಮಾಲೆ ಪಲಗಳು
ರತ್ನ ಜ್ಯೋತಿ ಪ್ರಕಾಶದೊಳಗುತ್ತಮರು
ಕುಳಿತಿರಲರ್ಥಿಯಿಂದಲಿ ೫

ಮಡದಿ ಮಂಚಕೆ ಬಂದ ಸಡಗರವನು ನೋಡಿ
ಕಡುಕೋಪದಲಿ ದೊಡ್ಡ
ಹೆಡೆಯ ತೆಗೆದು ಕಣ್ಣು ಬಿಡುತ ವಿಷನಾಲಿಗೆಂ
ಚಾಚುತಾರ್ಭಟಿಸಿ ಬರುತಿರಲ_
ಸಾಧ್ಯಸರ್ಪವು ಕಡಿವುದೆನುತೆದೆ ಒಡೆದು ಕೂಗಲು
ಹಡೆದವರು ಬಾಯ್ಬಿಡುತ ಬಂದರು ೬

ಹಾವಾಗ್ಹರಿದು ಹುತ್ತವ ಸೇರಿಕೊಂಬುವೋದೀಗ
ನಾವು ಮಾಡಿದಪರಾಧ
ಕ್ಷಮಿಸಬೇಕೆನುತಲಿ ಬೇಡಿಕೊಂಡಾಕ್ಷಣದಿ ಮಗನ
ನೋಡಿ ಕರೆತಂದಾಗ
ಅಕ್ಷೋಭ್ಯರಾಯರಂಘ್ರಿಚರಣಕೊಪ್ಪಿಸಿ ನಾವು
ಧನ್ಯರಾದೆವೆಂದರು ೭

ಅತಿಬ್ಯಾಗದಿಂದವರಿಗ್ಯತಿ ಆಶ್ರಮುವಕೊಟ್ಟು ದೇ–
ವತಾಪೂಜೆಗಧಿಕಾರಮಾಡಲು
ಗುರುಗಳು ಪಾಂಡಿತ್ಯದಿ ಇವರಿಗೆ ಪ್ರತಿಯು ಇಲ್ಲ–
ವೆಂದೆನಿಸಿ ಮೆರೆವರು
ಪತಿತರನೆ ಪಾವನವ ಮಾಡಿ ಸದ್ಗತಿಯ ಕೊಡುವ
ಸಜ್ಜನ ಶಿರೋಮಣಿ ೮

ಮಧ್ವರಾಯರು ಮಾಡಿದಂಥ ಗ್ರಂಥಗಳಿಗೆ
ತಿದ್ದಿ ಟೀಕೆ ಟಿಪ್ಪಣಿ ಮಾಡಿ
ಇದ್ದ ಮಹಾತ್ಮರು ಪದ್ಮನಾಭ ಭೀಮೇಶಕೃಷ್ಣಗೆ
ಪರಮ ಭಕ್ತರೆನಿಸಿ ಮೆರೆವರು
ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯನ ಗರುವ ಮುರಿದು ಪ್ರಸಿದ್ಧರೆನಿಸೋರು
ಸರುವ ಲೋಕದಿ ೯

** ** **

ಆರತಿ ಬೆಳಗಬನ್ನಿರೆ

ಆರತಿಯು ಬೆಳಗಬನ್ನಿರೆ ಆರತಿಯು ಬೆಳಗಬನ್ನಿರೆ
ಪಾರ್ವತಿದೇವಿಯರಿಗೆ
ಕೀರುತಿ ಕೊಂಡಾಡುತಲಿ ಪರ್ವತರಾಜನ ಮಗಳಿಗೆ
ಆರತಿಯು ಬೆಳಗಬನ್ನಿರೆ ಪ

ವಾಲೆ ಕರಾಣಿ ಚಿಂತಾಕು ಮ್ಯಾಲೆ ಸರಿಗೆ ಸರ ಮುತ್ತುಗಳು
ಕಾಲಗೆಜ್ಜೆ ಸರಪಳಿನಿಟ್ಟ ಪಾಲಾಕ್ಷನ ಮಡದಿಗೆ ೧

ರಂಗುಮಾಣಿಕ್ಯದ ಹೆರಳು ಬಂಗಾರದಾಭರಣವಿಟ್ಟು
ದುಂಡುಮಲ್ಲಿಗೆ ಮುಡಿದು ಕುಳಿತ ಮಂಗಳಾದೇವಿಯರಿಗೆ ೨

ದುಂಡುಮುತ್ತಿನ ಮುಕುರ್ಕವು ಚಂದ್ರಬಾಳ್ಯಬುಗುಡಿನಿಟ್ಟು
ದುಂಡು ಹರಡಿ ಕಂಕಣಕಮಲ ದ್ವಾ೦ ರ್ಜನಿಟ್ಟ ವಾರಿಜಾಕ್ಷಿಗೆ ೩

ಜಾ ಮಾಣಿಕ್ಯದ ವಂಕಿ ನೂತನಾದ ನಾಗಮುರಿಗೆ
ಪ್ರೀತಿ೦ಲಿ ಪೀತಾಂಬ್ರನುಟ್ಟು ಜ್ಯೋತಿಯಂತೆ ಹೊಳೆವೊ ಗೌರಿಗೆ ೪

ನೀಲವರ್ಣ ಭೀಮೇಶಕೃಷ್ಣ ಧ್ಯಾನಮಾಡುತ ಕೃಷ್ಣನ
ನೀಲಕಂಠನ ಸಹಿತ ಕುಳಿತ್ವಿಶಾಲನೇತ್ರೆ ಪಾರ್ವತಿಗೆ ೫

** ** **

ಆರತಿ ಮಾಡೆ ನೀರೆ

ಆರತಿ ಮಾಡೆ ನೀರೆ ಭಾರತಿ
ಗಾರತಿ ಮಾಡೆ ನೀರೆ
ಮಾರುತಿ ಸತಿಯಾದ ದ್ರೌಪದಿದೇವ್ಯೇರಿ–
ಗಾರತಿ ಮಾಡೆ ನೀರೆ ಪ

ಅರಸು ಭೀಮರಾಯಗೊಂದಿ ಕುಳಿತಿರೆ ಕೃಷ್ಣೆ
ಅರಿಷಿಣ ಕುಂಕುಮ ಹಚ್ಚಿ ಹರುಷದಿ ದ್ರೌಪದಿ ೧

ಸೌಂದರ ಭೀಮಸೇನ ತಂದ ಸುಗಂಧಕುಸುಮ
ಗಂಧಪರಿಮಳ ಹಚ್ಚಿ ಮುಡಿಸಿ ಮಲ್ಲಿಗೆ ಕೃಷ್ಣೆ ೨

ವಾಸವಾಗಿ ಬೊಮ್ಮಗಟ್ಟಿಲಿ ಕುಳಿತ ಭೀ–
ಮೇಶಕೃಷ್ಣನ ದಯ ಪಡೆದ ಪಾಂಚಾಲಿ ಸತಿ ೩

** ** **

ಬಾಗಿಲು ತೆಗೆಯೆ ಜಾಣೆ

ಇಂದುವದನೆ ಪಾರ್ವತಿಯೆ ನಾ ಇಲ್ಲಿಗೆ
ಬಂದೆನು ಬಾಗಿಲು ತೆಗೆಯೆ ಜಾಣೆ
ಬಂದೆನು ಬಾಗಿಲು ತೆಗೆಯೆ ೧

ಬಂದವರ‍್ಯಾರೀ ವ್ಯಾಳ್ಯದಿ ಬಾಗಿಲು
ಬಂದು ತೆಗೆಯೊರ‍್ಯಾರಿಲ್ಲ ಈಗ
ಬಂದು ತೆಗೆಯೊರ‍್ಯಾರಿಲ್ಲ ೨

ಅಂಗನಾಮಣಿ ಕೇಳೆ ಗಂಗಾಧರನೆನಿಸಿದ
ಚಂದ್ರಶೇಖರ ನಾ ಬಂದೀನ ಜಾಣೆ
ಚಂದ್ರಶೇಖರ ನಾ ಬಂದೀನೆ ೩

ಸಿಂಧುರಾಜನ ಸತಿಸುತರನ್ನೊತ್ತಿಲ್ಲಿಗೆ
ಬಂದ ಕಾರಣವೇನು ನೀನು ಅವ–
ರಿಂದ ಕಾರಣ ಮತ್ತೇನು ೪

ಕುಸುಮಲೋಚನೆ ಕೇಳೆ ಪಶುಪತಿ ನಾ ಬಂದೆ
ಕುಶಲದಿ ಬಾಗಿಲು ತೆಗೆಯೆ ಜಾಣೆ
ಕುಶಲದಿ ಬಾಗಿಲು ತೆಗೆಯೆ ೫

ಪಶುಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಪತಿಯಾದರೆ ನಿನಕೊಂಬು
ಹಸನಾಗಿ ತೋರಿಸೊ ಎನಗೆ ಕೊಂಬು
ಹಸನಾಗಿ ತೋರಿಸೊ ಎನಗೆ ೬

ಸರ್ಪಶರೀರದಲ್ಲೆತ್ತಿಕೊಂಡಿರುವಂಥ
ಶ್ರೇಷ್ಠ ಶಿವನು ನಾ ಬಂದೀನೆ ಜಾಣೆ
ಶ್ರೇಷ್ಠ ಶಿವನು ನಾ ಬಂದೀನೆ ೭

ಸರ್ಪಸೇರಿರುವಂಥ ಹುತ್ತ ನೀನಾದರೆ
ಇತ್ತ ಬರುವೋದುಚಿತಲ್ಲ ಪೋಗೊ
ಇತ್ತ ಬರುವೋದುಚಿತಲ್ಲ ೮

ಕಾಂತೆ ಪಾರ್ವತಿ ನೀಲಕಂಠ ನಾ ಬಂದೀನಿ
ಸಂತೋಷದಿ ಬಾಗಿಲು ತೆಗೆಯೆ
ಸಂತೋಷದಿ ಬಾಗಿಲು ತೆಗೆಯೆ ೯

ಕಂಠದೊಳಗೆ ಕಪ್ಪಿದ್ದರೆ ನೀ ನವಿ-
ಲಂತೆ ಕುಣಿದು ತೋರಿಸೆನಗೆ ನವಿ-
ಲಂತೆ ಕುಣಿದು ತೋರಿಸೆನಗೆ ೧೦

ಫಾಲಾಕ್ಷ ನಾ ರುಂಡಮಾಲೆ ಧರಿಸಿದಂಥ
ಶೂಲಿಯು ನಾನು ಬಂದೀನೆ ತ್ರಿ
ಶೂಲಸಹಿತ ನಾ ಬಂದಿನೆ ೧೧

ಮೂರು ಶೂಲೆಗಳಾ ವ್ಯಾವ ಕಡೆಯಲುಂಟು
ಭಾಳ ಬಲ್ಲವರಲ್ಲೆ ಪೋಗಯ್ಯ ನೀ
ಭಾಳ ಬಲ್ಲವರಲ್ಲೆ ಪೋಗಯ್ಯ ೧೨

ಪ್ರಾಣದೊಲ್ಲಭೆ ಕೇಳೆ ಸ್ಥಾಣು ನಾ ಬಂದೀನಿ
ಜಾಣೆ ನೀ ಬಾಗಿಲು ತೆಗೆಯೆ ಒಳ್ಳೆ
ಜಾಣೆ ನೀ ಬಾಗಿಲು ತೆಗೆಯೆ ೧೩

ಸ್ಥಾಣು ನೀನಾದರೆ ವೇಣುಮುದ್ದಲೆ ಮಾಡೊ
ಜಾಣರ ಮನೆಗೆ ನೀ ಪೋಗಯ್ಯ ಒಳ್ಳೆ
ಜಾಣರ ಮನೆಗೆ ನೀ ಪೋಗಯ್ಯ ೧೪

ಶಂಬರಾರಿಯು ಸಂಹರಿಸಿದ ಗಜ ಚ-
ರ್ಮಾಂಬರಧಾರನು ನಾನೇ ಚ-
ರ್ಮಾಂಬರಧಾರನು ನಾನೆ ೧೫

ಕಾಮನ ವೈರಿ ಭಸ್ಮಾಂಗವ ಧರಿಸಿದ
ಸಾಮಜ ವಸನವ ನೋಡಿ ಇರ–
ಲಾರೆನು ನಿನ್ನೊಡಗೂಡಿ ೧೬

ಭೂತಗಣಂಗಳ ನಾಥನಾಗಿರುವೊ ಪ್ರ–
ಖ್ಯಾತನು ನಾನು ಬಂದೀನೆ ಸದ್ಯೋ–
ಜಾತನು ನಾನು ಬಂದೀನೆ ೧೭

ಭೂತಗಣವ ಕೂಡಿ ಯಾತಕೆ ಬರುವುದು
ಭೀ ಬಡುವೆ ಮುಂಚೆ ಸಾಗೋ ನಾ
ಭೀ ಬಡುವೆ ಮುಂಚೆ ಸಾಗೋ ೧೮

ಮಾತಿಗೆ ಮಾತನಾಡುವೋರೆ ಪಾರ್ವತಿ ಕೇಳೆ
ಮೂಕನಂತಿರುವೆನೆ ನಾನು ಇನ್ನು
ಮೂಕನಂತಿರುವೆನೆ ನಾನು ೧೯

ಮೂಕನಂತಿರುವುದ್ವಿವೇಕ ಭೀಮೇಶಕೃಷ್ಣ–
ನ್ನ ಕರುಣಕೆ ಪಾತ್ರನಾದ ನಿನಗೆ
ನಾ ಕೈಯ ಮುಗಿವೆ ಬಾ ನೀನು ೨೦

** * **

ಕಾಶಿ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರ ಗಂಗಾಧರ

ಕಾಶಿ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರ ಗಂಗಾಧರ ಹಿಂಗಿಸೆನ್ನ
ಲಿಂಗ ಭಂಗಬಡಿಸೊ ನರಸಿಂಹ ಭಕ್ತ ೧

ಭೂತನಾಥ ಪಾರ್ವತಿನಾಧ ತ್ರಿನೇತ್ರ ಎನ್ನ
ಭೀತಿ ಬಿಡಿಸು ಸೇತು ಶ್ರೀರಾಮ ಲಿಂಗ ೨

ಹಂಪೆಯಲ್ವಾಸವಾದ ಪಂಪಾ ಭೀಮೇಶಕೃಷ್ಣ ನಿ–
ನ್ನೆಂತೊಲಿಸುವುದೊ ಗೌರೀಕಾಂತ ಶಿವಲಿಂಗ ೩

** ** **

ಪ್ರಾಣದೇವರ ಕನ್ನಡ ಮಂತ್ರ

ಪ್ರಾಣೇಶ ವಾಣೀಶ ತಾಮಣಿ ಪ್ರಕಾಶ
ವೀಣಾಪಾಣಿಯ ಪ್ರಿಯ ಜಾಣನಾರದರೀಶ
ಕಾಣಿಸದಂತಿರುವ ಸರ್ವರಲ್ಲಾವಾಸ

ಕ್ಷೀಣವಾಗೋದು ನಿನ್ನ ನಂಬಿದವರ ದೋಷ
ಕ್ಷೋಣೀಪತಿಯ ಪಾದಪದ್ಮಕ್ಕೆ ನಿಜದಾಸ ಎ–
ನ್ನಾಣೆ ನಿನ್ನಾಣೆ ಭೀಮೇಶಕೃಷ್ಣನ ಪಾದ–
ರೇಣು ತೋರಿಸು ತೋರದಿರಲಾಗದು

** ** **

ಮೊದಲೆ ಪಾಲಿಸೆನ್ನ ಮೊದಲಗಟ್ಟಿ ಹನುಮನೆ

ಮೊದಲೆ ಪಾಲಿಸೆನ್ನ ಮೊದಲಗಟ್ಟಿ ಹನುಮನೆ
ಮುದದಿ ಜಾನಕಿಗೆ ಮುದ್ರೆ ಇಟ್ಟ ವಾನರನೆ ಪ

ದಶರಥಾತ್ಮಜನ ಬಳಿಗೆ ವಾರಿಧಿನ್ದಾರಿ ವಸುಧೆ
ಕುಶಲವಾರ್ತೆ ತಂದಸುರನ ದಶಶಿರಗಳ ಧ್ವಂಸಮಾಡಿದ ೧

ಕೀಚಕಾದಿ ಮಗಧ ದುಶ್ಶಾಸನ ದುರುಳ ದುರ್ಯೋಧನರ
ನಾಶಮಾಡಿದಂಥ ಭಾರತೀಶ ಭಾಳ ದಯವನಿಟ್ಟು ೨

ವಂದಿಸುವೆನು ಶ್ರೀಮದಾನಂದತೀರ್ಥರಾಗಿ ನಂದನ
ಕಂದ ಭೀಮೇಶಕೃಷ್ಣನರವಿಂದ ಪಾದಕ್ವಂದಿಸುವೆನೆ ೩

** ** **

ಬೊಮ್ಮಗಟ್ಟರಾಯ ಪಾಲಿಸೋ

ಬೊಮ್ಮಗಟ್ಟರಾಯ ಪಾಲಿಸೊ ನಮ್ಮ ನೀ ಮಾರಾಯ
ಧರ್ಮ ಕಾಮ್ಯಾರ್ಥ ಕೊಡುವೊ ಕರುಣಾಂಬುಧಿ ಪ

ಸುಗ್ರೀವಗೆ ನೀ ಒಲಿದ್ವಾಲಿಯನು
ನಿಗ್ರಹಮಾಡುತ ಪರಮಾಗ್ರಹದಲಿ
ಶೀಘ್ರದಿಂದಲಿ ದಶಗ್ರೀವನ ಲಂಕ–
ದುರ್ಗದಲ್ಲಾಡಿದ್ಯಗ್ನಿಯ ಒಡಗೂಡಿ ೧

ರಾಮಪಾದಾಂಬುಜ ಸೇವಕ ಸೇತುವೆ
ಪ್ರೇಮದಿ ಕಟ್ಟಿ ನಿಂತನು ರಣದಿ
ನೇಮದಿಂದಲಿ ಸಂಜೀವನ ತಂದಾತ
ವಾಹನನಾದ ತ್ರಿಧಾಮದೊಡೆಯಗೆ ೨

ವಾತಾತ್ಮಜ ರಘುನಾಥನೆ ನೀ ನಿಜ–
ದೂತನೆನಿಸಿ ಬಹು ಪ್ರೀತಿಯಲಿ
ಭೂತಳದೊಳು ಪ್ರಖ್ಯಾತಿಯ ಪಡೆದೆ ನಿ–
ರ್ಭೀತನಾದ ಭೀಮೇಶಕೃಷ್ಣನ ಪ್ರಿಯ ೩

ಬೊಮ್ಮಗಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಣೇಶನು

ಬೊಮ್ಮಗಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಣೇಶನು ಹ–
ನುಮನೆಂಬುವ ಹರಿಭಜಕನೀತ ೧

ರಮ್ಮೆರಮಣನಾದ ರಾಮಸೇವಕನಂಘ್ರಿ
ಒಮ್ಮೆ ನೋಡಲು ದೋಷದೂರವಾಗ ೨

ನೋಡಿ ಎರಡು ಕರ ಜೋಡಿಸಿ ಮುಗಿದು ಕೊಂ–
ಡಾಡುತೀಗ ನಗುವ ಮಹಿಮೆಯನು ೩

ಆಡಿದ್ವಚನ ಸತ್ಯಮಾಡುವ ಭಕುತರು
ಬೇಡಿದ್ವರಗಳ ಚೆಲ್ಲಾಡುವನು ೪

ಹರುಷದಿಂದಲಿ ತಾ ಕಿಂಪುರುಷಖಂಡದಿ ತಪಾ–
ಚರಿಸುತಿದ್ದನು ಮಹಾಪುರುಷನೀತ ೫

ಅರಸರಂತಕನಾದ ಪರಶುರಾಮನ ಗೆದ್ದ
ಅರಸನಂಘ್ರಿಗಳನು ಸ್ಮರಿಸಿಕೊಂಡು ೬

ಸುಗ್ರೀವನಲ್ಲಿ ಪರಮನುಗ್ರಹ ಮಾಡುತಲಿ ದ–
ಶಗ್ರೀವನಲ್ಲಿ ಬಂಡನಾಗ್ರಹದಿಂದ ೭

ಶರಧಿ ಹಾರುತ ನಖ ಶಿರದಿಂದುದ್ದವ ಮಾಡಿ
ಉರಿವೀಲಂಕೆಗೆ ತಾನಂಕುರವನಿಟ್ಟ ೮

ಮರನಕಿತ್ತಕ್ಷ ಕುಮಾರನ ಮುರಿದು ತಾರ
ಮರನ ಕರೆದು ತಂದಮುಳನಾದನು ೯

ವರದಿ ಬೆಳೆದ ಕುಂಭಕರಣನ ಕೊಂದು ಕಟ್ಟಿ
ಸ್ಥಿರಪಟ್ಟವನು ವಿಭೀಷಣರಿಗಿಟ್ಟ ೧೦

ಮಾತೆಕೊಟ್ಟಂಥ ರತ್ನರಾಕಟೆಯನ್ನು ತಂದು
ಭೂತಳದೊಡೆಯಗಿಟ್ಟು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ೧೧

ಜೊತೆ ಮುತ್ತಿನ ಹಾರ ಕೊಡಲು ಜಾನಕಿ ರಘು–
ನಾಥಗ್ಹೊಲಿದು ಅಜಪದವಿನಿಟ್ಟ ೧೨

ಕೋತಿ ಸೈನ್ಯವ ಕೂಡಿ ಸೇತುಬಂಧನ ಮಾಡಿ
ಸೀತಾಚೋರನಪ್ರಾಣಘಾತಕರು ೧೩

ಅಂಜನಾತ್ಮಜ ದೊಡ್ಡ ಸಂಜೀವನವ ತಂದು
ಕೊಂದಕಪಿಗಳ ಪ್ರಾಣ ಪಡೆದನೀತ ೧೪

ಕಂಜಾಕ್ಷಿಯಳ ಕರೆತಂದು ಕೂಡಿಸಿ ರಾಮ–
ಗಂಜದೆ ಎಡೆಯ ಕದ್ದೊಯ್ದೆಂಜಲುಂಡ ೧೫

ರೋಮರೋಮಕೆ ಕೋಟಿ ಲಿಂಗ ದರಿಸಿದ ಸು–
ಜ್ಞಾನಿಗಳೊಡೆಯ ಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣದೇವ ೧೬

ರಾಮ ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಸೀತಾದೇವೇರಿಂದ್ವೊಡಗೂಡಿ
ಈ ಮಹಾಸ್ಥಳದಿ ಇಂತ ಮಹಾತ್ಮನು ೧೭

ಭೀತಿ ಇಲ್ಲದಲೆ ಭೀಮೇಶಕೃಷ್ಣನ ನಿಜ
ದೂತನೆನಿಸಿದ ಪ್ರಖ್ಯಾತನೀತ ೧೮

** ** **

ಹರಪನಹಳ್ಳಿ ಭೀಮವ್ವ

ವಂದಿಸು ವಾನರ ಶ್ರೇಷ್ಠಗ್ವಂದಿಸು

ವಂದಿಸುವಾನರ ಶ್ರೇಷ್ಠಗ್ವಂದಿಸು ಪ

ಕೇಸರಿ ಸುತನಾದ ಭೂ ತನುಜಳ ವಾರ್ತೆ
ಲೇಸಾಗಿ ತಂದ ಪ್ರಾಣೇಶನ ಪಾದಕ್ಕೆ ೧

ಸುಗ್ರೀವನಗ್ರಜನಾಗ್ರಹದಿ ಕೊಲಿಸಿದ ದ-
ಶಗ್ರೀವನ ಬಲ ನೆಗ್ಗೊತ್ತಿದ್ವಾನರಗೆ ೨

ಭೂಮಿಗೊಡೆಯ ಸೀತಾರಾಮಸೇವಕನಂಘ್ರಿ
ಪ್ರೇಮದಿ ಭಜಿಸೋ ಭೀಮೇಶಕೃಷ್ಣನ ಭಕ್ತಗೆ ೩

** ** **

ನಿಲ್ಲೆ ನಿಲ್ಲೆ ಕೊಲ್ಲಾಪುರದೇವಿ

ನಿಲ್ಲೆ ನಿಲ್ಲೆ ಕೊಲ್ಲಾಪುರದೇವಿ
ಇಲ್ಲೆ ಬಾರೆ ಗೆಜ್ಜೆ ಘಿಲ್ಲೆನುತ ಪ

ಕರುಣಸಾಗರ ಹರಿತರುಣಿಯೆ ೧೯ ಕೋಟಿ
ತರುಣ ಕಿರಣ ರತ್ನಾಭರಣನಿಟ್ಟು
ಮಣಿಕೌಸ್ತುಭ ವಕ್ಷ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿದ್ದೊಪ್ಪುತಿರುವ
ಸುಪರಣವಾಹನನಾ ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಶರಣು ವಂದಿತಳೆ ೧

ಪಂಕಜಾಕ್ಷಿ ಪಂಕಜೋದ್ಭವನ ಜನನಿ
ಪಂಕಜಮುಖಿ ಪಾಲಿಸೆ ಎನ್ನ
ಪಂಕಜನಾಭನ ಅಂಕದಲೊಪ್ಪುವ
ಪಂಕಜೆ ನಿನ್ನ ಪಾದಪಂಕಜಕೆರಗುವೆ ೨

ಮುಗುಳುನಗೆಯ ಮುತ್ತುಗಳು ಜಡಿತ ಕ–
ರ್ಣಗಳ ವಾಲೆಯು ಕದಪಿನಲ್ಹೊಳೆಯೆ
ಬಗೆ ಬಗೆ ಸರ ಬಂಗಾರವನಿಟ್ಟು ಮೂ–
ರ್ಜಗವ ಮೋಹಿಸೊ ಜಗದಾಧಿಪತಿಯ ರಾಣಿ ೩

ಸಾಗರದೊಳಗ್ಹುಟ್ಟಿ ಆಗ ಶ್ರೀನಾಥನ
ಬ್ಯಾಗ ನೋಡಿ ಪರವೋತ್ಸವದಿ
ನಾಗಶಯನ ನಾಗಾರಿವಾಹನನ–
ರ್ಧಾಂಗಿ ಎನಿಸಿದಾನಂತ ಮಹಿಮಳೆ ೪

ಶೇಷಗಿರಿಯ ಶ್ರೀನಿವಾಸನ ಎದೆಯಲ್ಲಾ–
ವಾಸವಾಗಿರಲ್ಯತಿ ಪ್ರೇಮದಲಿ
ಈಶ ನಾರದ ಬ್ರಹ್ಮಾಸುರರೊಡೆಯ ಭೀ–
ಮೇಶಕೃಷ್ಣನ ನಿಜ ದಾಸರಿಗ್ವರನೀಹೊ ೫

** ** **

ಬಾರೋ ಬಾರೋ ಭಾಗ್ಯದ ಸಿರಿನಲ್ಲ

ಬಾರೊ ಬಾರೊ ಭಾಗ ದ ಸಿರಿನಲ್ಲ
ಕೇಳುತಲೆನ ಸೊಲ್ಲ
ಬಾರೊ ಬಾರೆನುತಲಿ ಭಕ್ತವತ್ಸಲನೆ
ಬಾರಿ ಬಾರಿಗೆ ನಿನ್ನ ಬೇಡಿಕೊಂಬುವೆನು ಪ

ಕಡಲೊಳು ಮುಣಗಜಗ್ವೇದವ ತರುವ
ಕ್ಷೀರಾಂಬುಧಿ ಕಡೆವ
ಕಹು ಕ್ರೋಡರೂಪದಿ ಬೇರನೆ ಕಡಿವ

ಅಸುರನ ಒಡಲೊಡೆವ
ಬಡವನಾಗ್ಯಜ್ಞ ಶಾಲೆಗೆ ನಡೆವ
ಕೊಡಲಿಯನೆ ಪಿಡಿವ
ಹೊಡೆದ್ಹತ್ತುಶಿರ ಕಾಳಿ ಮಡುವ್ಹಾರಿ ತ್ರಿಪುರರ
ಮಡದೇರನ್ವೊಲಿಸ್ವಾಜಿ ಹಿಡಿದೇರೋಡಿಸುವನೆ ೧

ಕಣ್ಣು ತೆರೆದೆವೆಯಿಕ್ಕದಲೆ ನೋಡಿ
ಬೆನ್ನಲಿ ಗಿರಿ ಹೂಡಿ
ಮಣ್ಣು ಕೆದರುತಲವನ ದಾಡೆ
ಕರುಳ್ಹಾರವ ಮಾಡಿ
ಸಣ್ಣ ತ್ರಿಪಾದ ದಾನವ ಬೇಡಿ
ಮನ್ನಿಸಿ ತಪ ಮಾಡಿ ಅ–
ರಣ್ಯ ಚರಿಸಿ ದಧಿ ಬೆಣ್ಣೆಗಳನು ಕದ್ದು
ಹೆಣ್ಣುಗಳನೆ ಕೆಡಿಸ್ಹಯುವನ್ನೇರಿ ಮೆರೆವನೆ

ನಾರುತ್ತ ಮ್ಹ್ಯಾಯು ನೀರೊಳಗಿರುವ ಮಂ–
ದಾರವನ್ಹೊರುವ
ಕೋರೆಯಲಿ ಧರೆಯ ಪ್ಯಾಲಕೆ ತರುವ
ಕರೆಯೊ ಕಂಬದಿ ಬರುವ
ಘೋರ ತ್ರಿವಿಕ್ರಮನಾಗಿ ತೋರುವ
ತಾಯಿಯ ಶಿರ ತರಿವ
ನಾರ್ವಸ್ತ್ರಬಿಗಿದುಟ್ಟ ಭೀಮೇಶಕೃಷ್ಣನೆ
ನಾರೇರ ವ್ರತ ಭಂಗ ಮಾಡ ತುರುಗವೇರಿ ೩

** ** **

ಹರಿ ಹರಿ ಹರಿ ಎನ್ನದೆ

ಹರಿ ಹರಿ ಹರಿ ಎನ್ನದೆ ಈ ನಾಲಿಗಿ–
ನ್ನಿರುವುದ್ಯಾತಕೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಪ

ಸರಸಿಜಾಕ್ಷನ ದಿವ್ಯ ಸಾಸಿರನಾಮ ಬಿಟ್ಟು
ಪರರವಾರ್ತೆಲಾಸಕ್ತಿ ಪಾಮರನಾಗುವುದ್ಯಾಕೆ ೧

ಕಲ್ಲು ಹಿಟ್ಟಾಗಿ ರಂಗವಾಲಿ ಎನಿಸುವುದು
ಕಲಿಗೆ ಕಡೆಯಾದೆ ಮಲ್ಲರಂತಕಗೆ ಬ್ಯಾಗ ೨

ಮಧುರ ಪದಾರ್ಥದಲ್ಲಿ ಮನಸನಿಕ್ಕಲು ಬ್ಯಾಡ
ಮಧುವೈರಿ ಹರಿನಾಮ ಕ್ಷುಧೆಯ ಬೇಡುವಲೀಗ ೩

ಅರ್ಕಸುತನ ಭಂ ಎ ಅಂಕೆಯಿಲ್ಲದಂತಿರೆ
ಎಕ್ಕ ಸಿಗದಂತಿರೆ ಉಯುಕ್ತಿ ರಕ್ತಸಾಂತಕನಲ್ಲಿಟ್ಟು ೪

ಈಸು ಮಾತ್ಯಾಕೆಶೋದೆಕೂಸಿನಾಲಾಪ್ವೊಂಧಿರಲಿ
ಲೇಸು ಕಾಂಬುವುದು ಭೀಮೇಶಕೃಷ್ಣಗೆ ಬ್ಯಾಗ ೫

** ** **

ಹಾಲುಮಾರಲು ಪೋದೆವಮ್ಮ

ಹಾಲಮಾರಲು ಪೋದೆವಮ್ಮ ಗೋಕುಲದೊಳ–
ಗ್ಹಾಲು ಮಾರಲು ಪೋದೆವಮ್ಮ
ಹಾಲು ಮಾರುವ ಧ್ವನಿ ಆಲಿಸಿ ಕೇಳುತ
ಬಾಲಕೃಷ್ಣ ಬಹು ಲೀಲೆ ಮಾಡುತ ಬಂದ ಪ

ಹಸಿರು ಜರದ ಸೀರೆಯನುಟ್ಟು ಕುಸುರಿಕಂಕಣ
ಎಸೆವೊ ಹವಳದ ಒಂಬಳೆ ಕಟ್ಟು ಮೊಸರಿನ ಕುಂಭ
ಕುಸುಮ ಮಲ್ಲಿಗೆಯ ಮುಡಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟು
ಶಶಿವದನೆಯರೆಲ್ಲ ಚೆಂದದಿ ಬರುತಿರೆ
ಕುಸುಮನಾಭ ಮುಸುಗೆಳೆದು ಮೊಸರು ಸುರಿದ ೧

ಬಣ್ಣ ಬಣ್ಣದ ಸೀರೆಯನುಟ್ಟು ಮುತ್ತಿನ ಬಟ್ಟು
ಹೊಳೆವೊ ಕಸ್ತೂರಿ ತಿಲಕವನಿಟ್ಟು ಹಾಲಿನಕುಂಭ
ಸಣ್ಣ ಮಲ್ಲಿಗೆ ಮುಡಿಯಲಿಟ್ಟು
ಚೆನ್ನಾರ ಚೆಲುವೇರು ಚೆಂದದಿ ಬರುತಿರೆ
ಕಣ್ಣು ಸನ್ನೆಮಾಡಿ ಕರೆದು ಮುದ್ದಿಡುವ ೨

ಮುಂದೆ ಮುಂದಾಗಿ ಹೋಗುತಿರಲು ಹಿಂದ್ಹಾಲಿನ್ಹರವಿ-
ಗೊಂದೊಂದ್ಹರಳು ಮೀಟುತಿರಲು ಧಾರೆಗೆ ಬಾಯಾ-
ನಂದದಿಂದೊಡ್ಡಿ ಕುಡಿಯುತಿರಲು
ಸಂದಣಿಯೊಳು ನಾವು ಒಂದರಿಯದಲೆ
ಬಂದಿಳುಹಲು ಬರೀಗಡಿಗೆ ಕಾಣಮ್ಮ ೩

ಕಡಗೋಲಿಂದೊಡೆದು ಗಡಿಗೆಯನು ಬಡವರ ಬೆಣ್ಣೆ
ಒಡಲಿಗೆ ಕದ್ದು ತಿಂಬುವುದೇನು ಕಂಡರೆನಗಂಡ
ಬಡಿದರಿನ್ನೇನು ಮಾಡುವೆ ನೀನು
ಗಡಿಬಿಡಿ ಮಾಡುತ ಕತ್ತಲ ಮನೆಯೊಳು
ತುಡುಗನಂತೆ ತಿರುಗಾಡುವ ತಾನು ೪

ಸಿಟ್ಟು ಮಾಡುವುದ್ಯಾತಕಮ್ಮ ಶ್ರೀ ರಮಣನ
ಬಿಟ್ಟು ಬಾಹುವುದೆ ಲೇಸಮ್ಮ ಭೀಮೇಶಕೃಷ್ಣನ
ಕಟ್ಟಿ ಹಾಕುವುದೆ ಲೇಸಮ್ಮ
ಪಟ್ಟುಮಾಡಿ ಪರಹೆಂಗಳೇರೊಳು ಕ-
ಣ್ಣಿಟ್ಟ ಮ್ಯಾಲೆ ಒಂದಿಷ್ಟಾದರು ಒಡ ೫

ಹರಿಗೆ ನಾ ಮೊರೆಹೊಕ್ಕೆನೋ

ಹರಿಗೆ ನಾ ಮೊರೆ ಹೊಕ್ಕೆನೊ ದಯಾಳು ಶ್ರೀ–
ಹರಿಗೆ ನಾ ಮೊರೆ ಹೊಕ್ಕೆನೊ
ಹರಿಗೆ ನಾ ಮೊರೆ ಹೊಕ್ಕೆ ಮೊರೆಯ ಬೇಕೆಂದಿನ್ನು
ಜರಿದು ನೋಡುವರೇನೊ ಪರಮ ದಯಾಳು ಪ

ವೆಂಕಟರಮಣನೆ ಕಿಂಕರರಿಗೆ ಬಂದ
ಸಂಕಟ್ಟುರಣ ಮಾಡಲಂಕಾರ ಮೂರುತಿ ೧

ಸದ್ಯೋಜಾತನು ತಪವಿದ್ದ ಸ್ಥಳದಿ ಬಂದು
ಉದ್ಭವಿಸಿದ ಅನಿರುದ್ಧ ಮೂರುತಿಯೆನೆ ೨

ಶೇಷಶಯನ ನೀ ಆದಿಶೈಲವಾಸನೆ
ದಾಸರಿಗೊಲಿವಂಥ ಭೀಮೇಶಕೃಷ್ಣನೆ

** ** **

ಹೊಡಿ ಜೈಭೇರಿ ಮ್ಯಾಲೆ ಕೈಯ

ಹೊಡಿ ಜೈಭೇರಿ ಮ್ಯಾಲೆ ಕೈಯ ತಿರುವ್ಹೊಡಿ ಪ

ಕಡಲೊಳು ಭೇದಿಸಿ ಅಡಗಿದ್ದ ಯಾಸುರ–
ನ್ಹೊಡೆದು ವೇದವ ತಂದೊಡೆಯ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನೆಂದ್ಹೊಡಿ ೧

ಮಂದರೊದ್ಧರ ತಾ ಸುಂದರಿ ರೂಪದಿ
ತಂದಮೃತೆರೆದ ಮುಕುಂದ ಶ್ರೀಹರಿಯೆಂದ್ಹೊಡಿ ೨

ಖಳಹಿರಣ್ಯಾಕ್ಷನ ಸೆಳೆದಪ್ಪಳಿಸಿದ
ಇಳೆಧಾರಕ ನಳಿನಾಕ್ಷ ಶ್ರೀಹರಿಯೆಂದ್ಹೊಡಿ ೩

ಕೂಸಿನ ನುಡಿಗತಿ ರೋಷದಿಂದಸುರನ
ನಾಶ ಮಾಡಿದ ಲಕ್ಷ್ಮೀಶ ಶ್ರೀಹರಿಯೆಂದ್ಹೊಡಿ ೪

ತ್ರಿಚರಣದ ಇಳೆ ಬೇಡಿ ತ್ರಿವಿಕ್ರಮ–
ರೂಪ ಧರಿಸಿದ ಉಪೇಂದ್ರ ಶ್ರೀಹರಿಯೆಂದ್ಹೊಡಿ ೫

ಕೊಡಲಿ ಪಿಡಿದು ತಾ ಮಡುಹಿದ ದೊರೆಕುಲ
ಕಡು ಮಾಯಾಪಿ ಪೊಡವೇಶ ಶ್ರೀಹರಿಯೆಂದ್ಹೊಡಿ ೬

ದಶರಥ ಸುತ ದಶಶಿರ ಹತಮಾಡಿದ
ಸತಿ ಸೀತಾಂಗನೆ ಪತಿಯೆ ಶ್ರೀಹರಿಯೆಂದ್ಹೊಡಿ ೭

ಗೋಕುಲದೊಳಗಾನೇಕ ಸೂರ್ಯರಂ–
ತಾಕಳ ಕಾಯ್ವ ಗೋಪಾಲ ಶ್ರೀಹರಿಯೆಂದ್ಹೊಡಿ ೮

ಮುದ್ದುಸ್ತ್ರೀಯರ ವ್ರತ ಮೋಹಿಸಿ ಕೆಡಿಸಿದ
ಶುದ್ಧ ವೈಷ್ಣವರಿಗೆ ಸುಲಭ ಶ್ರೀಹರಿಯೆಂದ್ಹೊಡಿ ೯

ದುಷ್ಟ ಕಲಿಗಳಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಕ ತಾ ನಿ–
ರ್ದುಷ್ಟನು ಭೀಮೇಶಕೃಷ್ಣ ಶ್ರೀಹರಿಯೆಂದ್ಹೊಡಿ ೧೦

** ** **

ಸುಳಾದಿ

[ಧ್ರುವತಾಳ]

ವಾರಿಧಿಯೊಳಗೆ ಓಡ್ಯಾಡಿ ನಾರುವುದೇನೊ ಮಂ–
ದರವ ಹೊತ್ತು ನೀ ಧರೆಯ ಹೊರುವುದೇನು
ಊರು ಬಗೆದು ಕರುಳ್ಹಾರ ಹಾಕುವುದೇನು
ದೂರ ಬೆಳೆದು ಸುಳ್ಳ ಪೋರನೆನಿಪದೇನು

ದೂರಾಗಿ ಜನನಿ ಕೊಂದ ಸ್ವಾರಸ್ಯಗಳೇನು
ನಾರುಟ್ಟಾರಣ್ಯದಿ ನಾರಿಬಿಡುವುದೇನು ಅ–
ಪಾರ ಹೆಂಡಿರ ಸಂಸಾರ ಘೋರವಿದೇನು
ಜಾರಾಗಿ ಜನಕೆ ಶರೀರ ತೋರುವುದೇನು
ಕ್ರೂರ ಕಲಿಗಳ ನೀ ಸಂಹಾರ ಮಾಡುವುದೇನು
ಧೀರ ನಮ್ಮೆದುರು ನಿಲ್ಲಬಾರದೇನು
ಮಾರಜನಕ ಭೀಮೇಶಕೃಷ್ಣನೆ
ಮರೆಯಾಗಿದ್ದರೇನೊ ಮರೆಯದಂತಿರೊ ೧

[ಮಠ್ಯತಾಳ]

ನೀರಶಯನನೆ ನಿಂತು ಕೇಳೆನಮಾತು ನೀ ದಶ ಅವ–
ತಾರ ಆಗಲೀ ಪರಿಯಿಂದ
ದಾರಿಂದ ನಿನಗೇನುದ್ಧಾರವಾಗುವುದೇನೊ ಸ್ವಾಮಿ
ಶ್ರೀರಮಣನೆ
ಕಾರುಣ್ಯನಿಧಿ ಕಾಮಧೇನು ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷ ನೀನೆಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದೆ
ಗೋ ವೃಂದಾವನ ಪಾದ ಗೋವರ್ಧನೋದ್ಧಾರ ಭುವನಾಧಿ–
ಪತಿಯೆ ನೀ ಬಹುಮಾನಕರ್ತನೆ
ಅವನಿಪಾಲಕ ನಿನ್ನವನೆಂದು ರಕ್ಷಿಸಿ ಜವನ ಪುರದ ಹಾದಿ
ಮೆಟ್ಟಿಸದಿರೆನ್ನ ಜನನ ಮರಣ ಸ್ಥಿತಿ ಜಾತಕಾಲಕು ನೀನೆ
ಜನನಿ ಜನಕರು ಹಿಂದೆಷ್ಟೋ ಮುಂದೆಣಿಕಿಲ್ಲ ವನಜಾಪತಿಯೆ
ವೈಸಲಿ ಬೇಕೆಂ ಎನಭಾರ ನನಗೂ ನಿನಗೂ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಲ್ಲೊ
ಭೀಮೇಶಕೃಷ್ಣ ಅನುಮಾನವ್ಯಾತಕೀಗೆನ್ನ ಮಾನ
ಕಾಯದ್ದು ಕೊಳ್ಳೊ ೨

[ರೂಪಕತಾಳ]

ನೇಮ ನಿತ್ಯವು ನಿನ್ನ ನಾಮ ಬಿಟ್ಟವಗ್ಯಾಕೆ
ಸ್ನಾನವ್ಯಾತಕೆ ನಿರ್ಮಲಚಿತ್ತನಾಗದೆ

ಮೌನ ಮಂತ್ರವು ಯಾಕೆ ಮನಶುದ್ಧಿಯಿಲ್ಲದೆ
ದಾನವ್ಯಾತಕೆ ಕಾಮಕ್ರೋಧವ ಬಿಡದಲೆ
ಆನಕದುಂದುಭಿಗಳಿಲ್ಲದೆ ಆದರೊಳು
ಗಾನವ್ಯಾತಕೆ ಗಾಂಧರ್ವಸ್ವರನಂದದಿ
ಧೇನುಪಾಲಕನ ಬಿಟ್ಟೇನು ಕರ್ಮಂಗಳ
ಮಾಡಿದರವು ವ್ಯರ್ಥ ಆಗುವುದಲ್ಲದೆ
ನಾಲಿಗಿಲ್ಲದ ಗಂಟೆ ಬಾರಿಸಲದರಿಂದ
ನಾದವುಂಟಾಗೋದೇ ನಾಕಾಣೆನೆಲ್ಲೆಲ್ಲೂ
ನಾರಾಯಣನೆಂಬೊ ನಾಲ್ಕು ಅಕ್ಷರವು
ನಾಲಿಗೆಲಿರಲು ನರಕಭಯವಿಲ್ಲವು
ಶ್ರೀ ಭೂರಮಣ ಭೀಮೇಶಕೃಷ್ಣನೆ ಭವ–
ಸಾಗರ ದಾಟಿಸಿ ಸುಖದಿಂದಿಡುವುದೊ ೩

[ಅಟ್ಟತಾಳ]

ಮಗನ ಕರೆದು ಮುಕ್ತಿ ಪಡೆದಜಾಮಿಳನ ನೋಡು
ಸುಜನ ಪ್ರಹ್ಲಾದ ಸುರರಿಂದ ಮಾನಿತನಾದ
ಭುಜಬಲಿಯಾದ ಧ್ರುವ ನಿಜಲೋಕದಲ್ಲಿಹ
ಭಜಿಸುತ ಬಂದ ದರಿದ್ರ ಧನಿಕನಾದ
ಅಜಭವ ನಾರಂದ ಸುರಮುನಿಗಳು ನಿನ್ನ
ಪದವ ಭಜಿಸಿ ಮುಕ್ತಿಪಡೆದರಾನಂದಪ
ವಧೆಯ ಮಾಡಿಸಲು ಬಂದಾತಗೆ ನಿಜರೂಪ
ನದಿಯಲ್ಲಿ ತೋರಿದ ನಿನ್ನ ಕರುಣವೆಷ್ಟೊ
ಮದವೇರಿದ ಗಜ ಒದರುತಿರಲು ಕಾಲು
ಕೆದರೊ ಮಕರಿ ಹಲ್ಲ ಮುರಿದ ಮುರಾರಿಯೆ
ಒದೆಯ ಬಂದವಗೆಷ್ಟೊವಂದಿಸಿ ಉಪಚಾರ
ವ್ಯೆಗೆ ಸುತ್ತಿ ಕಚ್ಚಿದ ಕಾಳಿಂಗನುಳುಹಿದೆೊ
ಹೊಯ್ದ ಬಾಣದಿ ಭೀಷ್ಮ ಎಯ್ದಿದನೊ ವೈಕುಂಠ

ಬಯ್ದು ನೂರೆಣಿಕೆಯಿಂದಾದನೊ ನಿನ ಬಂಟ
ಐದುಮಂದಿಗೆ ಸತಿಯಾದ ದ್ರೌಪದಿವ್ಯಸನ
ಬಿಡಿಸಿ ಅಕ್ಷಯವಸನವಿತ್ತು ದಾರಿಯಾದೆ
ಅದ್ಭುತ ಮಹಿಮನಂಗಾಲು ಸೋಕಲು ದೋಷ
ಕಳೆದು ನಿರ್ಮಲದೇಹ ಆದಳಾಗಹಲ್ಯೆ ಎಡಿವಾರವೇನೊ
ಭಕ್ತರಿಂದ ನಿನಕೀರ್ತಿ ನಡೆವೋದು ಹದಿನಾಲ್ಕುಲೋಕದೊಳಲ್ಲದೆ
ಅಡಿಗೆರಗುವೆನೊ ಅನಂತ ಹಸ್ತಗಳಿಂದ ಪಿಡಿಯೆನ್ನ ಕೈಯ
ಭೀಮೇಶಕೃಷ್ಣ ನಮ್ಮಂಕ ೪

[ಝಂಪೆತಾಳ]

ವಾಸುದೇವನೆ ನೀನು ವಸುದೇವನ ಸುತನೆ
ವಾಸವಿಸಖನಾದ ಸಾಸಿರಫಣಶಯನ
ದೇಶದೇಶದಿ ವ್ಯಾಪ್ತ ಏ ಸಿರಿಪತಿ ಕೇಳೊ
ಮೋಸವಾದ ಭವಪಾಶದೊಳಗೆ ಸಿಲ್ಕ
ಘಾಸಿಯಾಗಲು ನೋಡಿ ತಮಾಷೆಯಾಗಿದೆ ನಿನಗೆ
ಈಶ ಜೀವರಿಗಿನ್ನೂ ಉತ್ತಮ ನೀನಾಗಿ
ಬ್ಯಾಸರದಲೆ ಬೇಡಿದಿಷ್ಟಾರ್ಥವ ನೀಡಿ
ನಾಶರಹಿತ ನಿನಗೆ ನಾ ಸೆರಗೊಡ್ಡುವೆನು
ಆಶೀರ್ವಾದವನೆ ಮಾಡೊ ಮಹಾಪುರುಷ
ಕ್ಲೇಶ ದೋಷಗಳೆಂಬೊ ಕೇಡು ಕಡೆಗೆ ತೆಗೆಯೊ ಉ–
ದಾಸೀನ ಮಾಡುವುದು ಉತ್ತಮ ನಡತ್ಯಲ್ಲ
ದೋಷದೂರನೆ ಎನ್ನ ದೂರನೋಡುವುದ್ಯಾಕೊ
ಭೂಸುರರಿಗೆ ಒಡೆಯನಾದ ಭೀಮೇಶಕೃಷ್ಣ ಸಂ
ತೋಷ ಸದಾನಂದ ನೀಡೊ ಎನಗೆ ಗೋವಿಂದ

[ಜತೆ]

ಎಷ್ಟಪರಾಧಿ ನಾನಾದರು ಭೀಮೇಶಕೃಷ್ಣ ನಿನ–
ಗಪಕೀರ್ತಿ ಬಾಹುದೋ ನಾನರಿಯೆ

ರಾಮ ರಾಮ ಶ್ರೀ ರಘುರಾಮ

ರಾಮ ರಾಮ ಶ್ರೀ ರಘುರಾಮ ನೀಲಮೇಘ-
ಶ್ಯಾಮ ನಿಸ್ಸೀಮ ಕಾಮಿತಾರ್ಥವಕರೆದತಿ-
ಪ್ರೇಮದಿಂದ ಪಾಲಿಸುವುದು ನಿನ್ನ ನಾಮ ಪ

ಕಲ್ಲೋದ್ಧಾರಕ ಕರುಣಾಳು ರಾಮ
ಬಿಲ್ಲನೆತ್ತಿದ್ದ ಬಿರುದಾಂತ ರಾಮ
ಸೊಲ್ಲು ರೊಲ್ಲಿಗಿರಲು ಹರಿನಾಮ
ಚೆಲ್ಲಾಡುವ ದಯ ಅವರಲ್ಲಿ ಪ್ರೇಮ ೧

ಧೀರಪುರ ಷನೆ ದಿಗ್ವಿಜಯ ರಾಮ
ವಾರಿಧಿಯ ಕಟ್ಟಿದ್ವನಜಾಕ್ಷ ರಾಮ
ಕ್ರೂರರಾಕ್ಷಸರನು ಕೊಂದು ಲಂಕಾ
ಸೂರೆಯನು ಮಾಡಿದಂಥ ನಿಸ್ಸೀಮ ೨

ದುಷ್ಟರಾವಣಶತ್ರು ಶ್ರೀರಾಮ
ಹುಟ್ಟಿ ಭಾನುವಂಶದಿ ಸೀತಾರಾಮ
ಮುಟ್ಟಿಭಜಿಸೆ ಸಜ್ಜನರಿಗೆ ಭೀಮೇಶ-
ಕೃಷ್ಣ ಕರೆದು ನೀಡುವ ತನ್ನ ಧಾಮ ೩

** ** **

ವಸುದೇವ ಸುತನಿಗೆ ನಮೋ ನಮೋ

ವಸುದೇವ ಸುತನಿಗೆ ನಮೋ ನಮೋ ನಮ್ಮ
ವಸುಧೆ ಪಾಲಕನಿಗೆ ನಮೋ ನಮೋ ಪ

ಮಚ್ಚಾವತಾರಗೆ ಮೊದಲೆ ಮಂಗಳವೆಂದು
ಸಾಕ್ಷಾತ ಕೂರ್ಮಗೆ ನಮೋ ನಮೋ
ಸುತ್ತಿ ಸುರುಳಿ ಭೂಮಿ ಒಯ್ದಿದ್ದ ರಣ್ಯಾಕ್ಷಕನ
ಪ್ರಾಣಹತ ಮಾಡಿದ ವರಾಹ ನಮೋ ನಮೋ ೧

ಕೂಸು ಕರೆಯೆ ಕಂಬದಿಂದ ಬಂದ್ಹಿರಣ್ಯ-
ಕಶ್ಯಪನ ಕೊಂದ್ಹರಿಗೆ ನಮೋ ನಮೋ
ಆಕಾಶವ್ಹಿಡಿಯದೆ ಬೆಳೆದು ಬಲಿಯ ಭಾಗ್ಯ
ಆಕ್ರಮಿಸಿದಾತಗೆ ನಮೋ ನಮೋ ೨

ಪೃಥ್ವಿ ಕೊಡಲಿ ಕ್ಷತ್ರಿಯರ ಕಡಿದ ಸ-
ಮರ್ಥ ಭಾರ್ಗವ ನಮೋ ನಮೋ
ಹತ್ತು ಶಿರಗಳ ಕೊಂದು ಸೀತಾಸಮೇತನಾದ
ಪೃಥಿವಿ ಪಾಲಕ ರಾಮ ನಮೋ ನಮೋ ೩

ಬೆರಳಲಿ ಗೋವರ್ಧನ ಎತ್ತ್ಯಾಕಳಕಾಯ್ದ
ಕೊಳಲ ನೂದುವ ಕೃಷ್ಣ ನಮೋ ನಮೋ
ತರಳರೂಪದಿ ತ್ರಿಪುರದ ದುರುಳರನೆಲ್ಲ
ಮರುಳು ಮಾಡಿದ ಬೌದ್ಧ ನಮೋ ನಮೋ ೪

ಮುದ್ದು ತೇಜಿಯನೇರಿ ಕಲಿಗಳ ಕಡಿದಂಥ
ಕಲ್ಕ್ಯಾವತಾರಗೆ ನಮೋ ನಮೋ
ಶುದ್ಧವೈಷ್ಣವರಿಗೆ ಸುಲಭದಿಂದೊಲಿದು ಮುಕ್ತಿ
ಕೊಡುವೊ ಭೀಮೇಶಕೃಷ್ಣಗೆ ನಮೋ ನಮೋ ೫

** ** **

ಅಪ್ಪ ವೆಂಕೋಬನ ನೇತ್ರದಲಿ ನೋಡಿ

ಅಪ್ಪವೆಂಕೋಬನ ನೇತ್ರದಲಿ ನೋಡಿ ಪವಿತ್ರಳಾದೆನೋ ಇಂದಿಗೆ
ತಪ್ಪುಗಳೆಲ್ಲ ನಿನಗರ್ಪಿಸುವೆ ನಾನೀಗ
ಒಪ್ಪಿಕೋಬೆ ಕೇಳ ವ್ಮಪ್ಪ ಕರುಣಾನಿಧಿಯೆ ಪ

ಹೆದರದೆ ಭೃಗುಋಷಿಯು ಒದೆಯೆ ಪಾದಗಳಿಂದ
ಎದೆಯಮೇಲಿರುವ ಲಕ್ಷ್ಮಿ
ಕದನಮಾಡುತವೆ ಕೊಲ್ಲಾಪುರಕೆ ನಡೆತರಲು
ಒದಗಿ ವೈಕುಂಠ ಬಿಟ್ಟು
ಯದುನಾಥ ಯಾರಿಲ್ಲದಂತೆ ಗುಡ್ಡವ ಸೇರೆ
ಇದು ನಿನಗೆ ಸದನಾಯಿತೊ ದೇವ ೧

ಹುತ್ತಿನೊಳಗಡಗಿ ನೀ ಗುಪ್ತದಿಂದಿರುತಿರಲು
ಉತ್ತಮ ಗೋವು ಬಂದು
ನಿತ್ಯದಲಿ ಕ್ಷೀರವನು ಕರೆಯೆ ಗೋವಳನಿಂದೆ
ನೆತ್ತಿ ಒನೊಡೆದುಕೊಂಡು
ಸಿಟ್ಟಿನಿಂದಲಿ ಚೋಳರಾಯಗೆ ಶಾಪವನು
ಕೊಟ್ಟು ಕಿರೀಟಪನು ಇಟ್ಟು ಮೆರೆಯುವ ದೇವ ೨

ಮಾಯಾರಮಣನೆ ನಿನ್ನ ಗಾಯದೌಷಧಕ್ಕೋಗಿ
ಭೂರಮಣನ್ವರಾಹನಿಂದ
ನೂರುಪಾದ ಭೂಮಿಕೊಟ್ಟರೆ ಸಾಕೆಂದು
ಪಾಯದಿಂದದನ್ನಾಕ್ರಮಿಸಿ
ತಾಯಿ ಬಕುಳಾದೇವಿಯಿಂದ ಪೂ
ಜೆಯಗೊಂಬೊ ಶ್ರೀಯರಸು ನಿನಗೆ ಸರಿಯೆ ದೇವ ೩

ನಾಟಕಧಾರಿ ಕಿರಾತರೂಪವ ಧರಿಸಿ
ಬೇಟೆಗೆನುತಲಿ ಪೋಗಲು
ತೋಟದಲಿ ಚೆಲ್ವೆ ಪದ್ಮಾವತಿಯ ಕಡೆಗಣ್ಣ

ನೋಟದಲಿ ಮನಸೋಲಿಸಿ
ಬೂಟಕತನದಿ ಜಗಳಾಟವನ್ನೆ ಮಾಡಿ
ಪಾಟುಬಟ್ಟು ಕಲ್ಲಲೇಟುತಿಂದೆಯೋ ದೇ॥ ೪

ಗದಗದನೆ ನಡುಗುತಲಿ ಕುದುರೆಯನು ಕಳಕೊಂಡು
ಪದ್ಮಾವತಿ ವಾರ್ತೆಯನ್ನು ಬಳಿಯ–
ಲಿದ್ದ ಬಕುಳಮಾಲಿಕೆಗೆ ಬೋಧಿಸಿ ಕಳಿ–
ಸಿದಾಕಾಶನಲ್ಲಿ ಚದುರಮಾತಿನ
ಚಪಲಕೊರವಂಜಿ ನೀನಾಗಿ ಕಣಿಯ
ಹೇಳಲು ಎಲ್ಲಿ ಕಲಿತೆಯೊ ಮಹದೇವ ೫

ಬಂಧುಬಳಗವ ಕೂಡಿ ಭಾರಿ ಸಾಲವ ಮಾಡಿ
ಕೊಂಡು ಕರ ವೀರದಿಂದೆ
ಅಂಡಲೆದು ಕರೆಸಿ ಕಾಣುತಲಿ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯನಪ್ಪಿ
ಕೊಂಡು ಪರಮ್ಪುರುಷದಿಂದ
ಮಂದಗಮನೆಯೆ ನಿನ್ನ ಮಾತುಲಾಲಿಸಿ ಮಾಡಿ
ಕೊಂಡೆ ಪದ್ಮಾವತಿಯ ಅಂದೆಯೊ ಎಲೆ ದೇವ ೬

ಆಕಾಶರಾಜ ಅನೇಕ ಹರುಷದಿ ಮಾಡೆ
ತಾ ಕನ್ಯಾದಾನವನ್ನು
ಹಾಕಿದ ರತ್ನಮಾಣಿಕ್ಯದ ಕಿರೀಟವನು
ಬೇಕಾದಾಭರಣ ಭಾಗ್ಯ
ಸಾಕಾಗದೇನೊ ಬಡವರ ಕಾಡಿ ಬೇಡುವುದು
ಶ್ರೀಕಾಂತ ನಿನಗೆ ಸರಿಯೆ ದೇವ ೭

ಹೇಮಗೋಪುರದಿ ವಿಮಾನ ಶ್ರೀನಿವಾಸ
ದೇವರನು ನೋಡಿ ನಮಿಸಿ
ಕಾಮಿಸಿ ಕಂಡೆ ಹೊನ್ನೊಸ್ತಿಲು ಗರುಡ

ಗಂಬದ ಸುತ್ತ ಪ್ರಾಕಾರವೊ
ಸ್ವಾಮಿಪುಷ್ಕರಣಿಯಲಿ ಸ್ನಾನ ಪಾನವ ಮಾಡಿ
ನೋಡಿದೆನು ನಿನ್ನ ಭಕುತರ ದೇವ ೮

ಪನ್ನಗಾದ್ರಿ ವೆಂಕಟನ್ನ ರಥ ಶೃಂಗಾರ
ವರ್ಣಿಸಲಳವೆ ನಮಗೆ
ಕಣ್ಣಾರೆಕಂಡೆ ಗರುಡೋತ್ಸವದಲಂಕಾರ
ಇನ್ನೆಲ್ಲು ಕಾಣೆ ಜಗದಿ
ಅನ್ನಪೂರ್ಣೆಯು ನೋಡೆ ಅಧಿಕ ಗಂಟೆಯು ನಾದ
ಎನ್ನ ಕಿವಿಗಾನಂದವೊ ದೇವ ೯

ಪಾದದಲ್ಲೊಪ್ಪೋ ಪಾಗಡಾರುಳಿ ಕಿರುಗೆಜ್ಜೆ
ಮೇಲಲೆವೊ ಪೀತಾಂಬರ
ನೀಲಮಾಣಿಕದ ಉಡಿದಾರವೊ ವೈಜಯಂತಿ–
ಮಾಲೆ ಶ್ರೀವತ್ಸದ್ವಾರ
ಮೇಲಾದ ಸರಿಗೆ ಸರ ಪದಕವೊ ಕಮಲ–
ದಳಾಯತಾಕ್ಷನ ನೋಡಿದೆ ದೇವ ೧೦

ಕರಗಳಲ್ಲಿಟ್ಟು ಕಂಕಣ ಕಡಗ ಭುಜಕೀರ್ತಿ
ವರ ಶಂಖ ಚಕ್ರ ಧಾರಿ
ಗಿರಿಯ ಭೂವೈಕುಂಠವೆಂದು ತೋರುತ ನಿಂತ
ಶಿರದಿ ಕಿರೀಟ ಧರಿಸಿ
ಬಿಳಿಯ ತ್ರಿನಾಮ ಭೀಮೇಶಕೃಷ್ಣನ ಮುಖದಿ
ಹೊಳೆವ ಮೂರ್ತಿಯ ನೋಡಿ ಹೇ ದೇವ ೧೧

** ** **

ಸ್ತುತಿಮಣಿ ಮಾಲಿಕೆ

ಕರಿಮುಖದ ಗಣಪತಿಯ ಚರಣಕ್ಕೆಯೆರಗಿ
ಶಾರದೆಗೆ ಸೆರಗೊಡ್ಡಿ ವರವಾನು
ವರವ ಬೇಡಿಕೊಂಬೆ ಸ್ಥಿರವಾದ ಭಕುತಿ ಕೊಡುಯೆಂದು ೧

ವಾಯು ಬ್ರಹ್ಮ ಭಾರತಿಗೆ ಭಾಳ ಬೇಡಿಕೊಂಬ್ವೇ-
ದವ್ಯಾಸರಿಗೆ ನಮೋಯೆಂಬೆ
ನಮೋಯೆಂದು ನಾರದರ ಪಾದಪದ್ಮಗಳಿಗೆರಗುವೆ ೨

ಅತ್ರಿ ಅಂಗೀರಸ ವಸಿಷ್ಠ ಗೌತಮ ವಿಶ್ವಾ-
ಮಿತ್ರ ಮಾರ್ಕಾಂಡೇಯ ಚ್ಯವನರು ಚ್ಯವನ
ಭಾರದ್ವಾಜ ಶುಕ ಬಕದಾಲ್ಭ್ಯರಿಗೆ ನಮಿಸುವೆ ೩

ಮಾಂಡವ್ಯ ಸೌಭರಿ ಶಾಂಡಿಲ್ಯಗಾಲವರು
ಪಂಡಿತ್ವಾಲ್ಮೀಕಿ ಕೌಂಡಿಣ್ಯ
ಕೌಂಡಿಣ್ಯ ಅಗಸ್ತ್ಯ ಮುನಿ ಮರೀಚರಿಗೆ ನಾನು ನಮೋಯೆಂಬೆ ೪

ಶೇಷಗಿರಿವಾಸ ಆಕಾಶನಳಿಯನೆ ವೆಂಕ-
ಟೇಶ ನಮ್ಮ ಮನೆ ದೈವ ಮನೆದೈ-
ವ ಸಲಹೆನ್ನ ಪದ್ಮಾವತೀಶ ಪರಮಾತ್ಮ ೫

ಮಂಗಳಾಂಗನೆ ನೀನು ಮಂಗಳಮಹಿಮನೆ
ಮಂಗಳ ದೇವಿ ರಮಣನೆ ನೀನೆಮಗೆ ಜಯ
ಮಂಗಳವ ಕೊಟ್ಟು ಸಲಹೆನ್ನ ೬

ವಾಸುದೇವನೆ ನೀನು ವಾಸುಕಿಶಯನನೆ
ವಾಸವಿಯ ರಥವ ನಡೆಸಿದೆ ನಡೆಸಿದಂಥ ಶ್ರೀನಿ-
ವಾಸ ನೀನೆಮಗೆ ದಯಮಾಡು ೭

ಎನ್ನಲ್ಲೆ ನೀನಿದ್ದು ನಿನ್ನಗುಣ ಬಹುರೂಪ
ವನ್ನು ತಿಳಿಸದಲೆ ಇರುವೋರೆ ಇರುವೋರೆ ನೀನು ಪ್ರ
ಸನ್ನನಾಗೆನಗೆ ದಯಮಾಡು ೮

ಕಾಲ ಕಾಲಕೆ ನಿನ್ನ ನಾಮವನು ನಾಲಿಗೆ
ಮ್ಯಾಲಿಟ್ಟು ನಿನ್ನ ನೆನೆವಂತೆ ನೆನೆವಂತೆ
ಮಾಡಯ್ಯ ಆನಂದವರದ ಅನಿರುದ್ಧ ೯

ಕಾಮಕ್ರೋಧವು ಮದ ಮಾತ್ಸರ್ಯ ಲೋಭಗಳು
ಮೋಹ ಮಡುವಿನಲಿ ಮುಣುಗಿದೆ ಮುಣುಗಿಹೆನೊ
ಎನ್ನ ಕೈ ನೀನೆ ಹಿಡಿದೆತ್ತಿ ಕರೆದೊಯ್ಯೊ ೧೦

ಐದು ಮಂದ್ಯೆನ್ನಲ್ಲಿ ಐದಾರೆ ಮಾರಾಯ
ಬೈದರು ಬಿಡರೋ ಎನ್ನೀಗ ಎನ್ನೀಗ ಕಟ್ಟಿ
ಕೊಂಡೊಯ್ದು ಹಾಕುವರೊ ಯಮನಲ್ಲಿ ೧೧

ಆರು ಮಂದ್ಯರಿಗಳು ಕ್ರೂರ ಶತ್ರುಗಳುಂಟು
ಘೋರಬಡಿಸುವರೊ ಅನುಗಾಲ
ದುರ್ವಿಷಯ ತಾವೆನಗೆ ಕಲಿಸಿ ದಣಿಸೋರು ೧೨

ಹತ್ತು ಮಂದಿ ಯೆನ್ನ ಸುತ್ತ ಮುತ್ತಿರುವರೊ
ಕತ್ತಲು ಕೂಪ ಭವದೊಳು ಭವದೊಳಗೆ ಬಳಲುವೆನು
ಚಿತ್ತಕ್ಕೆ ತಂದು ದಯಮಾಡು ೧೩

ಸಂಚಿತಾಗಾಮಿಗಳ ಮುಂಚೆ ದಹಿಸಿ ಈ ಪ್ರ–
ಪಂಚವನು ಬಿಡಿಸೊ ಪರಮಾತ್ಮ ಪರಮಾತ್ಮ ನೀಯೆನ್ನ
ವಂಚನಿಲ್ಲದಲೆ ಸಲಹಯ್ಯ ೧೪

ಜ್ಞಾನ ಭಕ್ತಿ ಗಾನ ವೈರಾಗ್ಯ ಭಾಗ್ಯಗಳು
ಜಾನಕಿರಮಣ ಜಗದೀಶ ಜಗದೀಶ ಜನಕನ
ಜಾಮಾತ ನೀನೆ ತಿಳಿಸಯ್ಯ ೧೫

ದ್ವಾಸುಪರುಣಾನಂತೆ ಈ ಶರೀರದೊಳಿದ್ದು
ಏಸೇಸು ಜನ್ಮಕ್ಕಗಲದೆ ಅಗಲದಂತಿದ್ದು ಉ
ದಾಸೀನವ ಮಾಡೋದೊಳಿತಲ್ಲ ೧೬

ಇಂದುಕುಲಜಾತ ನಿನ್ನೊಂದಿಕೊಂಡಿದ್ದು
ಎಂದೆಂದಿಗು ಬಿಡದೆ ಗೆಳೆತನ ಗೆಳೆತನವಿದ್ದಲ್ಲಿ
ಸಂದೇಹವ್ಯಾಕೊ ಸಲಹಲು ೧೭

ಮುಕ್ತಿದಾಯಕ ನಿನ್ನ ಭಕ್ತರೇಸುಮಂದಿ
ಹೆತ್ತಾಯಿಸುತರೇನವರೆಲ್ಲ ನಾ ಹುಟ್ಟಿದೆನೆ
ಮತ್ತೆ ಮಲತಾಯಿ ಉದರದಿ ೧೮

ಶ್ರೀಶನೆ ಕೇಳ್ ನಿನ್ನ ದಾಸರಂಗಳದಲ್ಲಿ
ಬೀಸಿ ಬಿಸಾಕೊ ಎನ್ನನು ಎನ್ನ ಹರಿದಾಸರ
ದಾಸತ್ವಯೆನಗೆ ಕೊಡಿಸಯ್ಯ ೧೯

ಅಂಬರೀಷ್ವರದ ನಿನ್ನ ಹಂಬಲೆನಗಿರಲಯ್ಯ
ಬಿಂಬ ಮೂರುತಿಯೆ ಬಿಡದೆನ್ನ ನಿನ್ನೂರಲ್ಲಿ
ಇಂಬುಕೊಟ್ಟೆನ್ನಲ್ಲಿನಿಸಯ್ಯ ೨೦

ಕಡಿದು ಹೊಡೆದು ಬಯ್ದು ಬಂದು ಕಾಲಿಂದೊದ್ದ
ರ್ಹಿಡಿಯದೆ ಅವರ ಅಪರಾಧ ಅಪರಾಧವೆಣಿಸದಿರೆ
ನಡೆದರೊ ನಿನ್ನ ಪುರಕಾಗ ೨೧

ಪುಟ್ಟ ಧ್ರುವ ಪ್ರಹ್ಲಾದ ಕೊಟ್ಟರೆಷ್ಟು ಭಾಗ್ಯ
ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಬಂದು ಒದಗಿದೆ ಒದಗಿ ಬಂದವರ
ಆಪತ್ತು ಬಂಧನ ಬಿಡಿಸಿದೆ ೨೨

ತನ್ನ ಮಗನ ಕರೆಯೆ ಎನ್ನ ಕರೆದನೆಂದು
ನಿನ್ನ ದೂತರನು ಕಳಿಸಿದೆ ಕಳಿಸಿದ್ಯಜಮಿಳಗೆ
ಮನ್ನಿಸಿ ಕೊಟ್ಟ್ಯೊ ನಿನಲೋಕ ೨೩

ತಿರುಕ ತಂದವಲಕ್ಕಿ ತರತರನೆ ನೀ ಮುಕ್ಕಿ
ದೊರೆತನವ ಕೊಟ್ಟು ದಾರಿದ್ರ್ಯ ದಾರಿದ್ರ್ಯ ಕಳೆದದ್ದು
ಅರಿಕಿಲ್ಲವೇನೊ ಜಗಕೆಲ್ಲ ೨೪

ನಿಲ್ಲಬೇಕೆಂದಿಟ್ಟ ಕಲ್ಲು ಕೊಟ್ಟವಗೆ ಕೈ–
ವಲ್ಯವನು ಕೊಟ್ಟ್ಯೋ ಕರುಣಾಳು ಕರುಣಾಳು ಬುಕ್ಕಿಟ್ಟು
ಮಲ್ಲಿಗೆಯ ಮಾಲೆಗೊಲಿತೀಯೊ ೨೫

ಕರೆದು ಕಂಸಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಕೊಲಿಸಬಂದ–
ಕ್ರೂರಗೆ ನದಿಯಲ್ಲೆ ನಿನ್ನ ನಿಜರೂಪ ನಿಜರೂಪ
ತೋರಿದ್ದು ಇದುಯೇನು ನಿನ್ನ ಮಹಿಮೆಯು ೨೬

ಗಂಧಕ್ಕೆ ಒಲಿದು ಕುಬ್ಜೆಯ ಡೊಂಕನೆ ತಿದ್ದಿ
ಸುಂದರಿಯ ಮಾಡಿ ಸುಗುಣನೆ ನೀನಾಕೆ–
ಅಂಗಸಂಗ್ಯಾಕೆ ಬಯಸಿದಿ ೨೭

ಕಲ್ಲಾದಹಲ್ಯೆಯನು ಕಡು ಚೆಲ್ವೆಯನು ಮಾಡಿ
ಎಲ್ಲಿ ಮಲಗಿದ್ದ ಮುಚುಕುಂದ ಮುಚುಕುಂದನ ಗುಹೆ–
ಯಲ್ಲೆ ಕೈವಲ್ಯ ಕೊಡಹೋದ್ಯೊ ೨೮

ಮಗ್ಗವನೆ ಹಾಕಿ ಮಾರುಬಟ್ಟೆ ನೇದಿಲ್ಲ
ರೊಕ್ಕವನೆ ಕೊಟ್ಟು ತರಲಿಲ್ಲ ತರಲಿಲ್ಲ ದ್ರೌಪದಿಗೆ
ಲೆಕ್ಕಿಲ್ಲದ್ವಸ್ತ್ರ ಉಡಿಸಿದಿ ೨೯

ಸಂಗ್ರಾಮದಿ ಬಂದಂಥ ಸರ್ಪಬಾಣವ ನೋಡಿ
ಉಂಗುಷ್ಟದಿಂದ ರಥವನು ರಥವ ನೆಲಕೊತ್ತಿ
ಧನಂಜಯನ ಪ್ರಾಣ ಉಳುಹಿದಿ ೩೦

ತಂಬೂರಿ ವೀಣೆ ಗಾಯ್ನ ಲಕ್ಷಣ ಬಿಡದೆ
ಸಂಭ್ರಮದಿಂದ ಪಾಡುತ್ತ ಪಾಡಿ ಕೊಂಡಾಡಿ ನಾರದ–
ರಾನಂದ ಪಡೆವರು ೩೧

ತರಳ ರೂಪದಿ ಕಾಲಿಗ್ಗರಳ ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಂಡು
ಎಳೆದುಕೊಂಡ್ಹೋಗಿ ಯಮಾಳರ ಯಮೊಳಾರ್ಜು–
ನರ ಕಿತ್ತಿ ಕಳುಹಿದೆಯೊ ನಿನ್ನ ಪುರಕಾಗ ೩೨

ನಾನೇನು ಕೊಡುವೆನೊ ನಾನೇನು ಬಿಡುವೆನೊ
ನೀನೇನು ಕರುಣಾನಿಧಿಯಲ್ಲೆ ನಿಧಿಯಲ್ಲವೆ ಭಕ್ತಾ–
ಧೀನೆಂದು ನಿನ್ನ ಹೊಗಳುವೆ ೩೩

ಅಡಿಗೆ ಮಾಡುವವನ ಕೈ ಹಿಡಿದ ಹುಟ್ಟಿನಂತೆ
ನಡೆಯದೊ ನಮ್ಮ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಮೂಲೋಕ–
ದೊಡೆಯ ನೀ ಕರ್ತೃ ಜಗಕೆಲ್ಲ ೩೪

ಆದಿಪುರುಷನೆ ನೀನನಾದಿಕಾಲದಿ ಓರ್ವ
ವೇದವೇದಾಂತ ಯದುನಾಥ ಯದುನಾಥ ಎನ್ನ ಯಮ–
ಬಾಧೆ ಬಿಡಿಸೋದಕೆ ನೀ ಬಾಧ್ಯ ೩೫

ಆರ್ಯ ನೀನೊಬ್ಬ ಪಿನಗಾರ್ಯರಿನ್ನ್ಯಾರೇನೊ
ಆರಾರು ನಿನ್ನ ಅರಿಯರು ಅರಿಯರೊ ಜಗನ್ನಾಥ
ದಾರ ಸುತ ದಾರ ರೂಪಾದಿ ೩೬

ಅಣುವೊಳಗು ನೀನೆ ಪರಮಾಣುವಿನೊಳಗೂ ನೀನೆ
ಘನವಾದ ರೂಪ ಗಗನಕ್ಕೆ ಗಗನಕ್ಕೆ ಬೆಳೆದದ್ದು ಬಲಿ ಬಲ್ಲ
ನಿನ್ನ ಮಹಿಮೆಯ ೩೭

ಘಟದ ಒಳಗಿದ್ದೆ ವಟಬೀಜದೊಳು ನೀನಿದ್ದು
ಪಟ ತಂತಿಯೊಳಗೆ ನೀ ವ್ಯಾಪ್ತ ನೀ ವ್ಯಾಪ್ತ ಕಂಬದ
ಜಠರದೊಳಗಿದ್ದ್ಯೊ ಜಗದೀಶ ೩೮

ಲೋಕಪಾವನೆ ಗಂಗೆ ನಖದಿಂದ ಉದಿಸಲು
ನಾಲ್ಕುಮುಖ ಬ್ರಹ್ಮ ನಾಭಿಂದ ನಾಭಿಂದ ಹದಿನಾಲ್ಕು
ಲೋಕ ಸಾಕುವೊ ಸರ್ವೇಶ ೩೯

ಅಂತರಾತ್ಮಕ ನಿನ್ನಂಥ ಗುಣಮಹಿಮೆ
ಎಂಥೆಂಥವರು ನೋಡಿ ತಿಳಿಯರು ತಿಳಿಯರೊ ನಿನ್ನ ನ-
ಮ್ಮಂಥ ಮೂಢರಿಗೆ ವಶವೇನೊ ೪೦

ಮೂರು ಕಣ್ಣಲಿ ರುದ್ರ ನೋಡಿ ನಿನ ತಿಳಿಯದೆ ಹೋಗಿ
ಶರಧಿಯಲಿ ತಪವಿದ್ದು ತಪವಿದ್ದು ಪಡೆದನೊ ತಾನು
ಪರ್ಯಂಕ ಪದವಿಯು ೪೧

ಸಾಸಿರ ಮುಖದಿಂದ ಶೇಷ ತಿಳಿಯದೆ ನೋಡಿ
ಪಾತಾಳಕ್ಹೋಗಿ ನಿನಪಾದ ಪದ್ಮದ
ರೇಕುಗಳ ಎಣಿಸುತ್ತಿರುವೋನು ೪೨

ಒಂದೆರಡು ಕಣ್ಣು ಸಾಲದು ಎಂದು
ಇಂದ್ರ ಮೈತುಂಬ ನೇತ್ರಗಳ ಪಡೆದನು ಪಡೆದು ಸ್ವರ್ಗದಲಿ ಉ-
ಪೇಂದ್ರ ನಿನ್ನ ನೋಡುತ್ತಿರುವೋನು ೪೩

ಎಂಟು ಕಣ್ಣಲಿ ಬ್ರಹ್ಮ ನೋಡಿ ನಿನ ತಿಳಿಯದೆ
ಕಂಡ ಎಡೆಯಲ್ಲಿ ಕೌಸ್ತುಭ ಕೌಸ್ತುಭವಾಗಿ ವೈ-
ಕುಂಠ ಪತಿ ನಿನ್ನ ಒಲಿಸುವ ೪೪

ಪ್ರಳಯ ಕಾಲದಿ ಜನರ ಸುಳುವಿಲ್ಲದಲ್ಲಿ ಕಿರು ಬೆ-
ರಳ ನಖ ಗುಣಗಳೆಣಿಸುತ್ತ ಎಣಿಸುತಲಿ ಮಾಲಕ್ಷ್ಮಿ
ತಿಳಿಯದಲೆ ನಿನ್ನ ಗುಣಗಳ ೪೫

ಅನಂತಾಸನ ಶ್ವೇತದ್ವೀಪ ಭೂವೈಕುಂಠ ಮೂರು
ಸ್ಥಾನದಲಿ ಮುರವೈರಿ ಮುರವೈರಿ
ನಿನ ಸೇವೆ ಮಾಡಿ ಮಾಲಕ್ಷ್ಮಿ ದಣಿಯದೆ ೪೬

ಶ್ರೀಭಾಗ ಭೂಭಾಗ ದುರ್ಗಾ ಭಾಗದಲಿ
ಶ್ರೀಭೂದೇವಿ ನಿನ್ನ ಸರ್ವಾಂಗ ಸರ್ವಾಂಗದಲ್ಲೆ ಕೊಟ್ಟಾ–
ಲಿಂಗನಿಂದ ಒಲಿಸೋಳು ೪೭

ಎಲ್ಲ ಪದಾರ್ಥದೊಳಗಲ್ಲಲ್ಲೆ ತಾನಿದ್ದು
ಮಲ್ಲರಂತಕನ್ನ ಮನೆ ಸೇವೆ ಮನೆಯ ಸೇವಕಳಂತೆ
ಘಲ್ಲು ಘಲ್ಲೆಂದೋಡಾಡುತ್ತ ೪೮

ಸಿರಿದೇವಿ ನಿನ್ನ ಪಟ್ಟಣದಲಿ ಭಕ್ತಿಯಿಂ–
ದ್ವಿರಜನದಿಯಾಗಿ ಹರಿದಳೊ ಹರಿದಳೊ ಛತ್ರ ಚಾ–
ಮರವು ತಾನಾಗಲ್ಲಿರುವೋಳು ೪೯

ಜೋಲಿ ಮಂಚಗಳಾಗಿ ಶಾಲು ಶಕಲಾತ್ಯಾ–
ಗಿ ಲೋಡು ತಲೆಗಿಂಬು ತಾನಾಗಿ ತಾನಾಗಿ ಸಿರಿ ನಿಂತು
ಕಾಲಸೇವೆಯಲಿ ಕಮಲಾಕ್ಷಿ ೫೦

ರತ್ನ ವೈಜಯಂತಿ ಮುತ್ತು ಮಾಣಿಕ್ಯದ್ವಜ–
ದ್ವಸ್ತ್ರ ಶ್ರೀತುಳಸಿ ಕಮಲವು ಕಮಲಮಾಲ್ಯಾಗಿ ಶ್ರೀ–
ವತ್ಸದಲಿ ನಲಿಯುತ್ತಿರುವೋಳು ೫೧

ದೇಶಕಾಲಕೆ ಸಮಳು ಗುಣಕೆ ಅಸಮಳು ನಿಜ–
ದಾಸಿಯಂತಿದ್ದು ನಿನಸೇವೆ ನಿನಸೇವೆ ಮಾಡಿ ಉ–
ಲ್ಲಾಸದಲಿ ನೋಡುತಿರುವೊಳು ೫೨

ಲಕ್ಷ್ಮಿಯೆರಡಕ್ಷ ಸಾಲದಲೆ ಶ್ರೀ ಭೂ ದುರ್ಗೆ
ಸಾಕ್ಷಾತ ಮೂರುರೂಪಾಗಿ ರೂಪಾಗಿ ನಿಂತು ಆ–
ರಕ್ಷದಲಿ ನೋಡುತ್ತಿರುವೋಳು ೫೩

ಎಷ್ಟು ನೋಡಿದರು ಮನ ತೃಪ್ತಿಯಾಗದಲೆ
ನಿನ್ನವಕ್ಷಸ್ಥಳದಲ್ಲೆ ತಾ ಹೊಂದಿ ತಾ ಹೊಂದಿಕೊಂಡಿದ್ದು
ನಿತ್ಯಸುಖಪೂರ್ಣಳೆನಿಸೋಳು ೫೪

ಸಾಲೋಕ್ಯ ಸಾಮೀಪ್ಯ ನಿನ್ನ ಸಾರೂಪ್ಯದಲಿ
ಸಾಯುಜ್ಯಪದವಿ ಪಡೆದಂಥ ಪಡೆದಂಥ ಮುಕ್ತರ
ಸಾಧನೆಗಳೆಷ್ಟೊ ತಿಳಿಯದು ೫೫

ತಲೆಯೂರಿ ತಪವಿದ್ದು ತರಗಿನೆಲೆಗಳ ಮೆದ್ದು
ಹರಿ ನಿನ್ನ ಧ್ಯಾನದೊಳಗಿದ್ದು ಒಳಗಿದ್ದವರ ಹೃದಯದೊಳು
ಮಿಂಚಿನಂತೆ ಹೊಳೆವೆಯೊ ೫೬

ನಿತ್ಯಮುಕ್ತನೆ ನಿನ್ನ ಮುಕ್ತಸ್ಥಾನದಲಿ ಶಮಿ
ಪತ್ರದಂತಿಷ್ಟು ಸ್ಥಳವನು ಸ್ಥಳವ ಕೊಟ್ಟರೆ ಸಾಕು
ಚಿತ್ತಸ್ವಸ್ಥಾಗಲ್ಲಿರುವೆನು ೫೭

ಅಚ್ಯುತನ ಕರುಣೆಂಬೊ ನಿಚ್ಚಣಿಕೆಯನೆ ಮಾಡಿ
ಹತ್ತೋ ಹರಿದಾಸರವರಂತೆ ಅವರಂತೆ ಜೇರಿಗೆ-
ಯಷ್ಟು ದಯ ನೀಡೊ ಎನ್ನಲಿ ೫೮

ಹೊತ್ತುಹೋಗುತಲಿದೆ ಮೃತ್ಯು ಕೂಗುತಲಿದೆ
ವ್ಯರ್ಥವಾಗುವುದೊ ಈ ಜನ್ಮ ಈ ಜನ್ಮ ನಿನ ನಾಮ
ಎತ್ತರವು ಎನಗೆ ನಿಲುಕದು ೫೯

ಶೂರಪುತ್ರನ ಸುತಗೆ ಸೂರ್ಯಾಡೊ ನಿನ್ನ ದಯು
ಸಾರ್ಥವಾಗುವುದೊ ನಿನಲೋಕ ನಿನಲೋಕ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ
ದಾರಿನ್ನು ಬಯಸದಿರುವೋರು ೬೦

ವಸುದೇವಸುತ ಭಕ್ತರೊಶವಲ್ಲ ನಿನ್ನ ಮುತ್ಯ-
ನ್ನೆಸರುಮಾತ್ರಕ್ಕು ಎನ್ನಲ್ಲಿ ಎನ್ನಲ್ಲಿ ಮಾಡದಿರು
ಹಸುಗೂಸಿನಂತೆ ನೋಡೆನ್ನ ೬೧

ಶಂಬರಾರಿಯ ಜನಕ ನಂಬಿದ್ದೆ ನಾ ನಿನ್ನ
ಡೊಂಬ ತನಸುತನ ಭರದಿಂದ ಭರದಿಂದ ತೂಗುವನು
ಕುಂಭಿಣಿಗೆ ಬೀಳೋತೆರನಂತೆ ೬೨

ಕುತ್ತಿಗೆಯು ಕೊಯ್ದಲಗು ಹೊಟ್ಟೆಯೊಳಗ್ಹಾಕಿ
ನೆತ್ತರವ ನೆರೆದಿದ್ದ ಜನರಿಗೆ ಜನರಿಗೆ ತೋರುವನು
ಅತ್ಯಂತ ಕರುಣ ಅವಗಿಲ್ಲೆ ೬೩

ಮಾಯಾವಿದ್ಯವ ಮಾಡಿ ತೋರುವನು ಉ–
ದರಕ್ಕೆ ನೀನಲ್ಲೊ ಸ್ವಾಮಿ ಅವನಂತೆ ಅವನಂತೆ ಅಲ್ಲೆನ್ನ
ಕಾಯ್ವಾಭಿಮಾನ ನಿನದಲ್ಲೆ ೬೪

ಹುಟ್ಟಿಸ್ಹುಟ್ಟಿಸಿ ತಾಯಿ ಹೊಟ್ಟೆಯೊಳಗ್ಹಾಕೆನ್ನ
ಕಷ್ಟ ಬಡಿಸುವ್ರೋರೆ ಕರುಣಾಳು ಕರುಣಾಳು ನಿನಗೆ ಪು–
ರುಷಾರ್ಥವೇನ್ಹೇಳೊ ಇದರಿಂದ ೬೫

ತಂದೆ ತಾಯಿ ಬಂಧು ಬಳಗ ಬಾಂಧವರೆಲ್ಲ
ಹಿಂದೆಷ್ಟೊ ಮುಂದೆ ಎಣಿಕಿಲ್ಲ ಎಣಿಕಿಲ್ಲದವರ ನನ್ನವ–
ರೆಂದು ತಿಳಿದು ಫಲವಿಲ್ಲ ೬೬

ಜೀವ ಜೀವಕು ಭೇದ ಜೀವ ಜಡಕೂ ಭೇದ
ಜಡಜಡಕೆ ಭೇದ ನಿನಗಿನ್ನು ನಿನಗೆ ಭೇದಾದರ್ಕ್ಯೆನ್ನೊಳು
ಭೇದಬುದ್ಧಿ ಬ್ಯಾಡಿನ್ನು ೬೭

ಅನ್ನಮಯ ಪ್ರಾಣಮಯ ಆನಂದಮಯ ನೀನೆ
ನಾನೆಂದ ಮಾತು ನಿಜವೆಂದು ನಿಜವೆಂದು ತಿಳಿದು
ಜ್ಞಾನಾನಂದ ಕೊಟ್ಟು ಸಲಹಯ್ಯ ೬೮

ಎಂಬತ್ತುಕೋಟಿ ನಾಲ್ಕುಲಕ್ಷ ಜೀವಿಗ–
ಳಿಂಬ್ಹ್ಯಾಗೆ ನಿನಗೆ ದೊರಕಿತೊ ದೊರಕಿತೊ ಸ್ಥಾವರ
ಜಂಗಮದಲ್ಹ್ಯಾಗಿರುವೆಯೊ ೬೯

ಜನನ ಮರಣವು ಶುಕ್ಲಶೋಣಿ ಸಂಬಂಧ ಜರೆ
ಜನ್ಮಕರ್ಮಗಳು ನಿನಗಿಲ್ಲ ನಿನಗಿಲ್ಲ ಸಂಸಾರ ಬವಣೆ
ನಿನಗುಂಟೆ ಬಹು ದೂರ ೭೦

ವಿಷದ್ಹಾಲು ಕುಡಿದು ನೀ ವಿಷದ ಮಡುವನು ಕಲಕಿ
ವಿಷದನುಜೆಕೊಡ ವಿನಯದಿ ವಿನಯ ಸಂಭ್ರಮದಿಂದ
ವಿಷವಂಚದಲ್ಲೆ ಮಲಗುವಿ ೭೧

ಸತ್ಯ ಸಂಕಲ್ಪನೆ ಸತ್ಯ ಪ್ರತಿಜ್ಞನೆ
ಸತ್ಯಭಾಮೆಯರ ಅರಸನೆ ಅರಸು ನಿನ್ನಲಿ ಜ್ಞಾನ
ಸತ್ಯವಾಗೆನಗೆ ಕೊಡುಕಂಡ್ಯ ೭೨

ನಾರಾಯಣನೆಂಬೊ ನಾಲ್ಕು ಅಕ್ಷರಗಳು
ನಾಲಿಗೆಲ್ಲೆನಗೆ ಬರೆದರೆ ಬರೆದರೋದಿಕೊಂಬೆ
ಬಾರೊ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಭಗವಂತ ೭೩

ಹರದಾರಿ ನಡೆವುದಕೆ ಎನಗೆ ಸಾಮರ್ಥಿಲ್ಲ
ಹರಿದಾರಿ ಹ್ಯಾಗೆ ಹಿಡಿಯಲಿ ಹಿಡಿಯಲಿ ನೀ ಮುಂದೆ
ನಡೆಯೆನ್ನ ಸಂಗ ಬಿಡದಂತೆ ೭೪

ಕಾಲಿದ್ದು ನಿನಯಾತ್ರೆ ಕರವಿದ್ದು ನಿನಸೇವೆ
ಬಾಯಿದ್ದು ನಿನ್ನ ಭಜನೆಯು ಭಜನೆಮಾಡದಲಿದ್ದ-
ರ್ಹಾಳುಬಾವಿಗೆ ಸರಿಯಲ್ಲೆ ೭೫

ಕಣ್ಣುಕಿವಿಯು ನಾಲಿಗ್ಯಿನ್ನಿದ್ದರೇನು ಫಲ
ನಿನ್ನ ಮಹಿಮೆಗಳ ತಿಳಿಯದೆ ತಿಳಿದು ನೋಡದಲಿದ್ದು
ಮಣ್ಣುಗೊಂಬ್ಯಂತೆ ನಾನಲ್ಲೆ ೭೬

ಮಣ್ಣುಗೊಂಬ್ಯಾದರು ಪುಣ್ಯ ಪಾಪಗಳಿಲ್ಲ
ಎನ್ನ ಯಮದೂತರೆಳೆವೋರು ಎಳೆವೋರೊ ನಿನ್ನೆರಡು
ಕಣ್ಣಿಂದ ನೋಡೊ ಕಮಲಾಕ್ಷ ೭೭

ಕಂಗಳಿಂದಲಿ ನೋಡು ಕರುಣದಲಿ ಮಾತಾಡು
ಲಿಂಗವನೆ ಒಡೆದು ಸೂರ್ಯಾಡು ಸೂರ್ಯಾಡು ನಿನ್ನವರ
ಸಂಗವನೆ ಕೊಟ್ಟು ಸುಖ ನೀಡು ೭೮

ಭಾಗೀರಥೀಜನಕ ಭಯನಿವಾರಣ ನಿನ್ನ
ಭಾಗಕ್ಕೆ ಬಂದು ನಾ ಬಿದ್ದೆ ನಾ ಬಿದ್ದೆ ನಿನ್ನ ಚಿತ್ತ
ಕ್ಹ್ಯಾಗೆ ಬಂದಂತೆ ಮಾಡಿನ್ನು ೭೯

ಫಾಲಲೋಚನಪ್ರಿಯನೆ ಪಾಲಾಬ್ಧಿಶಯನ ನಿನ್ನ
ಪಾಲಿಗೆ ಬಂದು ಪೊರೆಯೆಂದು ಪೊರೆಯೆಂದು ನಿನ ಕಮಲ
ಕಾಲಿಗೆ ಫಾಲ ಇಡುವೆನು ೮೦

ಸ್ವರ್ಗ ಬೇಡುವುದಿಲ್ಲನುಗ್ರಹದಾಪೇಕ್ಷ್ಯಂಟು
ಸುಜ್ಞಾನಿಗೊಡೆಯ ಸುರವಂದ್ಯ ಸುರವಂದ್ಯಯೆನ್ನ ಶಿರವ
ಬಗ್ಗಿಸುವೆ ನಿನ್ನ ಚರಣಕ್ಕೆ ೮೧

ಭೂರಮಣ ನಿನ್ನ ಭೂದೇವಿ ಕದ್ದೊಯ್ದ ಬಂ–
ಗಾರಲೋಚನನ ಮಡುಹಿದೆ ಮಡುಹಿ ನೀ ಅವನಲ್ಲಿ
ಮಾಡಿದಿನ್ಹ್ಯಾಗೆ ಕರುಣವ ೮೨

ಶ್ರೀರಮಣ ನಿನ್ನ ನೀತೆಯು ಕದ್ದ ಚೋರನ್ನ
ಮೂರು ಮ್ಯಾಲೇಳು ಶಿರವನು ಶಿರವ ಚೆಂಡಾಡಿ ದಯ
ಸೂರೆ ಬಿಟ್ಟ್ಯಾಕ್ಹ್ಯಾಗ್ಹೀಳವನಲ್ಲಿ ೮೩

ದುರ್ಗರಮಣನೆ ನಿನ್ನ ರುಕ್ಮಿಣಿಗೆ ಗಂಡನೆಂ–
ದ್ಹಿಗ್ಗಿಲೆ ಕುಳಿತ ಶಿಶುಪಾಲ ಶಿಶುಪಾಲನಹಂಕಾರ ಮರ್ದಿ–
ಸಿದೆ ಒಂದು ಕ್ಷಣದಾಗೆ ೮೪

ಮೂರು ಜನ್ಮದಿ ನಿನ್ನ ಮುದ್ದು ಸತಿಯಳ
ದ್ರೋಹ ಮಾಡಿದ್ದ ಮೂಢ ಅಸುರರ ಅಸುರರನೆ
ಕರೆದು ಮಹದ್ವಾರದಲ್ಹ್ಯಾಗೆ ನಿಲಿಸಿದೆ ೮೫

ಕನಕಕಶ್ಯಪ ಕುಂಭಕರ್ಣ ದಂತವಕ್ತ್ರ
ಎಣಿಕ್ಕಿಲ್ಲದಂಥ ಅಪರಾಧ ಅಪರಾಧ ಅವರಲ್ಲಿ
ಎಣಿಸದಲೆ ತಪ್ಪು ಕ್ಷಮಿಸಿದೆ ೮೬

ಗೋಪಸುತನಾಗಿ ಸಾಂದೀಪನ್ವಲ್ಲಬೆಗೆ ಸಂ–
ತಾಪವನು ಕಳೆದು ಸುತರನು ಸುತರ ತಂದಿಟ್ಟೆ ನಿ–
ನ್ನ ಪಾದಮಹಿಮೆಗೆಣೆಯಿಲ್ಲ ೮೭

ಮಡಿದ್ಹೋದ ಮಕ್ಕಳನ ಕೊಡುವೆನೆಂದಾ
ಪಾರ್ಥರೊಡಗೂಡಿ ನಿನ್ನ ಪುರದಿಂದ ತಂದು ದ್ವಿಜಗೆ
ಸಡಗರದಿ ಕೊಟ್ಟ್ಯೋ ಸುತರನು ೮೮

ಆರು ಮಂದಿ ಸುತರ ತೋರಿ ದೇವಕಿಗೆ
ನೀನುಂಡ ಮೊಲೆಯನುಣಿಸಿದೆ ಉಣಿಸಿ ಅವರಿಗೆ
ಮುಕ್ತಿ ಆನಂದ ಕೊಟ್ಟು ಕಳಿಸಿದೆ ೮೯

ಗೋಕುಲದೊಳಗ್ಹುಟ್ಟಿ ಆಕಳ್ಹಿಂಡನು ಕಾಯ್ದು
ಗೋಪಾಲರೊಡನೆ ಕೊಳಲೂದಿ ಕೊಳಲೂದಿ
ಬೆಣ್ಣೆ ಮೊಸರ ಕಳ್ಳನೆಂದು ಹೆಸರಾದೆ ೯೦

ಬಂಡಿ ಚೂರ್ಣವ ಮಾಡಿ ಪುಂಡ ಶಕಟನ
ಕೊಂದು ಹಿಂಡುದೈತ್ಯರ ಶಿರವನು ಶಿರವ ಚೆಂಡಾಡಿ ಭೂ–
ಮಂಡಲದ ಭಾರನಿಳೇಹಿದ್ಯೋ ೯೧

ಬೆಟ್ಟದನ್ನವನುಂಡು ಬೆಟ್ಟಲಿ ಗಿರಿನೆತ್ತಿ
ಶಕ್ರನ್ನ ಮದವ ಮುರಿದೆಯೊ ಮಹರಿದು ಋಷಿಪತ್ನಿಯರು
ಕೊಟ್ಟನ್ನ ಉಂಡು ಬಲಿತೆಯೊ ೯೨

ಬಾಲೇಯರಿಟ್ಟಂಥ ಸೀರೆ ಕುಪ್ಪಸ ಕದ್ದು
ಲೀಲಿಂದ ನೀನು ಮರನೇರಿ ಮರನೇರಿ ಅವರ ಮಾನವ
ಕಾಯ್ದು ಕೊಟ್ಟ್ಯೋ ಉಡುಗೊರೆ ೯೩

ಕಂಜಾಕ್ಷಿಯ ಮನೆಯಲಿ ಕೊಳಲೂದಿ ಮೋಹಿಸುತ
ಸಂಚೆಲಿ ಬಂದ ಸತಿಯರ ಸತಿಯರನ ನೋಡುತಲಿ
ಅಂಜ್ಯೋಡಿಹೋದ್ಯೊ ಅಸುರಾರಿ ೯೪

ವ್ಯತ್ಯಾಸದಿಂದ್ವಸ್ತ್ರ ಇಟ್ಟು ಶೃಂಗಾರವಾಗಿ
ಚಿತ್ತಚಂಚಲವಾಗಿ ಅವರೆಲ್ಲ ಅವರು ಬರುತಿರೆ ನೋಡಿ
ಬಿಟ್ಹೋಡಿಹೋದ ಬಗೆಯೇನು ೯೫

ಅಡವ್ಯಡವಿ ತಿರುವುತಲಿ ಗಿಡಗಿಡನೆ ಕೇಳುತಲಿ
ನಡೆದು ಬಾಯಾರಿ ಬಳಲುತ ಬಳಲುತಲಿ ಬಂದವರ
ದೃಢಭಕ್ತಿ ನೋಡಿ ಬಲಿತೆಯೊ ೯೬

ಅಕ್ಕರದಿ ಅವರ ನಿನ್ನ ತೆಕ್ಕೆಯೊಳ್ ಬಿಗಿದಪ್ಪಿ ಬಾ–
ಲಕ್ರೀಡೆನಾಡಿ ಜಲಜಾಕ್ಷ ಜಲಜಾಕ್ಷ ನೀನು ರಾ–
ಸಕ್ರೀಡೆನಾಡಿ ಸುಖನೀಡಿ ೯೭

ಇಬ್ಬರಿಬ್ಬರ ನಡುವೆ ಒಬ್ಬ ಕೃಷ್ಣನು ಆಗಿ
ನಿರ್ಭಯದಿ ಕುಣಿದ್ಯೊ ನೀಲಾಂಗ ನೀಲಾಂಗ ನಿನನೋಡಿ ಕ–
ಣ್ಗೆಬ್ಬವಾಯಿತೊ ಸುರರಿಗೆ ೯೮

ಗಂಧ ಪರಿಮಳವು ಕೇಸರಿ ಕುಂಕುಮರಿಷಿಣವು
ಕುಂದ ಕೇತಕಿಯು ಕಮಲವು ಕಮಲ ಮಲ್ಲಿಗೆ ತೆಪ್ಪ–
ದಂದದಲಿ ತೇಲುತ್ತಿರಲಾಗ ೯೯

ಅಮರಾದಿ ಸುರರು ನಿನ್ನಾಟ ನೋಡ್ಯನಕ
ಭೇರಿ ದುಂದುಮಿ ಬಡಿಸುತ ಬಡಿಸಿ ಮಂದಾರ
ಮಲ್ಲಿಗೆ ಕುಸುಮವೃಷ್ಟಿ ಕರೆದರು ೧೦೦

ಗೋಪೇರಲ್ಲಿದ್ದ್ವಿರಹತಾಪವನು ಬಿಡಿಸಿ ನಿ–
ನ್ನ ಪುರಕ್ಕವರ ಕರೆದೊಯ್ದೆ ಕೃಷ್ಣ ನಿ–
ನ್ನಾಶ್ಚರ್ಯಪಾರ ನನಗೆ ತಿಳಿಯದು ೧೦೧

ಸಾಧ್ಯವಲ್ಲವೊ ಭಾಳಸಾಧ್ಯ ನಿನ್ನುಪದೇಶ
ಉದ್ಧವಗೆ ಹ್ಯಾಗೆ ದೊರಕಿತೊ ದೊರಕಿತೊ ಆತನ-
ಲ್ಲಿದ್ದಂಥ ಪುಣ್ಯಫಲವೆಷ್ಟೊ ೧೦೨

ಅಹಿಶಾಯಿ ನಿನ್ನ ಅಂತ ಕರಣ ಪ್ರೇಮಗಳು
ಸಕಲರಲ್ಲಿದ್ದು ಸಮನಾಗಿ ಸಮನಾಗಿ ಇರಲು
ವೈಷಮ್ಯ ನೈರ್ಗುಣ್ಯ ನಿನಗುಂಟೆ ೧೦೩

ತಮತಮ್ಮ ಯೋಗ್ಯತೆಯ ಮೀರದಲೆ ತಾಮಸರು
ತಮಸಿಗೊಪ್ಪೀಗುವರೊ ಈ ನಿತ್ಯ ಈ ನಿತ್ಯ
ಸಂಸಾರಿಗುಣಿಸುವಿಯೊ ಮಿಶ್ರಫಲವನು ೧೦೪

ಸತ್ವಾದಿ ಜೀವರನೆ ಹಸ್ತವಿಡಿದು ನೀನು
ಹತ್ತಿಸುವೆ ನಿನ್ನ ಸೌಪಾನ ಸೌಪಾನವೇರಿಸಿ
ಮುಕ್ತಿಮಂಟಪಕೆ ಕರೆದೊಯ್ವೆ ೧೦೫

ಪಕ್ಷಪಾತಗಳಿಲ್ಲ ಪಕ್ಷೀಂದ್ರವಾಹನನೆ ನಿನ
ಕುಕ್ಷಿಲೀರೇಳು ಜಗವನು ಜಗವ ರಕ್ಷಿಸುವಂಥ
ಸಾಕ್ಷಾತ ವಿಷ್ಣು ಸಲಹೆನ್ನ ೧೦೬

ಸನಕಾದಿವಂದ್ಯ ನಿನ್ನ ಮನಕೆ ಬಂದುದು ಮಾಡು
ದಿನಕರಕೋಟಿಪ್ರಕಾಶ ಪ್ರಕಾಶ ಎನ್ನ ಕತ್ತಲ-
ಜ್ಞಾನಾಂಧಕಾರ ಬಿಡಿಸಿನ್ನು ೧೦೭

ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ನಿನಗೆ ಬಾಯ್‌ಬಿಟ್ಟ್ಹೇಳಿಕೊಂಬೆ ಒಂ
ದಿಷ್ಟು ಬ್ಯಾಸರದೆ ಕೇಳಿನ್ನು ಕೇಳುತಲಿ ನಾ ಬೇಡಿ
ದಿಷ್ಟ ಫಲ ನೀಡಿಂದಿರೆಕಾಂತ ೧೦೮

ನಾವು ನವವಿಧ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ನಿನ್ನ ನಾಮ
ದಾವಾಗ ಬಿಡದೆ ಸ್ತುತಿಸುತ ಸ್ತುತಿಸಿ ಕೊಂಡಾಡುತಿರೆ
ದೇವಕೀ ಸುತ ತಾನೊಲಿವೋನು ೧೦೯

ಭಕ್ತರೋದ್ಧಾರನೆಂಬಂಥ ದಾರವ ಮಾಡಿ
ಮುಕ್ತಿದಾಯಕನ ಗುಣಗಳ ಗುಣಮಣಿಯ ಪೋಣಿಸಿ
ಲಕ್ಷ್ಮಿಂಬ ಪದಕ ನಡುವಿಟ್ಟು ೧೧೦

ಸ್ತುತಿಮಣಿಮಾಲಿಕೆ ಕಟ್ಟಿ ಕೊರಳಿಗೆ ಹಾಕೆ ಶ್ರೀ–
ಪತಿಯು ಭೀಮೇಶಕೃಷ್ಣನು ಕೃಷ್ಣ ತಾ ಒಲಿದು ಕಾ–
ಮಿತಫಲವ ಕೊಡುವ ಕರುಣದಿ ೧^೧

** ** **

ಕಲ್ಲು ನಾಯೇನೋ ಕೈವಲ್ಯದಾಯಕನೆ

ಕಲ್ಲು ನಾಯೇನೋ ಕೈವಲ್ಯದಾಯಕನೆ
ಕಲ್ಲು ಕರುಣದಿಂದ್ವಣ್ಣಾಗಿರಲುದ್ಧಾರ ಕೇಳೊ ಪ

ಉಡಬಲ್ಲೆ ಉಣಬಲ್ಲೆ ಉತ್ತಮ ಸಂಗ ಬಿಡಬಲ್ಲೆ
ನಡೆಯಬಲ್ಲೆನೊ ದುರ್ಮಾರ್ಗದಿಂದ
ಕಡುಕೋಪದಿಂದ ಕಠಿಣ ಮಾತನಾಡಲು ಬಲ್ಲೆ
ಕಡಲಶಯನನ್ನ ನಾಮ ನುಡಿಯಲೊಂದರಿಯೆನೊ ೧

ಕಾಮಕ್ರೋಧವ ಬಲ್ಲೆ ಮತ್ಸರ ಮದ ಲೋಭ
ಮೋಹ ಬಲ್ಲೆನೊ ಬಾಂಧವ ಭವದಿ
ಭೇದಬುದ್ಧಿಯ ಬಲ್ಲೆ ಆದಿಮೂರುತಿ ನಿನ್ನ
ಪಾದದಿ ಭಕುತಿ ಪರಮಾದರೊಂದರಿಯೆನೊ ೨

ನಿಷ್ಠುರಾಡುತ ಜನರ ನಿಂದಿಸುವುದು ಬಲ್ಲೆ
ಕಷ್ಟದಾರಿದ್ರ್ಯ ಒಲ್ಲೆನ್ನಬಲ್ಲೆ
ದುಷ್ಟ ಅಲ್ಪರಿಗೆ ಬಾಯಾತೆರೆಯಬಲ್ಲೆ ಭೀಮೇಶ–
ಕೃಷ್ಣ ನಿನದಯ ಬೇಡಿಕೊಂಬೋದೊಂದರಿಯೆನೊ ೩

** ** **

ಕಂಡು ಧನ್ಯನಾದೆ ನಂದ ತನಯನ

ಕಂಡು ಧನ್ಯನಾದೆ ನಂದ ತನಯನ ಕಣ್ಣಾರ
ಕಂಡು ಧನ್ಯನಾದೆ ನಂದ ತನಯನ
ಕಂಡು ಧನ್ಯನಾದೆ ದಣಿಂ ಎವೆನ್ನವೆರಡು ಕಂಗಳೀಗ
ತಿರುಗಿ ಪೋಗಲಾರೆ ತಿಮ್ಮಲಾಪುರೀಶ ದೊರೆಯ ಬಿಟ್ಟು ಪ

ಸಾಲುದೀವಿಗೆ ಸಣ್ಣನಾಮ ಸರದ ಮಧ್ಯೆ ವೈಜಯಂತಿ
ಸೂರ್ಯನಂತೆ ಹೊಳೆವ ಮುದ್ದು ಮುಖವು ಮಹಾದ್ವಾರದಲ್ಲಿ ೧

ಶಂಖಚಕ್ರ ಶ್ಯಾಮವರ್ಣ ಅಂಕಿತವುಳ್ಳ ನಾಮಗಳಿಂದ
ಪಂಕಜಾಕ್ಷಿ ಪರಮಪುರುಷ ವೆಂಕಟನೆಂಬೊ ನಾಮಾಂಕಿತದವನ ೨

ಆ ಮಹಾ ವೈಕುಂಠದಲ್ಲಾ ವಾಸವಾದ ನಮ್ಮ ಕುಲ–
ಸ್ವಾಮಿ ಎನಿಸಿಕೊಂಡ ಭೀಮೇಶಕೃಷ್ಣನ ದಯದಿಂದೀಗ ೩

** ** **

ಕಂಡೆ ಕಂಡೆ ಸ್ವಾಮಿಯ ಕಂಡೆ

ಕಂಡೆ ಕಂಡೆ ಸ್ವಾಮಿಯ ಕಂಡೆ
ಕಂಡೆ ನಾ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡದೊಡೆಯನ
ಪಾಂಡವರ ಪರಿಪಾಲಿಸುವನ ಪ್ರ–
ಚಂಡ ಅಸುರರ ಶಿರವ ಚಕ್ರದಿ
ಚೆಂಡನಾಡಿದ್ದ ಚೆಲುವ ಕೃಷ್ಣನ ಪ

ಪಾದನಖದಿ ಭಾಗೀರಥ್ಯುದಿಸ್ಸಿದಳು
ವಿರಿಂಚರು ನಾಭಿಕಮಲದಿ
ಈರೇಳು ಲೋಕವನಿಟ್ಟ ಉದರದೊ–
ಳಾದಿ ಮೂರುತಿ ಸಾರ್ವಭೌಮ ೧

ಎಳೆದುಳಸಿ ಶ್ರೀವತ್ಸ ಕೌಂಸ್ತುಭ ಅ–
ರಳು ಮಲ್ಲಿಗೆ ಹಾರ ಪದಕವು ಕೊ–
ರಳೊಳಗೆ ವೈಜಯಂತಿ ಮಾಲೆಯಂ–
ತ್ಹೊಳೆವೊ ಮಾಣಿಕಾಭರಣ ಭೂಷಿತ ೨

ಶೀಘ್ರದಲಿ ಜರೆಸುತನ ವಧೆ ಮಾ–
ಡ್ಯಜ್ಞದಲಿ ಶಿಶುಪಾಲರಂತಕ
ರುಕ್ಮಿಣೀಪತಿ ಧರ್ಮ ಭೀಮರಿಂ–
ದಗ್ರಪೂಜೆ ತಕ್ಕೊಂಡ ಕೃಷ್ಣನ ೩

ಕಂಕಣ ಕರದಲಿ ಶಂಖ ಚಕ್ರವು ಅರ–
ವಿಂದ ರೇಖವು ಚರಣದಲಿ
ಪಂಕಜಾಕ್ಷನ ಮುಖದ ಕಾಂತಿಯು
ಶಂಕೆಯಿಲ್ಲದೆ ಸೂರ್ಯರಂದದಿ ೪

ಎಂಟು ಮಂದ್ಯೆರಡೆಂಟು ಸಾವಿರ ಸತಿಯ–
ರಿಂದ ದ್ವಾರಾವತಿಯನಾಳಿದ
ಪತಿತಪಾವನ ಪಾರಿಜಾತವ ಸತಿಗೆ
ತಂದ ಶ್ರೀಪತಿಯ ಪಾದವ ೫

ನಳಿನ ಮುಖಿ ದ್ರೌಪದಿಯು ಕರೆಯಲು
ಸೆಳೆಯೆ ವಸ್ತ್ರ ಅಕ್ಷಯವ ಮಾಡಿಸಿ
ಖಳರ ಮರ್ದನ ಕರುಣ ಸಾಗರೆಂ–
ದಿಳೆಯೊಳಗೆ ಹೆಸರಾದ ಕೃಷ್ಣನ ೬

ನಂಬಿದವರನು ಬಿಡದೆ ತಾನಿ–
ದ್ದಿಂಬಿನಲಿ ಸ್ಥಳಕೊಟ್ಟು ಕರೆವನು
ಸುಂದರಾಂಗ ತಾ ಸೋಮಕುಲದಲಿ
ಬಂದುದಿಸಿದ **ಭೀಮೇಶಕೃಷ್ಣನ** ೭

ಕೊಳಲೂದೋ ರಂಗಯ್ಯ

ಕೊಳಲೂದೋ ರಂಗಯ್ಯ ರಂಗ ನೀ
ಕೊಳಲೂದೋ ಕೃಷ್ಣಯ್ಯ ಪ

ಕೊಳಲೂದೋ ಗೋವಳರೊಡಗೂಡಿ
ಚೆಲುವ ಶ್ರೀವೇಣುಗೋಪಾಲ ಕೃಷ್ಣ ನೀ ೧

ಕಡಲೊಳಗಿದ್ದು ಬಂದ್ವಡಗದಿಂದಲಿ
ಕಡಗೋಲ ಪಿಡಿದ ಉಡುಪಿಯ ಕೃಷ್ಣ ನೀ ೨

ಎಂಟು ಮಂದ್ಯತಿವರ್ಯರು ನಿನ್ನ ಸೇವೆಗೆ
ಬಂಟರಾಗಿಹರ್ವೈಕುಂಠ ಪತಿ ಕೃಷ್ಣ ನೀ ೩

ನಿಜಭಕ್ತರು ಕೈಬೀಸಿ ಕರೆಯಲು
ರಜತ ಪೀಠದ ಪುರವಾಸ ಕೃಷ್ಣ ನೀ ೪

ಸತ್ಯವಾದ ಜ್ಞಾನ ಪೂರ್ಣಾನಂದ–
ತೀರ್ಥರ ಕರವಶವಾದ ಕೃಷ್ಣ ನೀ ೫

ಅಂದಿಗೆ ಕಿರುಗೆಜ್ಜೆ ಘಲ್ಲು ಘಲ್ಲೆನುತ ಕಾ–
ಲಿಂಗನ್ಹೆಡೆಯಲಿ ಕುಣಿದಾಡೊ ಕೃಷ್ಣ ನೀ ೬

ದಾಸರ ಮನದಭಿಲಾಷೆ ಪೂರೈಸಿ ಭೀ–
ಮೇಶಕೃಷ್ಣನೆ ದಯಮಾಡೊ ರಂಗ ನೀ ೭

** ** **

ನಂದನಂದನೆ ಅರವಿಂದದಳಾಕ್ಷನೆ

ನಂದನಂದನೆ ಅರವಿಂದದಳಾಕ್ಷನೆ
ವಂದಿಸುವೆ ಪಾದಾರವಿಂದಗಳಿಗೀಗ ಪ

ಪದುಮನಾಭನೆ ನಿನ್ನ ಪಾದಭಕುತಿಯೊಳಿಟ್ಟು
ಸುಜನ ಸಂಗತಿ ನೀಡೊ ಸುರವಂದ್ಯ ಹರಿಯೆ
ಒದಗಿ ಬರುವೊ ಮೃತ್ಯು ಮೊದಲೆ ಅರಿಯದೆ ನಾ
ಮದಡ ಬುದ್ಧಿಲಿ ನಿನ್ನ ಮರೆತು ಕಳೆವೆನೊ ಕಾಲ ೧

ಭೂತಳದೊಳು ಸಲಹೋ ದಾತರೆಲ್ಲಿಹರಿನ್ನು
ಮಾತುಳಾಂತಕನೆ ಈ ಮಾತ ಪೇಳೆನಗೆ
ಮಾತಾಪಿತರು ಮೊದಲಿಲ್ಲ ಇನ್ನನ್ಯರಿಲ್ಲ ಅ-
ನಾಥನೆಂದೆನ್ನ ಕಯ್ಯ ಪ್ರೀತಿಂದೆ ಹಿಡಿ ಪ್ರಿಯ ೨

ವಾಸುಕೀಶಯನನ ವರವ ಪಡೆಯದೆ ನಾ
ಮೋಸಹೋದೆನೊ ಈ ಸಂಸಾರದೊಳು ಸಿಲ್ಕಿ
ಶ್ರೀಶ ನೀ ಸಲಹೊ **ಭೀಮೇಶಕೃಷ್ಣ**ನೆ ಎನ್ನ
ಘಾಸಿ ಮಾಡದೆ ಹೃಷೀಕೇಶ ಕರುಣದಿಂದ ೩

** ** **

ನಾರಾಯಣ ನಾಮಾವಳಿ

ನಾರಾಯಣ ನಿಮ್ಮ ನಾಮ ನಾಲಿಗೆಲಿರಲಿ ನಾರಾಯಣ
ಘೋರಪಾತಕವೆಲ್ಲ ಹಾರಿಹೋಗುವುದಯ್ಯ ನಾರಾಯಣ ೧

ಸಾರ್ಥ್ಯವಾಗುವುದು ಶ್ರೀಹರಿಯ ಪುರ ಅವರಿಗೆ ನಾರಾಯಣ
ಮಾರಜನಕನ ಮೊದಲೆ ಮರೆಯದಿರೊ ಮನವೆ ನಾರಾಯಣ ೨

ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ದುರಿತಗಳು ನಷ್ಟವಾಗಿ ಹೋಗುವುವು ನಾರಾಯಣ
ಎಷ್ಟು ನಾಮವ ಬಿಡದೆ ನೆನೆಕಂಡ್ಯ ಮನವೆ ನಾರಾಯಣ ೩

ಅಂತ್ಯಜಸ್ತ್ರೀ ಕೂಡಿ ಭ್ರಾಂತನಾಗ್ಯಜಮಿಳನು ನಾರಾಯಣ
ಕಂತುನಯ್ಯನ ಮರೆತು ಕಾಲವನು ಕಳೆಯಲು ನಾರಾಯಣ ೪

ಅಂತ್ಯಕಾಲಕೆ ಹರಿಯ ಸ್ಮರಣೆ ಜಿಹ್ವೆಗೆ ಬರಲು ನಾರಾಯಣ ಲಕ್ಷ್ಮೀ–
ಕಾಂತ ಕರುಣಿಸಿ ಅವಗೆ ಕರೆದು ಮುಕ್ತಿಯ ಕೊಟ್ಟ ನಾರಾಯಣ ೫

ಲಕ್ಕುಮಿರಮಣನೆ ಸಕಲಗುಣಪರಿಪೂರ್ಣ ನಾರಾಯಣ
ಮುಖ್ಯ ನೀ ಎನ ಮನದಿ ಹೊಕ್ಕರೆಷ್ಟಾಗಳುವೆನಯ್ಯ ನಾರಾಯಣ ೬

ಘೋರ ವೇದವ ಕದ್ದು ನೀರೊಳಗಡಗಲು ನಾರಾಯಣ
ಭೇದಿಸವನಕೊಂದು ವೇದವನು ತಂದಿಟ್ಟ ನಾರಾಯಣ ೭

ಶ್ರುತಿಯ ಸುತಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಸ್ತುತ್ಯನಾಗಜನಿಂದ ನಾರಾಯಣ
ಮಚ್ಛರೂಪವ ಧರಿಸಿದಚ್ಯುತಗೆ ಶರಣೆಂಬೆ ನಾರಾಯಣ ೮

ದೇವದೈತ್ಯರು ಕೂಡಿ ಸಾಗರವ ಕಡೆಯಲು ನಾರಾಯಣ
ಮೇರು ಮಂದರವೆ ಕಡೆಗೋಲು ವಾಸುಕಿ ಸುತ್ತೆ ನಾರಾಯಣ ೯

ಆಗ ಸುರರಸುರರಿಬ್ಭಾಗವಾಗಿ ನಿಂತು ನಾರಾಯಣ
ಭಾಳ ತುಚ್ಛದಿ ಬಲಬಿಟ್ಟು ಬಾಯಿಂದೆಳೆಯೆ ನಾರಾಯಣ ೧೦

ಉಸುರು ವಾಸುಕಿ ಬಿಡಲು ಅಸುರಜನ ಮಡಿದ್ಹೋಗೆ ನಾರಾಯಣ
ಕುಸಿದು ಹೋಗಲು ಗಿರಿ ಕೂರ್ಮರೂಪಾದಿ ನಾರಾಯಣ ೧೧

ಹುಟ್ಟಲು ಅಮೃತ ದೈತ್ಯರು ಕೊಂಡೋಡಲು ನಾರಾಯಣ
ಸೃಷ್ಟಿ ಆದಿಕರ್ತ ಸ್ತ್ರೀರೂಪವನು ಧರಿಸಿದಿ ನಾರಾಯಣ ೧೨

ಮುಂಚೆ ಮೋಹವ ಮಾಡಿ ವಂಚಿಸಿ ದೈತ್ಯರನೆ ನಾರಾಯಣ
ಹಂಚಿ ಸುರರಿಗೆ ಅಮೃತಪಾನ ಮಾಡಿಸಿದಯ್ಯ ನಾರಾಯಣ ೧೩

ದಿತಿಯ ಸುತನು ಬಂದು ಪೃಥಿವಿಯನೆ ಸುತ್ತೊಯ್ಯೆ ನಾರಾಯಣ
ಅತಿಬ್ಯಾಗದಿಂದ ರಸಾತಳ ಭೇದಿಸಿ ನಾರಾಯಣ ೧೪

ಕ್ರೂರ ಹಿರಣ್ಯಾಕ್ಷನ್ನ ಕೋರೆದಾಡೆಲಿ ಸೀಳಿ ನಾರಾಯಣ
ಭೂಮಿಯನು ತಂದ್ವರವಿ ಭುವನಾಧಿಪತಿ ವರಾಹ ನಾರಾಯಣ ೧೫

ಬ್ರಹ್ಮನಿಂದ್ವರ ಪಡೆದು ಹಮ್ಮಿಂದ ಕೊಬ್ಬ್ಯಸುರ ನಾರಾಯಣ
ದುರ್ಮತಿಯಿಂದ್ಹರಿಯ ದೂಷಿಸುತಲಿದ್ದ ನಾರಾಯಣ ೧೬

ಮತಿಹೀನ ತನ ಸುತಗೆ ಮರಿಯ ಹಿಡಿಸುವೆನೆಂದ ನಾರಾಯಣ
ಪಾರ್ವತೀಪತಿ ನಾಮವನು ಹಿತದಿಂದ ಬರೆಯೆಂದ ನಾರಾಯಣ ೧೭

ಹರಿ ಹರಿ ಹರಿಯೆಂದು ಬರೆಯಲಾ ಬಾಲಕ ನೋಡಿ ನಾರಾಯಣ
ಉರಿಯ ಹೊಗಿಸುವೆನೆಂದ ಉಗ್ರಕೋಪಗಳಿಂದ ನಾರಾಯಣ ೧೮

ಮೆಟ್ಟಿ ಸಾಗೀಯಿಂದೆ ಬೆಟ್ಟದಿಂದಲಿ ಕೆಡೆವೆ ನಾರಾಯಣ
ಕಟ್ಟಿ ಶರಧಿ ಎಲ್ಲಾಕಿ ವಿಷ್ಣುಭಕ್ತನು ಬರಲು ನಾರಾಯಣ ೧೯

ಪ್ರಹ್ಲಾದ ನಿನ್ನೊಡೆಯ ಎಲ್ಹಾನೆ ತೋರೆನಗೆ ನಾರಾಯಣ
ಮಲ್ಲಮರ್ದನ ಸ್ವಾಮಿ ಇಲ್ಲದೇ ಸ್ಥಳವುಂಟೆ ನಾರಾಯಣ ೨೦

ಪೃಥ್ವಿಪರ್ವತದಲ್ಲಿ ಸಪ್ತದ್ವೀಪಗಳಲ್ಲಿ ನಾರಾಯಣ
ಸುತ್ತೇಳು ಸಾಗರದಿ ವ್ಯಾಪ್ತನಾಗ್ಹರಿಯಿರುವ ನಾರಾಯಣ ೨೧

ಅಣುರೇಣು ತೃಣದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಆಕಾಶದಲಿ ನಾರಾಯಣ
ರವಿ ಸೋಮ ತಾರಾಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ತಾನಿರುವ ನಾರಾಯಣ ೨೨

ಹದಿನಾಲ್ಕು ಲೋಕದಲಿ ಹರಿ ವಿಶ್ವವ್ಯಾಪಕನು ನಾರಾಯಣ
ಸರ್ವದಿಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿ ಸನ್ನಿಹಿತನಾಗಿರುವ ನಾರಾಯಣ ೨೩

ಆರಣಿಯೊಳಗಗ್ನಿಯಂದದಿ ಜನಕೆ ತೋರದಿರೆ ನಾರಾಯಣ
ಜನನ ಮರಣಿಲ್ಲ ಜಗಜನ್ಮಾದಿಕಾರಣಗೆ ನಾರಾಯಣ ೨೪

ನೀನರಿಯೆ ನಿನ್ನಲ್ಲೆ ಜೀವರಾಶಿಗಳಲ್ಲೆ ನಾರಾಯಣ
ಈ ಜಗತ್ತಿಗೊಬ್ಬ ಇದ್ದಾನೆ ಎನ್ನೊಡೆಯ ನಾರಾಯಣ ೨೫

ಮಂದಭಾಗ್ಯನೆಯೆನ್ನ ಮಾತು ನಿಜವೆಂದು ತಿಳಿ ನಾರಾಯಣ
ಈ ಸ್ತಂಭದಲ್ಲಿದ್ದಾನೆ ಮಂದರೋದ್ಧರ ಸ್ವಾಮಿ ನಾರಾಯಣ ೨೬

ಬಂದು ಭರದಿಂದಸುರ ಕಂಬ ಕಾಲಿಂದೊದೆಯೆ ನಾರಾಯಣ
ತುಂಬಿತಾ ಘನಘೋಷದಿಂದ ಘುಡಿಘುಡಿಸುತಲಿ ನಾರಾಯಣ ೨೭

ಸಿಡಿಲು ಗರ್ಜಿಸಿದಂತೆ ಖುಡಿಖುಡಿ ಕೋಪದಲಿ ನಾರಾಯಣ
ಕಿಡಿಗಳ್ಗಾರುತ ಕಂಬವೊಡೆದು ರೋಷದಿ ಬಂದ ನಾರಾಯಣ ೨೮

ಖಳನ ಸೆಳದಪ್ಪಳಿಸಿ ದುರುಳನುದರವ ಬಗೆದು ನಾರಾಯಣ
ಕರುಳ ವನಮಾಲೆ ತನ ಕೊರಳಲ್ಲಿ ಧರಿಸಿದ ನಾರಾಯಣ ೨೯

ತಲ್ಲಣಿಸಿ ಸುರರಾಗ ಮಲ್ಲಿಗೆಮಳೆ ಕರೆಯೆ ನಾರಾಯಣ
ಪ್ರಹ್ಲಾದಸಹಿತ ಶ್ರೀದೇವಿ ಮುಂದಕೆ ಬರಲು ನಾರಾಯಣ ೩೦

ಕರದಿ ಕಂಗಳ ಮುಚ್ಚಿ ಸಿರಿಯು ತೋಳಿಂದಪ್ಪಿ ನಾರಾಯಣ
ತೊಡೆಯುನೇರಿಸಿ ತನ್ನ ತರುಣಿಗಭಯವನಿಟ್ಟ ನಾರಾಯಣ ೩೧

ಸ್ತೋತ್ರವನು ಮಾಡಲಜ ಬಿಟ್ಟುಗ್ರಕೋಪವನು ನಾರಾಯಣ
ಕೊಟ್ಟ ಪ್ರಹ್ಲಾದಗ್ವರಗಳ ಲಕ್ಷ್ಮೀನರಸಿಂಹ ನಾರಾಯಣ ೩೨

ಸ್ವರ್ಗಾಧಿಪತ್ಯಕೆ ಯೋಗ್ಯನಲ್ಲದೆ ಅಸುರ ನಾರಾಯಣ
ಆಜ್ಞಾನದಿಂದ ತಾ ಯಜ್ಞ ಮಾಡುತಲಿರಲು ನಾರಾಯಣ ೩೩

ಅದಿತಿಯಲ್ಲವತರಿಸೆ ಅತಿಬ್ಯಾಗ ಕಶ್ಯಪರು ನಾರಾಯಣ
ಸುತಗೆ ಉಪನಯನ ಭಾಳ್ವಿತದಿಂದ ಮಾಡಲು ನಾರಾಯಣ ೩೪

ಯಜ್ಞೋಪವೀತ ಕೈಪು ಕೃಷ್ಣಾಂಜಿನ ಧರಿಸಿ ನಾರಾಯಣ
ಶ್ರೀಘ್ರದಿಂದ ವಟು ವಾಮನ್ಯಜ್ಞಶಾಲೆಗೆ ಬರಲು ನಾರಾಯಣ ೩೫

ಬಲಿಯ ಯಜ್ಞದಿ ಬಂದು ಭಾಳ ಪೂಜಿತನಾಗಿ ನಾರಾಯಣ
ಛಲವಿಟ್ಟು ಮನದೊಳಗೆ ಬಲಿಯು ಯಾಚನೆ ಮಾಡೆ ನಾರಾಯಣ ೩೬

ನಾ ಕೊಡುವೆ ಬೇಡು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಅರ್ಥವನು ನಾರಾಯಣ
ಸಾಕಾಗದೇನಯ್ಯ ಸಲ್ಲ ಧನದಾಸ್ಯೆನಗೆ ನಾರಾಯಣ ೩೭

ದೃಢಮನಸಿನಲಿ ಭೂಮಿ ಕೊಡು ಮೂರು ಪಾದವನು ನಾರಾಯಣ
ಕೊಡುವೆನೆಂದಾಕ್ಷಣದಿ ಎರಡು ಚರಣವ ತೊಳೆದ ನಾರಾಯಣ ೩೮

ಒಂದು ಪಾದದಲಿ ಭೂಮಂಡಲವ ವ್ಯಾಪಿಸಿ ನಾರಾಯಣ
ಬಂದಿತಿನ್ನೊಂದು ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡ ಮುಟ್ಟಲು ಪಾದ ನಾರಾಯಣ ೩೯

ಕಂಡು ಕಮಲಜನು ಕಮಂಡಲೋದಕದಿ ತೊಳೆಯೆ ನಾರಾಯಣ
ಉಂಗುಷ್ಟ ನಖದಿ ಉತ್ಪನ್ನಳಾದಳು ಗಂಗೆ ನಾರಾಯಣ ೪೦

ರಕ್ಕಸಾಂತಕನು ತ್ರಿವಿಕ್ರಮ ರೂಪಾಗಿ ನಾರಾಯಣ
ಆಕ್ರಮಿಸಿಕೊಂಡ ಹದಿನಾಲ್ಕು ಲೋಕವ ಸ್ವಾಮಿ ನಾರಾಯಣ ೪೧

ಕೊಟ್ಟ ವಚನವ ತಪ್ಪಿ ಭ್ರಷ್ಟನಾಗದೆ ಭೂಮಿ ನಾರಾಯಣ
ಕೊಟ್ಟರಿನ್ನೀಪಾದಯಿಟ್ಟುಬಿಡುವೇನೆಂದ ನಾರಾಯಣ ೪೨

ಕಟ್ಟಿ ಪಾಶದಲಿ ಕಂಗೆಟ್ಟಾಗ ಬಲಿರಾಯ ನಾರಾಯಣ
ಕೆಟ್ಟನೆನ್ನದಲೆ ಮನಮುಟ್ಟಿ ಸ್ತೋತ್ರವ ಮಾಡೆ ನಾರಾಯಣ ೪೩

ದುಷ್ಟಜನ ಮರ್ದಕನು ಸೃಷ್ಟಿಸ್ಥಿತಿಲಯ ಕರ್ತೃ ನಾರಾಯಣ
ಸೃಷ್ಟಿಗೊಡೆಯಗೆ ದಾನಕೊಟ್ಟರೆಂಬುವರುಂಟೆ ನಾರಾಯಣ ೪೪

ಬಂಧನ ಬಿಡಿಸಿ ಬಲಿರಾಯಗ್ವರಗಳ ಕೊಟ್ಟು ನಾರಾಯಣ
ಇಂದ್ರನಿಗೆ ಒಲಿದ ಉಪೇಂದ್ರಗೆ ಶರಣೆಂಬೆ ನಾರಾಯಣ ೪೫

ಜಾಮದಗ್ನಿಯಲಿ ಜಾತನಾಗಲು ಸ್ವಾಮಿ ನಾರಾಯಣ
ತಾತನ್ವಚನವ ಕೇಳಿ ಮಾತೆ ಶಿರವನು ತರಿದ ನಾರಾಯಣ ೪೬

ಕ್ಷತ್ರ ನೀ ಕ್ಷತ್ರಿಯರ ಲಕ್ಷಿಲ್ಲದಲೆ ಮಾಡಿ ನಾರಾಯಣ
ಕೊಟ್ಟೆ ದ್ವಿಜರಿಗೆ ದಾನ ಮತ್ತೆ ತಪವನಾಚರಿಸೆ ನಾರಾಯಣ ೪೭

ದಶರಥನಲ್ಲುಟ್ಟಿ ಋಷಿಗಳ್ಯಾಗವ ಕಾಯ್ದು ನಾರಾಯಣ
ಋಷಿಸತಿಯನುದ್ಧರಿಸಿ ಮಿಥಿಲಾಪಟ್ಟಣಕ್ಹೋಗೆ ನಾರಾಯಣ ೪೮

ಶಿವನ ಬಿಲ್ಲನು ಮುರಿದು ಸೀತೆಯಿಂದ್ಹೊಡಗೂಡಿ ನಾರಾಯಣ
ಮಾತೆ ನುಡಿ ಕೇಳಿ ಮಾರಾಯ ವನವನು ಚರಿಸೆ ನಾರಾಯಣ ೪೯

ಕಟ್ಟಿ ಸೇತುವೆ ಕೊಂದು ದುಷ್ಟರಾವಣನನ್ನು ನಾರಾಯಣ
ಪಟ್ಟಣಕೆ ಬಂದ ಪಟ್ಟಾಭಿರಾಮ ಶರಣೆಂಬೆ ನಾರಾಯಣ ೫೦

ವಸುದೇವನಲ್ಲುಟ್ಟಿ ವಸುಧೆಭಾರವನಿಳುಹಿ ನಾರಾಯಣ
ಅಸುರ ಮರ್ದನನತ್ತೆಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಖನಾದ ನಾರಾಯಣ ೫೧

ಅಷ್ಟದಿಕ್ಪಾಲಕರ ಸಹಿತಮರೇಂದ್ರನ ಗೆದ್ದು ನಾರಾಯಣ
ವೃಕ್ಷ ಹರಣವ ಮಾಡಿ ಸತ್ಯಭಾಮೆರಿಗಿಟ್ಟ ನಾರಾಯಣ ೫೨

ಸೋಳ ಸಾವಿರ ಸ್ತ್ರೀಯರಾಳಿ ದ್ವಾರಕೆಯಲಿ ನಾರಾಯಣ
ದ ವಿರುಕ್ಮಿಣಿಗ್ಹೊಲಿದ ದೇವಕ್ಕಿಸುತ ಕೃಷ್ಣ ನಾರಾಯಣ ೫೩

ಬೌದ್ಧರೂಪದಿ ಬಂದು ಬತ್ತಲೆ ಸತಿಯರನೆ ನಾರಾಯಣ
ಬುದ್ಧಿ ಮೋಹಕ ಮಾಡಿ ಗೆದ್ದ ತ್ರಿಪುರವನ್ನು ನಾರಾಯಣ ೫೪

ಚೆಲುವ ಅಶ್ವವನೇರಿ ಕಲಿಯ ಸಂಹರ ಮಾಡಿ ನಾರಾಯಣ
ಕಲಹಪ್ರಿಯನೆ ನಿನ್ನ ಕಾಲಿಗೆರಗುವೆನಯ್ಯ ನಾರಾಯಣ ೫೫

ನಿನ್ನಲ್ಲೆ ಮನವಿಡಿಸಿ ಅನ್ಯ ವಿಷಯವ ಬಿಡಿಸಿ ನಾರಾಯಣ
ಎನ್ನ ಸಲಹುವೋ ಭಾರ ನಿನ್ನದಲ್ಲವೆ ಸ್ವಾಮಿ ನಾರಾಯಣ ೫೬

ಸಾಸಿರಮುಖ ಶೇಷನಲ್ಲಿ ಶಯನವ ಮಾಡೆ ನಾರಾಯಣ
ಭೀಮೇಶಕೃಷ್ಣನ ಬಿಡದೆ ನೆನೆಕಂಡ್ಯ ಮನವೆ ನಾರಾಯಣ ೫೭

** ** **

ನಾರಾಯಣ ಎನ್ನಿರೋ

ನಾರಾಯಣ ಎನ್ನಿರೊ ನಾರಾಯಣ ಎನ್ನಿ
ನಾರದ ಪ್ರಿಯನಿಗೆ ನಂದನ ಸುತ ಮುಕುಂದ ಮುರಾರಿಗೆ ಪ

ಕೆಟ್ಟ ಅಜಮಿಳನ ಬಂದು ಕಟ್ಟಲ್ಯಮ ಪಾಶದಿ ತಾ ಕಂ
ಗೆಟ್ಟು ಹರಿನಾಮವ ಕರೆಯೆ ಕೊಟ್ಟ ತನ್ನ ಪಟ್ಟಣ ಪದದಿ ೧

ಕಾಲ ಕಾಲಕೆ ಗೋಪಾಲನ ನೆನೆಯದೆ ಬಿಟ್ಟು
ಕಾಲಕಳೆಯಲು ಯಮಭಟರು ಕರೆದು ಬಾಧಿಸದೆ ಬಿಡರು ೨

ಸ್ನಾನ ಜಪ ತಪವ್ಯಾಕೆ ಮೌನ ಮಂತ್ರವ ಬಿಟ್ಟು
ದಾನವಾಂತಕ ಕೃಷ್ಣನ್ನ ಧ್ಯಾನದೊಳಿಟ್ಟರಗಳಿಗೆ ೩

ಲೆಕ್ಕವಿಲ್ಲದ ದೇಶ ತುಕ್ಕ ತಿರುಗಿದರಿಂದೆ
ದುಃಖವಲ್ಲದೆ ಜ್ಞಾನ ಮುಕ್ತಿ ದೊರಕುವುದೇನು ೪

ಬಿಟ್ಟು ವಿಷಯವ **ಭೀಮೇಶಕೃಷ್ಣ**ನಲ್ಲಿಟ್ಟು ಧ್ಯಾನ
ಹತ್ತು ಹರಿಪುರ ಸೋಪಾನ ರಕ್ಷಿಸುವ ಖಗವಾಹನ ೫

ಉಗಾಭೋಗಾ

ನಿಗಮಗೋಚರ ಸ್ವಾಮಿ ನಿಂತು ನೋಡುತ ಎನ್ನ
ನಿಗಮಚೋರನ ಕೊಂದ ನೀರಜಾಕ್ಷನೆ ಕೃಷ್ಣ

ನಗವ ಧರಿಸಿದ ಸಾಗರವ ಕಡೆದು ಬಂದ
ಜಗವ ಮೋಹಿಸುವಂಥ ಖಗವಾಹನನೆ ಕೃಷ್ಣ

ಉರುಟು ನೇತ್ರನ ಕೊಂದು ಪುಣ್ಯಭೂಮಿಯು ತಂದ
ಕಿರೀಟಸಾರಥಿ ಕೃಷ್ಣೆಗೊಲಿದೋದ್ಧಾರಕ ಕೃಷ್ಣ

ಕನಕಕಶ್ಯಪನ ತಾ ಕೊಂದು ಕರುಳ ಮಾಲೆ ಧರಿಸಿ
ದಾನವಶತ್ರು ಎನಿಸಿದ್ದಾತನೆ ಕೃಷ್ಣ

ಹೆಜ್ಜೆತ್ರಯವ ಬೇಡಿ ಮೂರ್ಜಗ ವ್ಯಾಪಿಸಿಕೊಂಡಾ–
ವಜ್ರಪಾಣಿಗೆ ಒಲಿದ ನಿರ್ಜರೇಶನೆ ಕೃಷ್ಣ

ದಿನಕರನ್ವಂಶದಿ ಪುಟ್ಟಿ ಜನಕಾತ್ಮಜಳ ಕೂಡಿ
ವನದೊಳಾಡುತ ಕಪಿಸೇನಾನಾಯಕ ಕೃಷ್ಣ

ಒರಳನೆಳೆದು ಪೋಗಿ ವಿಮಳಾರ್ಜುನರ ಕಿತ್ತು
ಆಕಳ ಕಾಯ್ದು ಕರಡಿಗೆ ಅಳಿಯಾದಾತನೆ ಕೃಷ್ಣ

ಇಷ್ಟದಾಯಕನೆ ಉತ್ಕೃಷ್ಟ ಜ್ಞಾನಾನಂದ
ಉಟ್ಟ ವಸ್ತ್ರವ ತೊರೆದುಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾತನೆ ಕೃಷ್ಣ

ಕಾಮಧೇನುವ ಕದ್ದು ಭೂಮಿಪಾಲರ ಗೆದ್ದು
ತಾ ಮಹಾ ತಪಸಿಲಿದ್ದ ಮಹಾತ್ಮನೆ ಕೃಷ್ಣ

ಕುಜನ ಕಲಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ವಧೆಯ ಮಾಡುತಲಿದ್ದ
ಸುಜನರಕ್ಷಕ ನಮ್ಮ ಸಲಹೊ ಭೀಮೇಶಕೃಷ್ಣ

** ** **

ಪಂಡರಪುರವಾಸ ಪಾಲಿಸೋ ಶ್ರೀಶ

ಪಂಢರಪುರವಾಸ ಪಾಲಿಸೊ ಶ್ರೀಶ ಪ

ಶ್ರೇಷ್ಠಭಕ್ತನು ಕೊಟ್ಟ ಇಟ್ಟಿಕಲ್ಲಿನ ಮ್ಯಾಲೆ
ಗಟ್ಯಾಗಿ ನಿಂತಿದ್ದ ವಿಠೋಬ ದಯಮಾಡೊ ೧

ಪಾಂಡುರಾಯನ ಸುತ ಗಾಂಡೀವರ್ಜುನ ದೂತ
ಬಂಡಿ ನಡೆಸಿದಾತ ಪುಂಡರೀಕ್ವರದನೀತ ೨

ಮುಕುತಿದಾಯಕ ಮುದ್ದು ರುಕುಮಿಯ ರಮಣನೆ
ಭಕುತವತ್ಸಲಯೆನಗೆ ಸಕಲಾಭೀಷ್ಟವ ನೀಡೊ ೩

ಬುಕ್ಕಿಟ್ಟು ತುಳಸಿಮಾಲೆ ಕಟ್ಟಿ ಕೊರಳಿಗೆ ಹಾಕಿ
ಅಪ್ಪಿಕೊಂಡರೆ ಸಾರೂಪ್ಯ ಕೊಡುವ ದಾತ ೪

ಲೋಕಲೋಕದೊಳಗಿದ್ದಾನೇಕ ಜೀವರನೆಲ್ಲ
ಸಾಕಿ ಸಾಕಾಯ್ತೆ ಕರವೇಕೆ ಟೊಂಕದಲ್ಲಿಟ್ಟೆ ೫

ಸೃಷ್ಟಿಸ್ಥಿತಿಯು ಜನಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿ ನಿನ್ನ
ರಟ್ಟೆ ಸೋತವೆ ಟೊಂಕಕಿಟ್ಟು ಕಯ್ಯನು ನಿಂತೆ ೬

ಕಂಬದೊಳಗೆ ನಿಂತ ಪುರಂದರದಾಸರು
ವಂದನೆ ಮಾಡೆ ಇವರೆ ಪುರಂದರರೆಂದು ನಾ ತಿಳಿದೆ ೭

ರುಕ್ಮಿಣಿ ಸತ್ಯಭಾಮೆ ರಾಧೆ ಲಕ್ಷುಮಿಯೇರ
ಹತ್ತಿಲೆ ನಿಂತ ನಮ್ಮಪ್ಪ ವೆಂಕಟರಮಣ ೮

ಭೀಮರಥಿಯ ಸ್ನಾನ ಸ್ವಾಮಿ ನಿಮ್ಮ ದರುಶನ
ಭೀಮೇಶಕೃಷ್ಣನ ಧ್ಯಾನಮಾಡುವೋದ್ವೈಕುಂಠಸ್ಥಾನ ೯

** ** **

ನರಸಖ ನಾರಾಯಣಕೆರೆಪುರವಾಸ

ನರಸಖ ನಾರಾಯಣಕೆರೆಪುರ ವಾಸ
ಕರದಿ ಪಿಡಿದು ಎನ್ನ ಕರಿ ಕಮಲೇಶ ಪ

ಗರುಡಾರೂಢನು ಗಜವರದ ವೈಕುಂಠ
ಕೊಡುವ ಪಾಲಿಸಿ ಪಾಂಡವರ ಮನೆ ಭಂಟ ೧

ಪಕ್ಷಿವಾಹನ ರಾಕ್ಷಸಾರಿ ರಾವಣನ
ಶಿಕ್ಷಿಸಿ ವಿಭೀಷಣನ ರಕ್ಷಿಸಿದ ರಾಮ ೨

ವಿನುತೆಸುತನ ವಿರಿ ಘನತರುತ್ಸವದಿ
ಸವರಿದಿ ಸುರವಂದ್ಯ ಸುಜನಕ್ಕಾನಂದ ೩

ಹಕ್ಕಿಯ ಪಕ್ಕದಲ್ಲರ್ಕಕೋಟಿತೇಜ ಜಾ-
ನಕ್ಕಿ ಸಹಿತಯೋಧ್ಯನಾಳುವ ರಾಮ ೪

ನಗಧರ ಖಗನ್ಹೆಗಲೇರಿ ಉಲ್ಲಾಸ
ನಗುವ ಭೀಮೇಶಕೃಷ್ಣ ಬರುವ ಜಗದೀಶ ೫

** ** **

ಬ್ಯಾಗೆ ಬರುವೇನೆಂದು ಸಾಗಿ ಮಧುರೆಗೆ ಹೋದ

ಬ್ಯಾಗೆ ಬರುವೇನೆಂದು ಸಾಗಿ ಮಧುರೆಗೆ ಹೋದ
ಹ್ಯಾಗೆ ಮಾಡುವೊಣುದ್ಧವ
ಭಾಗವತಪ್ರಿಯಗಿನ್ನು ಬಾಗಿ ನಮಿಸುತ ನಾವು
ಹೋಗಬ್ಯಾಡೆಂತೆಂದೆವೊ ಉದ್ಧವ ಪ

ಗೋಕುಲವಾಸ ಬಿಟ್ಟ್ಯಾಕೆ ತೆರಳಿದ ಸ್ವಾಮಿ
ಈ ಕಾರ್ಯವನು ತಿಳುಹಿಸೊ
ಶ್ರೀಕರ ಕಮಲಾರ್ಚಿತ ಚರಣಧ್ವಜವಜ್ರ–
ರೇಖಪಾದವ ಚಲಿಸಿದ
ಪಾಕಶಾಸನಪ್ರಿಯನು ಪರಮ ನಿರ್ದಯ ಮಾಡಿ
ವ್ಯಾಕುಲರಾಗಿದ್ದೆವೊ ಉದ್ಧವ ೧

ಯಂತ್ರಮಾಯದಲಿ ಶ್ರೀಕಾಂತನೊಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ
ಮಂತ್ರವನು ಮಾಡರಿಯೆವೊ
ಅಂತರಂಗದಲಿ ಅನಂತಗುಣಸ್ತುತಿಸಲೇ–
ಕಾಂತ ಭಕ್ತರಲ್ಲವೊ
ನಿಂತು ನಿತ್ಯಾನಂದಮೂರ್ತಿಯ ನೋಡದಲೆ
ಭ್ರಾಂತರಾಗಿ ಪೋದೆವಲ್ಲೊ ಉದ್ಧವ ೨

ಅತಿಕ್ರೂರನೆನಿಸುವಕ್ರೂರ ಬಂದು ನಮಗ–
ಹಿತಮಾಡಿ ಪೋದನಲ್ಲೊ
ಮತಿಹೀನರಾಗ್ವರಿಯ ರಥವ ನಿಲಿಸದಲೆ ಮುಂ–
ದೆತನವರಿಯದೆ ನಿಂತೆವೊ
ಪೃಥಿವಿ ಒಳಗಿಂಥ ಗೋಪಿಕಾಸ್ತ್ರೀಯರೆಂದು ಭಾಳಪ–
ಕೀರ್ತಿಗೊಳಗಾದೆವೋ ಉದ್ಧವ ೩

ಸಕ್ಕರೆಯಂಥ ಸವಿಮಾತನಾಡುತ ನಮಗೆ
ದಕ್ಕಿದಕ್ಕದಲ್ಲೋಡಿದನೊ
ಮತ್ತೇನು ಪೇಳೋಣ ಮಂದಭಾಗ್ಯರು ಹರಿಯ
ದಕ್ಕಿಸಿಕೊಳ್ಳದ್ಹೋದೆವೊ
ಸಿಕ್ಕರೆ ಧನವು ಶತಸಾವಿರ ಕೊಪ್ಪರಿಗೆ ಅಷ್ಟ–
ಧಿಕ ಸುಖವಾದೀತೋ ಉದ್ಧವ ೪

ಮಡದಿಯರು ಕೇಳಿಗೆ ಮಧುರಾಪಟ್ಟಣದಂಥ
ಚೆದುರೆಯರು ನಾವಲ್ಲವೊ
ಮದನನಾಟಕೆ ಮದಗಜಗಮನೇರಿಗಿನ್ನು
ಮುದದಿ ಮರುಳಾಗಿಪ್ಪನೊ
ವಿಧಿ ಬರೆದನೇನೆಂದರೀ ನಮ್ಮ ಪಣೆಯಲ್ಲಿ
ಪದುಮಾಕ್ಷನಗಲುವಂತೆ ಉದ್ಧವ ೫

ಮಲ್ಲರನೆ ಮಡುಹಿದ್ದ ಮಾವನ್ವೈರಿಯು ನಮ್ಮ
ಕೊಲ್ಲಿ ಪೋದಂತಾಯಿತೊ
ಸಲ್ಲ ನಡತೆಯು ಸೊಟ್ಟಕುಬ್ಜೆಗೆ ಕಡೆಯು ನಾ-
ವಲ್ಲವೆಂದವಗೆ ಪೇಳೊ
ನಿಲ್ಲದ್ಯೋಗ್ತಿಂದಕೆ ಸುಳ್ಳಲ್ಲೊಂದು ಬೆರೆಸದಲೆ
ಎಲ್ಲ ವಾರ್ತೆಗಳ ಹೇಳೊ ಉದ್ಧವ ೬

ಕಲ್ಲಾಗದೀವಿಧಿಯ ಕಾಮನಪಿತನಗಲಿ
ಸೊಲ್ಲು ಸೊಲ್ಲಿಗೆ ಬಳಲ್ದೆವೊ
ಮಲ್ಲಿಗ್ಯೊಣಗಿದ ದಾರದಂತೆ ಗೋವ್ರಜಮೊಳೆ-
ಯಲ್ಲಿ ನಾವಿರಲಾರೆವೊ
ಎಲ್ಲಿ ಬಂದೊದಗಿತೀ ಬಿಲ್ಲ್ಹಬ್ಬನಮಗೆ ಭೀ-
ಮೇಶಕೃಷ್ಣನ ತೋರಿಸೊ ಉದ್ಧವ ೭

** ** **

ಭಕ್ತವತ್ಸಲ ಭಯನಿವಾರಣ

ಭಕ್ತವತ್ಸಲ ಭಯನಿವಾರಣ ಭಾಗವತರ ಪ್ರಿಯ
ನಿತ್ಯತೃಪ್ತನೆ ನೀರಜನಯನ
ಸತ್ಯಭಾಮೆಪತಿ ಸರಸಿಜವದನ ಪ

ಮಂಗಳ ಚರಣದಿ ಗಂಗೆಯು ಪಡೆದ ಭು–
ಜಂಗನ ತುಳಿದ ಪದಾಂಬುಜಕೆ ನಮೊ ೧

ವಿನತೆಸುತನ ಹೆಗಲು ಘಮಿಕಿಲಿಂದೇರಿಪ
ಕಣಕಾಲಂದಿಗೆಮಣಕಾಲಿಗೆ ನಮೊ ೨

ಉಟ್ಟ ಪೀತಾಂಬರ ಠಟ್ಟಿದ ಉಡಿದಾ–
ರಿಟ್ಟ ತ್ರಿಜಗ ಊರ್ಧ್ವೊಟ್ಟೆಗೆ ನಮೊ ೩

ನಾಲ್ಕುಮುಖದ ಅಜನಂದನರುದಿಸಿದ
ನಾರಾಯಣ ನಾಭಿಕಮಲಕ್ಕೆ ನಮೊ ೪

ಕರ್ಣಕುಂಡಲವು ಕಪೋಲದ್ವೊಳೆಯುತ
ಸಣ್ಣ ನಾಮದರವಿಂದನೇತ್ರಕೆ ನಮೊ ೫

ಗಿರಿಯೆತ್ತಿದ ಕಿರುಬೆರಳ ಹೊನ್ನುಂಗುರ
ವರ ಶಂಖಚಕ್ರದ ಕರಕಮಲಕೆ ನಮೊ ೬

ನಾಸಿಕ ಚೆಲುವ ಪ್ರಕಾಶ ಕಿರೀಟ ಭೀ–
ಮೇಶಕೃಷ್ಣನ ಮುಖಪದ್ಮಕೆ ನಮೊ ೭

** ** **

ಯಾರ ಕಂದನಮ್ಮ

ಯಾರ ಕಂದನಮ್ಮ ಕೇರಿಗೆ ಬಂದು
ಗಾರುಮಾಡುವ ನೋಡಲಾರೆ ಗೋಪ್ಯಮ್ಮ
ಈರೇಳು ಲೋಕದೊಡೆಯನೊ ದಾರಮ್ಮ ಪ

ಪಿಡಿದಿದ್ದ ಕೊಳಲೂದುವ ಬಾಯಲಿ ಬೆಣ್ಣೆ
ಕಡಗೋಲ ಪಿಡಿದಿದ್ದ ಬೆಡಗು ನೋಡಮ್ಮ
ಬಿಡಿಮುತ್ತಿನ ಉಡಿದಾರವು ಉಡಿಗಂಟೆ
ಮುಡಿದ ಮಲ್ಲಿಗೆ ಕುಸುಮಗಳು ನೋಡಮ್ಮ
ಕುಡಿಹುಬ್ಬು ಕಡೆಗಣ್ಣನೋಟದ ಚೆಲುವ ತಾ
ಹುಡುಗರಂತಾಡುವ ತುಡುಗ ತಾನಮ್ಮ ೧

ಪೊಕ್ಕಳ ಕಮಲ ನಕ್ಷತ್ರದ ಪತಿಯಂತೆ
ಇಪ್ಪೊ ವಜ್ರದ ಪದಕಗಳ ನೋಡಮ್ಮ
ಅರ್ಕನಂತಿರಲತಿ ಕೋಮಲಪಾದಕೆ
ಶುಕ್ಲಗೆ ಮಿಗಿಲಾದ ಗುರು ಕೇಳಮ್ಮ
ಕತ್ತಲೊಳಗೆ ಕಳ್ಳತನದಿಂದೋಡಾಡುತ
ಕಟ್ಟಿದ ಪಂಜಿನಂತ್ಹೊಳೆವೊ ಕೇಳಮ್ಮ ೨

ಕಟ್ಟಿದ ನೆಲವಿನೊಳ್ ಮಕ್ಕಳ ಮಲಗಿಸಿ
ಎಷ್ಟು ಘಾತಕ ತಾ ಕೈಬಿಟ್ಟ ನೋಡಮ್ಮ
ತೊಟ್ಟಿಲೊಳಗೆ ಕೆನೆಮೊಸರಿನ ಚಟ್ಟಿಗೆ
ಇಟ್ಟು ತೂಗುತ ಮೆಲ್ಲುವನು ಕೇಳಮ್ಮ
ಕಟ್ಟಿದ್ದಾಕಳ ಕಣ್ಣ ಬಿಟ್ಟಿ ಮೊಲೆಗೆ ಬಾಯ್ಹಚ್ಚಿ
ಕ್ಷೀರವ ಸುರಿದುಂಬುವನಮ್ಮ ೩

ತೋಳ ಬಾಪುರಿ ವಂಕಿ ತೋಡ್ಯ ಬಿಂದಲಿ ಚಕ್ರ-
ಪಾಣಿಯಲ್ಹೊಳೆವೊ ಮುದ್ರಿಕೆಯು ನೋಡಮ್ಮ
ಆಣೆ ಮುತ್ತಿನ ಸರ ಅರಳೆಲೆ ಪದಕವು
ಕಾಲ ಕಿಂಕಿಣಿ ನಾದಗಳ ಕೇಳಮ್ಮ
ತೋರ ಮುತ್ತುಗಳೋಣಿಯಲುದುರುತ ಒ-
ಯ್ಯಾರದೊಲಪಿನ ಚೆದುರ್ಯಾರು ಪೇಳಮ್ಮ ೪

ಮನ್ಮಥನಿಗೆ ಮಿಗಿಲಾದ ಸ್ವರೂಪಲಾವಣ್ಯನೆ
ನೀಲದ ವರ್ಣ ಕೇಳಮ್ಮ
ಹುಣ್ಣಿಮೆ ಚಂದ್ರಮನ್ನ ಸೋಲಿಸೋಮುಖ
ಇನ್ನು ಇವನ ಸೌಂದರ್ಯ ನೋಡಮ್ಮ
ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಸೆರಗನ್ನು ಕೈಯ್ಯಲಿ ಸುತ್ತಿ
ಬೆನ್ನು ಬೆನ್ನಹತ್ತಿ ತಾ ತಿರುಗುವನಮ್ಮ ೫

ಚೀನಿ ಅಂಗಿಯು ಮ್ಯಾಲೆ ಚಿತ್ರದ ನಡುಕಟ್ಟಿಜಾರ
ಜರದ ಛಾದರವ ನೋಡಮ್ಮ
ಸೋಗೆ ನವಿಲು ಗಿಳಿ ಕೋಗಿಲೆ ಸ್ವರದಂತೆ
ವೇಣು ಕೊಳಲ ಗಾಯನವ ಕೇಳಮ್ಮ
ಮೇಘಮಂಡಲ ತಲೆತಾಕುವ ಹರಿಯದೆ ತಾ
ಜಿಗಿದಾಡೋನಂಗಳದಿ ಕೇಳಮ್ಮ ೬

ಎಷ್ಟು ಹೇಳಿದರೀ ಮಾತು ಮನಕೆ ನಿಜ
ಹುಟ್ಟವಲ್ಲದೇನಿ ಗ ಬಾರೆ ಗೋಪಮ್ಮ
ಬಿಟ್ಟು ಕೆಲಸ ಭೀಮೇಶಕೃಷ್ಣಗೆ ಬುದ್ಧಿ
ಎಷ್ಟು ಹೇಳುವಿ ಮುಂದ್ಹೇಳಲೇಕಮ್ಮ
ಸಿಟ್ಟು ಮಾಡುವರೇನೆ ಸಿರಿಪತಿ ಆಟ ನಿನ್ನ
ದೃಷ್ಟಿಂದ ನೋಡೆ ನಿಜಹುಟ್ಟುವುದಮ್ಮ ೭

** ** **

ಲಾಲಿ ರಕ್ಕಸವೈರಿ

ಲಾಲಿ ರಕ್ಕಸವೈರಿ ಶ್ರೀ ನಿನ್ನ ಪಾದ ಸೇವೆಯಿಂದಲಿ
ಸುಖಿಸೋಳೊ ಲಕ್ಷ್ಮೀಲೋಲ ಪಾಡಿ
ತೂಗುವಳೊ ಮೋಹದಲಿ ಯಶೋದ
ಯೋಗಿ ಜನರು ಕೊಂಡಾಡಲ್ವಿನೋದ ೧

ದುರ್ಗರೂಪ ಪ್ರಳಯಜಲಧಿ ಭೂದೇವಿ
ಪ್ರಜ್ವಲಿಸುವ ಆಲದೆಲೆಯು ತಾನಾಗಿ
ನಿದ್ರೆ ಹಸಿವು ಬಿಟ್ಟು ನಿರುತದಿ ಆತನ–
ಲ್ಲಿದ್ದಳಂಭ್ರಣಿ ಸ್ತೋತ್ರದಲಿ ಭೂದೇವಿ ೨

ವಟದ ಎಲೆಯ ಮೇಲೆ ವಟುವಾಗಿ ಮಲಗಿ ಉಂ–
ಗುಟವ ಬಾಯೊಳಗಿಟ್ಟು ಮುದದಿ ಚಪ್ಪರಿಸೆ
ಕಟುತರದಲಿ ನಾಲ್ಕು ವೇದವ ತೋರುತ
ಪಟುತರದಲಿ ಯೋಗನಿದ್ರೆ ಮಾಡಿದನು ೩

ಹದಿನಾಲ್ಕು ಲೋಕ ತನ್ನುದರದಲ್ಲಿಡುವ
ಪದುಮಾಕ್ಷ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಪರಮಾತ್ಮ ಲಾಲಿ
ಅಜಭವಸುರರೆಲ್ಲ ಭಜನೆಯ ಗೈವರು
ಮುದದಿ ಶಯನವ ಮಾಡೊ ಮಧು ಮುರಾಂತಕನೆ ೪

ಕಡಲಶಯನ ಹರಿಯ ತೊಟ್ಟಿಲೊಳಿಟ್ಟು
ಬಿಡದೆ ನಾರಿಯರೆಲ್ಲ ಪಾಡಿ ತೂಗುವರು
ಪೊಡವಿಗೊಡೆಯ ನಿನ್ನ ನಾಮ ಕೊಂಡಾಡಲು
ಬಿಡದೆ ಭಕ್ತರ ಕಾಯೊ ಭೀಮೇಶಕೃಷ್ಣ ೫

** ** **

ಜೋಜೋ ಹಾಡು

ಹಿಡಿ ಕೇಶವ ಕೃಷ್ಣ ನಾರಾಯಣನ
ಕೊಡು ಮಾಧವ ಗೋವಿಂದ ವಿಷ್ಣುನ್ನ
ಕಡಲಶಯನನಾದ ತಕ್ಕೊ ಮಧುಸೂದನನ
ಕಡುಬ್ಯಾಗದಲಿ ತಾರೆ ತ್ರಿವಿಕ್ರಮನ ಜೋಜೋ ೧

ವಾಮನ ಶ್ರೀಧರ ಹೃಷಿಕೇಶವನ
ಕಾಮಿಸಿ ನೀ ಕೊಳ್ಳೆ ಪದ್ಮನಾಭನ್ನ
ದಾಮೋದರ ಶ್ರೀ ಸಂಕರುಷಣನ
ಕೋಮಲಾಂಗಿ ತಾರೆ ವಾಸುದೇವನ್ನ ಜೋಜೋ ೨

ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನ ಅನಿರುದ್ಧ ಪುರುಷೋತ್ತಮನ
ಮುದ್ದು ಅಧೋಕ್ಷಜ ನಾರಸಿಂಹಾಚ್ಯುತನ
ಸದ್ಯೋಜನಾರ್ಧನ್ನ ಕೊಂಡು ಉಪೇಂದ್ರನ್ನ
ಸದ್ಯ ತಾರ್ಹರಿ ಭೀಮೇಶಕೃಷ್ಣನ್ನ ಜೋಜೋ ೩

** ** **

ಮಂಗಳಂ

ನಂದನ ಕಂದ ಸುಂದರ ಕೋಮಲಾಂಗ
ಚಂದ್ರವದನ ಮುಚುಕುಂದವರದಗೆ ಮಂಗಳಂ ಮಂಗಳಂ ೧

ಮುದ್ದು ಮುಖದಲಿ ತಿದ್ದಿಟ್ಟ ತ್ರಿನಾಮವ
ಹದ್ದುವಾಹನ ಖದ್ರಿಸುತ ಫಣಿಶಯನ ಮಂಗಳಂ ಮಂಗಳಂ ೨

ಶ್ರೀಶ ಭೀಮೇಶಕೃಷ್ಣನೆ ವೆಂಕಟೇಶ
ಸಾಸಿರನಾಮದೊಡೆಯ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಮಂಗಳಂ ಮಂಗಳಂ ೩

ಜಯಸಿಂಹ ಅವರ ಕೃತಿಗಳು

ಧಾರ್ಮಿಕ

ಗುರು ರಾಘವೇಂದ್ರರು
ಮಂತ್ರಾಲಯದ ಮಹಾಪ್ರಭುಗಳು
ನಿವೇದನೆ
ಹರಿದಾಸ ಕುಲತಿಲಕ ಶ್ರೀ ಗುರುಗೋವಿಂದ ವಿಠಲದಾಸರು
ಹರಪನಹಳ್ಳಿ ಭೀಮವ್ವ
ಹೆಳವನಕಟ್ಟೆ ಗಿರಿಯಮ್ಮ (ಬರಲಿದೆ)
ತಂದೆ ಮುದ್ದು ಮೋಹನದಾಸರು (ಬರಲಿದೆ)
ಜೀವೂಬಾಯಿ ಅವರ ಕೃತಿಗಳು (ಬರಲಿದೆ)

ಕಾವ್ಯ

ಸಂದಿಗ್ಧ
ಮೊದಲ ನೋಟ
ಮರವೆಂಬ ವರ
ಕರಿ ನೆರಳು (ಆಯ್ದ ಕವನಗಳ ಸಂಗ್ರಹ)

ಮಕ್ಕಳ ಸಾಹಿತ್ಯ

ಹರಪನಹಳ್ಳಿ ಭೀಮವ್ವ (ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ)
ಹೆಳವನಕಟ್ಟೆ ಗಿರಿಯಮ್ಮ (– –)
ಮಕ್ಕಳ ರಾಘವೇಂದ್ರ ಸ್ವಾಮಿಗಳು
ಏಕಲವ್ಯ (ಮಕ್ಕಳ ನಾಟಕ)
ಹಾಡೋಣ ಬನ್ನಿ (ಕಿಶೋರ ಗೀತೆಗಳ ಸಂಗ್ರಹ)

ವೃತ್ತಿಪರ

ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಂಪರ್ಕ – ಒಂದು ಪರಿಚಯ

ಹರಪನಹಳ್ಳಿ ಭೀಮವ್ವ

ಹರಪನಹಳ್ಳಿ ಬೀಮವ್ವ ಓದು–ಬರಹ ಬಾರದ ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ಹಳ್ಳಿಯ ಹೆಂಗಸು ಚಿಕ್ಕ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೇ ಗಂಡನನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಳು ಆದರೆ ತನ್ನ ದುರಾದೃಷ್ಟಕ್ಕಾಗಿ ಅವಳು ವಿದಿಯನ್ನು ಶಪಿಸಲಿಲ್ಲ ಬಾಳಿಗೆ ಬೆನ್ನು ತೋರಿಸುವ ನಿರಾಶೆಯ ಹಾದಿಯನ್ನು ಹಿಡಿಯಲಿಲ್ಲ ಲೌಕಿಕ ಸುಖದ ಬೆನ್ನು ಹತ್ತಲಿಲ್ಲ ಜಗದಾದಾರನಾದ ಬಗವಂತನನ್ನೇ ಅವಳು ಮೊರೆಹೊಕ್ಕಳು ಜೀವನದ ಒಂದೊಂದು ಕ್ಷಣವನ್ನೂ ಅವನ ಚಿಂತನೆಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಕೊಂಡಳು ಅಕ್ಷರ ಜ್ಞಾನವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ "ಬೀಮೇಶಕೃಷ್ಣ" ಎಂಬ ಮುದ್ರಿಕೆಯಿಂದ ಎಂತಹ ವಿದ್ವಾಂಸರೂ ಕಣ್ಣಿಗೊತ್ತಿಕೊಳ್ಳುವಂತಹ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ ಜನಮನದಲ್ಲಿ ಬಕ್ತಿಯನ್ನು ಪ್ರಚೋದಿಸಿದಳು ತನ್ನ ವಿಪುಲವಾದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕನ್ನಡ ಹರಿದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯ ಬಂಡಾರವನ್ನು ಶ್ರೀಮಂತಗೊಳಿಸಿದಳು ವೇದಶಾಸ್ತ್ರ ಪುರಾಣಗಳ ತಿರುಳನ್ನು ತಿಳಿಯಾದ ಕನ್ನಡ ಬಾಷೆಯಲ್ಲಿ ನಿರೂಪಿಸಿದಳು ಬಕ್ತಿಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಮುನ್ನಡೆಯಲು ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ತನ್ನ ಕೃತಿಗಳೆಂಬ ಕೈದೀಪವೊಂದನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಮರೆಯಾಗಿ ಹೋದಳು

ಇಡೀ ಸ್ತ್ರೀಕುಲ ಹೆಮ್ಮೆ ಪಡುವಂತಹ ಸಾದನೆ ಮಾಡಿದ ಹರಪನಹಳ್ಳಿ ಬೀಮವ್ವ ದಕ್ಷಿಣ ಬಾರತದ ಮೀರಾಬಾಯಿ ಎಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧಳಾಗಿದ್ದಾಳೆ